

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W3CN8012	ImageGroup:	I3CN8014
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	སྐར་ཁུང་། skar khung /
Author:	to-be-supplied to-be-supplied
Descriptor:	n/a
Original Publication:	n/a
Place:	n/a
Publisher:	n/a
Date:	n/a
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Ave, 5th Floor, Cambridge, Mass. 02138.

བསྐྱར་ཆོས་ལོ་དཔ།

2016

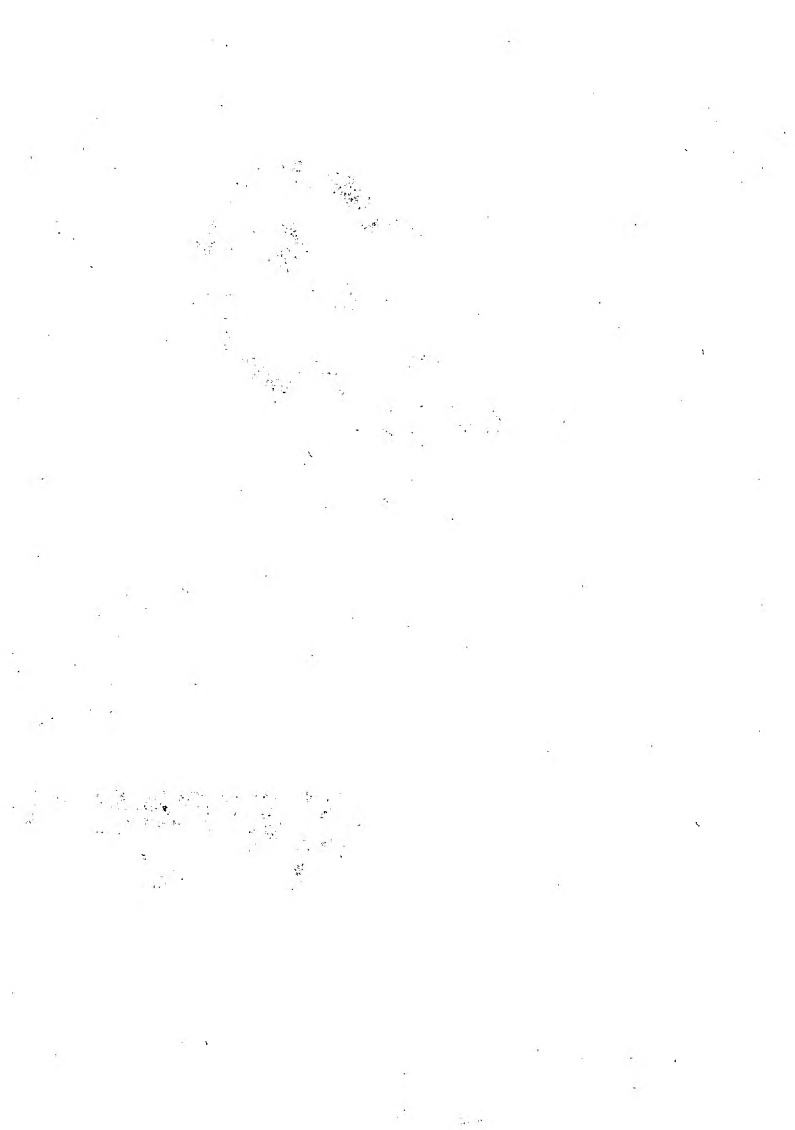
སྐར་ཁུང་།

སྐར་ཁུང་ལོ་དཔ་འདིན་ཐེངས་ ༡༡ པ།

སྐར་བྱང་།

སྐར་བྱང་ལོ་དཔ་འདྲན་ཐངས་ ༡༡ པ།

དཀར་ཆག

ཕྱིས་པའི་ཡ་རབས་སྤྱོད་བཟང་བསྐྱེད་བསྐྱེད་བྱ་དགོས།

དོན་བྱ་བ་བྱུལ། 1

ལྷན་པ་བསྐྱུ་བ་དང་རྒྱལ་གཅེས་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྒོ་བ་གསོ།

གྲུ་ལོད་གསལ། 6

མ་རྒྱ་གན་རྩི་མཆོག་གི་ཆོས་ལུགས་དད་པ།

མིང་ཅུ་བ་བསོད་ནམས་མེང་གི། 11

རང་དབང་གི་གསར་གཏོད་ནི་རྣམས་ལུགས་ལ་ཡིད་ཆེས་དགོས།

ལྷན་གསལ། 12

འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད།

ཀྱི་མིང་འཛིགས་མེད། 15

ངང་བདེན་ལྟ་མོའི་ཅིའི་ཕྱིར་སྤྱན་ཁེབས་གསོལ་བ་རེད།

མེ་མེ་མོང། 20

དད་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱིམ་རྒྱུད་པ་སྤྱར་བ།

བཏང་སྒྲོམ་ལ། 25

མོར་གེ་སན་ཀྱི་འཕེལ་འགྱུར་ལྟ་བ།

གངས་ཅན་དབྱངས་མཆོ། 27

དཔའ་བོའི་དུས་རབས།

ཨ་འབྲུམ་སྒོ་བཟང་དམ་ཆོས། 30

སྐད་ཡིག་གི་མངོས་སྒྲུག

ཞི་རྒྱུད། 38

སྒོ་བ་གཞིའི་གནད་དོན་ཆེས་ཆེ་བ་ནི་བྱིས་པའི་རང་དབང་འཕྲོག་པ་དེའོ།

ཐེའུ་བཟོད་པ། 40

ཡབ་ཆེན་ཞིག་གི་འཕྲིན་པ་གཉིས།

བཞག་སྒྲུལ། 44

དཔུན་གནང་སྐབས་སུ་རང་གི་སྒོ་བ་བྱ་དག་ལ་དཔེ་སྟོན་སྒོར་ནས་ཁ་བཞུགས་པ།

རྒྱུ་ལྷ་ལྷན། 48

སྒོ་གཙོར་སྒོར་གྱི་འཕྲོད་བཞེན་ཤིས་བྱ།

ཆོས་དཔལ་བཟང་གོ། 52

དུ་སྒྲིལ་ཕྱུལ་བ།

ཐིན་པོ། 56

ལྷུ་མོ་ཕུན་ལིས་ཡོན་བྱིས་བྱ་མེད་གྱི་ལྷེ་ལ་ལམ་པ།

ཏྲ་ནག་ལུང་རིགས། 61

པེ་ཅིན་སྒོ་བ་ལྷ་ཆེན་མོའི་གསར་བསྐྱོས་སྒོ་བ་གཙོའི་བསྐྱབ་བྱ་བསྟ།

གྲུ་རྒྱུང་། 62

ཤིས་ཡོན་པའི་འགན་འཁུ།

ཁངས་དམར་གོ། 64

རྒྱལ་ཁབ་དང་རྒྱ་ལེ།

ཐེའུ་རང་། 67

ཕྱིས་པའི་ཡར་བས་སྒྱུད་བཟང་བསྐྱེད་བསྐྱེད་བྱ་དགོས། *

རྒྱུ་པའི། འཕེལ་མཁོ།

རྒྱུ་པའི། དོན་ལྡན་ལྡན། ཅོན།

ངས་བསམ་ན། ཚད་ལྡན་གྱི་སྒྱུ་པའི་ལྷན་སྒྱུད་དང་པད་པར། འཛོན་པར་བཅས་ལ་འཕེལ་ཆུས་ངེས་
 ཅན་ཕྱིན་པའི་མི་དག་རེད། ཕྱིས་པའི་ལུས་སྒྱུད་ཁོ་ནར་དོ་ཁྱར་བྱེད་པ་ནི་མ་འོངས་པར་ཡན་ལག་ཚང་བའི་
 ལྷན་པོ་ཞིག་ཏུ་གཏོང་བའི་སྒྲུ་པའི་ཡན་ལ། རིག་སྒྲོལ་ཁོ་ན་གཙོ་བོར་གཟུང་ཆོ་ཕྱིས་པའི་ནི་འབྱུང་འབྱུར་
 གང་ལྟགས་ཅམ་ཡང་མི་ཐེག་པའི་ནད་ཀྱི་གོང་ཕྱོག་ལྟ་ཞིག་གས་ཡང་ན་ལྷན་སྒྱུད་མི་ལེགས་པའི་མི་ཞིག་ཏུ་འབྱུར་
 ཉེན་ཆེ། དེ་བཞིན་ལྷན་སྒྱུད་སྒྲོལ་གསོ་རྒྱུ་རྒྱུད་གཅིགས་སུ་གཟུང་ན་ཆེས་སུ་ཕྱིས་པའི་ནད་པ་ཞིག་གས་
 སྒྲག་གོར་སྒར་མ་ཞིག་འོངས་པས་འདིའི་རིགས་ནི་སྒྱི་ཆོགས་དང་མིའི་རིགས་ལ་དགོས་མཁོ་རྒྱུ་བས། ཕྱིས་
 པའི་སྒྲོལ་གསོ་ལ་ངེས་ཅན་ཏུ་སྒྲགས་གསུམ་ནས་འཛོན་དགོས།

ཕྱིས་པར་སྒྲོལ་གསོ་གཏོང་བ་ནི་ཁོ་ཆོའི་རིག་སྒྲོལ་འཕེལ་ཆུས་གཏོང་བ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་དེ་དང་
 བཅས་ཏུ་ཁོ་ཆོའི་ལྷན་སྒྱུད་དང་དགེ་ལེན་སྐྱེད་བསྐྱེད་བྱ་དགོས། ཕྱིས་པའི་རིག་པ་སྒྱུར་བཟང་ནི་སྒྱུ་པ་
 བས་མགོ་བརྩམས་དགོས་པ་བཞིན་ལྷན་སྒྱུད་ལེགས་པོ་ཞིག་ཆགས་པར་ཡང་ཨ་མའི་པར་ནས་མགོ་བརྩམས་དགོས་
 ཉེ་འཕྲི་དགས་ཆོ་རེ་བ་གང་ཡང་མེད་པས། ཕྱིས་པར་ལྷན་སྒྱུད་སྒྲོལ་གསོ་གཏོང་རྒྱུ་ནི་ཅམ་སྒྲུ་པའི་ཅམ་ཕྱིས་
 པའོ།

ཕྱིས་པའི་མེས་སྐུ་ནི་ཁྱེད་མཆོང་བའི་ས་ཞིང་ཞིག་ལྟེ། ཁྱེད་ཀྱིས་ཁོ་ཆོའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་སྐྱོའི་ས་པོན་

གོམས་གཤིས་ཀྱི་ས་བོན་བཏབ་ན་སྤྱད་བཟང་གི་འབྲས་བུ་སྤྲིན། སྤྱད་བཟང་གི་ས་བོན་བཏབ་ཆེ་ལས་དབང་གི་
འབྲས་ལེགས་ཐོབ་སྤྲིན། བྱིས་པའི་ཀུན་སྤྱོད་བསྐྱེད་བསྐྱིད་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ས་མ་ནི་ཁོ་ཆོའི་ལུས་སེམས་དང་
ཁ་ཐག་ཆེས་ཉེ་ཞིང་འགྲོགས་འདྲིས་ཆེས་ཟབ་པའི་མི་དེ་ཡིན་པས་ལུས་པ་སྤྲུག་ཏུ་འདོན་ཐབས་མ་བཟང་པ་མའི་
བྱ་བྱེད་མཐའ་དག་བྱིས་པའི་ལད་སྒྲོས་ཀྱི་མ་དཔེ་ལྟ་བུ་ཡིན།

ང་ཆོའི་སྤྱི་ཆོགས་སུ་ཆེད་དུ་བྱིས་པའི་ཀུན་སྤྱོད་བསྐྱེད་བསྐྱིད་བྱེད་པའི་སྤྲེལ་མེགས་མེད་པས་འགན་
ཁུར་འདི་ཉིད་ནམ་ཡང་ས་མའི་སྤྲུག་ཏུ་ཡོད་པར་འདོད། བྱིས་པའི་ཀུན་སྤྱོད་ཡར་བསྐྱེད་ལ་དོ་ཁུར་མེད་པའི་
ས་མ་ནི་མདོར་ན་འགན་མི་ཁུར་པའི་ས་མ་འབབ་ཞིག་རེད་ཟེར་ཆོག གྲགས་སྐྱམ་དང་ཚུལ་འཆོས་ལ་དགའ་
བའི་ཨ་མ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་དེའི་བུ་མོ་ཡང་ངེས་པར་དེ་བཞིན་རེད། ཆང་ལ་དགའ་ཞིང་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁ་ཡང་
བདག་མི་ཐུབ་པའི་ཨ་མ་ཞིག་ཡིན་ཆེ་དེའི་བུ་ཡང་དེ་བཞིན་འོངས་པ་ཤ་སྟག་རེད། ས་མས་ནམ་རྒྱུན་རང་
གཙུན་གྱིས་བུ་སྤྲུག་ཆོར་མིག་དཔེ་བཟང་པོ་བཞག་སྟེ་ལུས་སྤྲུགས་ཡོད་ཀྱས་བྱིས་པའི་ཀུན་སྤྱོད་ཡར་རྒྱས་ཐད་ལ་
འབད་པ་བྱས་ཆེ་བྱིས་པའི་མུན་ལམ་ཡངས་པོར་སྐར་ལས་སྟག་པའི་ཆ་རྒྱུན་མང་པོ་བསྐྱུན་ཐུབ། ས་མ་འདིའི་
རིགས་ནི་ང་ཆོས་བཀྲར་འོས་པའི་ས་མ་ཡིན་ནོ།

ངས་བསམ་ན་བྱིས་པ་ནི་ས་མའི་གྲིབ་གཟུགས་དང་ཡད་གཟུགས་ལྟ་བུ་རེད། ངས་རང་གི་བུ་ལ་སློབ་
གསོ་ཅི་ཞིག་བཏང་བྱང་ཐོག་མར་རང་གིས་མིག་དཔེ་བཟང་པོ་བསྐྱུན་པ་ཡིན། རང་གི་བུའི་ཀུན་སྤྱོད་ཆད་ལྡན་
ཞིག་ཡོང་ཆེད་རང་གི་སྤྱོད་ལམ་ལ་ནམ་རྒྱུན་ཉམས་བཞག་སྟེ་ཚོགས་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་དཔེ་མཆོན་ལེགས་པོ་
བསྐྱུན་པ་ཡིན།

ངས་རང་གི་བུ་ལ་སློབ་གསོ་གཏོང་སྐབས། རྒྱུད་ཀྱིས་ནས་བཙོན་སེམས་ཀྱི་གོམས་གཤིས་ཤིག་ཆགས་
པར་ཆེད་དུ་དམིགས་པ་ཡིན། བཙོན་སེམས་ནི་མི་ཞིག་གི་ཀུན་སྤྱོད་གཙོ་པོ་ཡིན་ལ་བདེ་སྤྱིད་ཀྱི་འབྲུང་གནས་
ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ལས་ཐོག་སྟེ་ལེ་ལོ་ནི་སྤྲིག་པའི་བྱང་པོ་རེད། བྱིས་པ་ཞིག་གི་རྣམ་རིག་ནི་དགེ་མན་ཡོད་པའི་
ཚོགས་སུ་མ་བཏོན་པར་དོན་མེད་འཕྲོ་བསྐྱུག་ཏུ་བསྐྱར་ན་ནི་མངས་སེམས་ཤིན་ཏུ་ཆེ། ངས་ནམ་རྒྱུན་རང་གི་
བུ་ལ་པོ་ལ་སྤྱི་སྐྱད་ཆ། མི་ངན་པ་སུ་ཞིག་ཡིན་ཡང་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་རང་ཉིད་མི་ངན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་འདོད་
ཀྱི་སློབ་གཏན་ནས་ཡོད་པ་མ་རེད་ཅེས་པ་དེ་ཡང་དང་བསྐྱར་དུ་བཤད་པ་ཡིན། དེ་བས་དུས་རྒྱུན་དུ་ཁོ་ཆོར་རང་
གཙུན་དང་རང་ལ་རེ་བ་ནན་མོ་འདོན་དུ་བསྐྱུག་ནས་བྱ་སྤྱོད་མཐའ་དག་དཀར་པོ་དགེ་པའི་ཚོགས་སུ་འཁོར་
རྒྱུ་ནི་དམིགས་ལུལ་དུ་འདྲིན་དགོས། མི་མང་པོ་དཔེ་བར་ཆགས་པ་ལས་མང་ཚོགས་ནི་ས་མའི་སློབ་གསོ་ལམ་
སྟོང་མ་བྱུང་པའི་མུག་འབྲས་རེད།

ས་མ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་བུ་ལ་རྒྱུད་ཀྱིས་ནས་བཙོན་སེམས་ཀྱི་གོམས་གཤིས་ཆགས་སུ་བསྐྱུག་སྟེ་མི་དགེ་

པ། གཞན་ལ་སེམས་ཁུར་དང་ཤ་ཆ་དགོས་པའི་སྒོ་བ་གསོ་བཏང་ན་གཞོན་རང་གི་བྱིས་པར་བདེ་སྲིད་ལྷན་ངེས།
ནམ་རྒྱུན་ངས་རང་གི་བུ་ལ་དཔའ་ངར་འཛུམས་པའི་མི་ཞིག་འཁྱེད་པར་སྒོ་བ་གསོ་བྱས་ཀྱིན་ཡོད། གང་ཡིན་
ཞེན་དཔའ་ངར་ནི་མིའི་ཀྱན་སྲོད་རིགས་ཤིག་ཡིན་པས་སོ། །

མ་མཁུས་ཀྱིས་རང་གི་བུ་སྤྱག་དཀའ་ལས་ཕྱན་ཅམ་ལ་འཕྲད་ཆེ་ཆད་ལས་བཞུལ་པའི་སེམས་གསོ་
བྱེད་པ་དེས་ཁོ་ཆོར་སྤྱག་བཟུལ་སྤྱག་མ་ཞིག་བསྐྱུན་པ་དང་མཚུངས་བས་འདི་ནི་ཐབས་ལམ་ནོར་འཁྱུལ་ཅན་
ཞིག་རེད། ཡང་དག་པའི་ཐབས་ལམ་ནི་དོན་དག་དེ་ཆད་བཞུལ་གྱིས་མི་སྲིད་པར་བྱིས་པའི་སེམས་ཁག་ཞན་
ལ་བསྐྱར་ཏེ་དཀའ་འོག་དེ་དག་བརྟེན་ཐབས་བྱ་དགོས། ཆེད་དུ་གཞན་གྱི་སྤྱིང་ཇེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཆོ་བ་རོལ་
མཁན་ཡང་ཡོད་ལ་འདིའི་རིགས་ནི་སྤྱིང་རྩས་མེད་པའི་མི་འབའ་ཞིག་ཡིན་ལ་དེ་ལས་འཆོ་ཐབས་སྤྱག་སྤྱག་
ཀྱང་ལར་ནས་མེད། ཡིན་ན་ཡང་། དཔའ་ངར་འཛུམས་པའི་མི་ཞེས་པ་ནི་བཅེ་སེམས་མེད་པ་གཏན་ནས་
མིན་པས། ནམ་རྒྱུན་རང་གི་བུ་ལ་ཁད་བྱེད་སྐྱབས་དཔའ་ངར་འཛུམས་ཤིང་བཅེ་སེམས་ཅན་གྱི་མི་ཞིག་བཅའ་
དགོས་ཚུལ་གདམས་པ་ཡིན།

གཞན་ལ་སེམས་ཁུར་དང་ཤ་ཆ་བཞི་རྩ་ཅང་གལ་ཆེ་སྟེ། འདི་ནི་མ་འོངས་པར་ཁོ་རང་དཀའ་བསུ་བོབ་
པའི་མི་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་མིན་ལ་འབྲེལ་བ་དམ་པོ་ཡོད། གལ་ཏེ་བྱིས་པ་ནམས་འཆར་ཡོངས་བྱུང་ཇེས་བྱམས་
སེམས་དང་སྤྱིང་ཇེ་ཅན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་འདོད་ན་ཁོ་ཆོར་རྒྱུད་བྱིས་པའི་དུས་ནས་སྒོ་བ་གསོ་བཏང་ནས་བསྐྱེད་
བསྐྱིང་བྱ་དགོས།

བྱི་སྲོད་བཟང་བསྐྱེད་བསྐྱིང་བྱེད་པར་ངས་ནུས་ཤུགས་ཆེན་པོ་བརྟོན་པ་ཡིན། ཁོ་རང་རྒྱུད་དུས་ནས་
ངས་གནའ་དེང་མཁས་པ་དག་གི་ཡ་རབས་སྲོད་བཟང་སྟོར་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་མང་པོ་བསྐྱབས་པ་ཡིན། ཁོས་དོན་
བཟང་གཅིག་བསྐྱབས་ཆེ་དེ་འཕུལ་གཟེངས་བསྟོན་བྱས་ཤིང་སྐབས་ལན་རེར་ཁོའི་མ་མཁུང་མི་གཞན་པའི་
མདུན་ནས་བསྐྱབས་བརྟེན་དང་སྒྲུལ་མ་བྱས་པ་ཡིན། རེད་དེ། ངའི་གཟེངས་བསྟོན་དེ་ཡང་ཆད་ལས་བཞུལ་མི་
མིན། དེ་ནི་ཁོ་ལ་ད་རྒུལ་སྒྲིམ་ཡིན། དོན་དག་འདིའི་རིགས་ནི་ཁོ་ལ་ཆ་རྒྱས་དྲ་ཅང་མངའ་མཁན་རེ་
བྱང་གི་མདུན་ནས་མ་གཏོགས་གང་སར་སྒྲོག་མི་མིན།

ཁོ་རང་ལོ་ན་རྒྱུད་ཅམ་ཆེར་བྱིན་སྐབས་ངས་ཁོ་ལ་ཡ་རབས་སྲོད་ལེགས་སྟོར་གྱི་སྤྱན་ངག་མང་པོ་སྟོར་
འཛིན་དུ་བཅུག འདར་མན་རྒུལ་ཁབ་ཏུ་བྱམས་སེམས་དང་མཛེའ་བཅེ། ཤ་ཆ་དང་ཁོག་ཡངས། སྟོབས་ལ་
དང་སྟོས་གཏོང་སོགས་ལ་བསྟོན་པའི་སྤྱན་ངག་ཤིན་ཏུ་མང་བས་འདི་དག་བྱིས་པའི་ཀྱན་སྲོད་དང་དགེ་སེམས་
བསྐྱེད་བསྐྱིང་བྱེད་པའི་སྒྲུན་མཆོག་ཤ་སྤྱག་ཡིན་པར་འདོད། ངས་ཁོ་ལ་རྒྱུན་དུ་ཚུལ་ཡིག་འདིའི་རིགས་ལྟ་སྟོག་
བྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ་ལོ་ལྷུག་ལ་སོན་སྐབས་བྱང་ཆ་ལྡན་པའི་སྟོན་སྟོར་སྟོར་བྱས།

ཅད་དེར་བཤོད་དེ་འབྲེལ་བྱས་པ་ཡིན། འདི་རྩ་བུའི་རྒྱལ་མ་ཐེ་བས་པས་ཁོ་མ་མི་ཆོག་པར་བོད་དོན་བཟང་མང་
བོ་རྒྱལ་པར་ཐུགས་བསམ་བཅངས་ཡོད། ཁོ་རང་ལོན་མ་བཟུང་བའི་རྒྱལ་མ་ཐེ་བོད་དོན་བཟང་མང་རྒྱལ་པས་ཀྱང་མུན་ཕྱོད་བྱེད་
མའི་རོམ་མུ་བཤོད་པར་རྩོད་པ་ཆད་མེད་ཆུང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཟད་ནམ་རྒྱུན་ཡང་ནས་ཡང་དུ་དེ་ལ་རྩ་བཞིན་ཡོད།
ཐེངས་འེ་འེར་ངས་ཁོའི་རོག་དོར་ནས་བདེ་སྤྱིད་ཀྱི་འཇུག་མདངས་མཐོང་བྱལ། ཁོའི་རྒྱུད་ཀྱི་མུན་
བཟང་བསྐྱེད་བསྐྱིད་ཀྱིས་པར་ཐུ་ཆུགས་དང་བཅོན་ཆུགས་ཀྱིས་བྱ་བ་གང་ཅུང་ལ་འཇུག་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་དེ་ཉིད་
རང་གི་དགའ་ཕྱོགས་གི་གཏུ་གཟུང་སྟེ་དེ་ལ་བཞེན་ནས་དགའ་བ་དང་རྩོད་པ་འཕེལ་བྱལ་བ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན། དེ་
ཡང་ཡིན་ཏེ། རྩམ་པ་ཆོར་འདིའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩོ་རྩུང་ལ་རྒྱས་ལོན་དང་ཡིད་ལ་འཛིན་དུ་འཇུག་རྒྱུ་ནི་དེ་འདྲའི་
ལས་སྒྲ་མོ་ཞིག་ག་ལ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ནམ་ཡང་བཙོན་པ་མ་བྱང་བར་སློབ་གསེའི་རྒྱུན་བསྐྱངས་ན་ཕྱིས་པ་
ཆོས་དོན་བཟང་བསྐྱེད་པས་ཅིང་རང་གཙུན་ཕྱིན་ཐུབ་པ་མ་ཟད་དེའི་ཁྱོད་ཀྱི་དགའ་བ་དང་རྩོ་མེས་ཀྱང་དངོས་
ཀྱ་མུན་ཐུབ་པར་ང་རང་ལ་ཡིད་ཆེས་དམ་པོ་ཡོད།

བས་རང་གི་རྒྱལ་པོ་ཡོད་ཆོད་བཏོན་ནས་ཁོའི་ཀུན་སྨྱོད་རེ་ལེགས་སུ་གཏོང་བ་ནི་མ་འོངས་པ་ན་ཁོ་རང་
 བས་མ་སྨྱོད་ཟླ་མེད་ཀྱི་མི་ཞིག་དུ་འགྱུར་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན། དེ་བས། བས་མ་སྨྱོན་ཁོ་ལ་ལས་རྒྱ་འབྲས་དང་ནམ་
 མེད་ཀྱི་སྒྲོར་ནས་གཏམ་རྒྱུད་མང་པོ་བཤད་པ་མ་ཟད། གཞན་ཀྱི་སྒྲིག་པའི་ལས་ལ་སྨྱོན་བརྗོད་དང་གསེལ་གསེལ་
 བན་མོ་བཏང་བ་ཡིན། རྒྱལ་ཕྱོགས་ཀྱི་དཔེ་མཆོན་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོའི་བས་མ་སྨྱོན་གས་དགེ་བའི་ཕྱོགས་
 ལུ་རྒྱུར་ཅི་ལྟར་བྱས།

ངས་བསམ་ན་མི་རེ་རེའི་ཀུན་སྨྱོད་ལ་ཚད་ལྡན་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་གི་བཀག་རྒྱ་དང་ཚོད་འཛིན་དགོས་
པར་སེམས། ཚད་ལྡན་སྤྱི་ཚོགས་ཞེས་པ་ནི་ཁ་སྤྱོད་ཆེག་སྤོང་ཙམ་མ་ཡིན་ལ་གནས་ལུགས་བྲལ་བའི་བཤད་
སྟོལ་ཙམ་ཡང་གཏན་ནས་མ་ཡིན། དེ་ནི་ཀུན་སྨྱོད་ཀྱི་ཁྲིམས་ཤིག་ཏེ། དཔེར་ན་ང་ཚོ་མི་རེ་རེའི་བསམ་སྟོན་དང་
ཚོར་འདུ། འགྲོ་སྐྱབས་བཅས་ཀྱི་ཚད་ཤིག་ལྟ་བུ་རེད། བྱིས་པ་ཞིག་ལ་མཚོན་ན་ཆེས་ཐོག་མའི་བཀག་རྒྱ་ནི་
ལུས་འགམས་ཀྱི་ཉེ་མི་དག་ལས་ཐུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཉེ་འགམས་ཀྱི་མི་དེ་ནི་བསམ་པ་དག་རེ་ཞིང་དང་བདེན་འཚོལ་
བ། འགན་ཁུར་ལེན་མ་བཅད་ཞིག་ཡིན་ཆེ་བྱིས་པ་དེས་ཀྱང་སྨྱོད་བཟང་འདི་དག་གི་རྒྱན་བསྐྱངས་བྱུང། བྱིས་
པ་ནི་སྟོབ་གསོ་གཏོང་ཚོགས་པའི་སྟོན་ལྡན་ཡིན་པས་མ་ལ་དག་གིས་ཁོ་ཚོར་དངོས་པོའི་མོངས་སྨྱོད་ལ་རོལ་ཚུལ་
ཙམ་བསྐྱབ་པས་ཅི་ཡང་མི་ཤོངས་པས་གཙོ་བོ་ཁོ་ཚོའི་འཆར་ལོངས་དང་ནང་སེམས་ལ་སེམས་ཁུར་མང་ཙམ་
བྱུང་གོས།

བསམ་པ་དཀར་ཞིང་འགན་ཁུར་ལོན་པའི་བྱིས་པ་ལ་རབས་ཤིག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་བྱ་རྒྱུ་ནི་མ་མ་ཡོད་ཆོད་
ཀྱི་ཆ་པའི་རེ་འདུན་དང་ཕྱགས་བསམ་རྣམ་པུ་རེད། བྱིས་པ་ཞིག་ལ་མཆོད་ན་མེས་པ་མཐར་དང་བྱང་བདེན་

མིན་ལ་འབྲེལ་བ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པས་ང་ཚོས་འདིའི་ཚུགས་ནས་ལྷོད་གཡང་ཕྱན་ཅམ་བྱ་བ་ཆེ་མི་དག་གི་འོས་ས་
 ག་ཤིས་མང་པོས་རང་ཁྱེད་ཀྱིས་བསྐྱད་འགྲོ། བྱམས་དང་དྲུངས་པ་མེད་པའི་བྱིས་པ་ཞིག་ཡིན་བྱིན་ཆེས་སུ་སྤྱི་
 ཚོགས་ཀྱི་ཉེས་ཅན་དུ་འཁྱུར་བར་མ་ཟད་གཞན་ལ་གནོད་འཚེ་བྱེད་པའི་སྤྱིང་ཆེ་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་འང་འཁྱུར་མིད།
 ཁོ་ཚོར་ངོ་ཚ་དང་ཁྲེལ་སྐྱེས་ཅི་ཡང་མེད་པར་གཞན་ལ་གནོད་བསྐྱལ་ཏེ་སྤྱི་ཚོགས་ཟིང་ཟིང་དུ་གཏོང་བ་ནི་ཅི་
 འདྲའི་ཡིད་ལ་བརྟག་པ་ཞིག་རེད་ཨང་། བྱམ་ཞིག་ཁོ་ཚོའི་ཉེས་སྤོན་ལྟར་ལ་བྱུང་དུས་མི་ལ་ལས་སེམས་སྤྱད་
 བུ་མཐོ་བོ་སྤྱད་ཅིང་ལ་ལས་ལག་པ་བྱང་ཁར་ལྷན་ཏེ་རང་གིས་རང་ལ་ངོ་བོ་མང་པོ་རང་གིས་འདྲི་མིད།

༡༠༩༥/༡༡/༡༩ དགོང་མར་ཤེས་རིག་མྱིང་དུ་བསྐྱུར།

* < ཁར་མེས་ཐེ་ཡི་སྒོ་བ་གསོ་ > > ཞེས་པ་ལས་ཚན་བཤུས་ཀྱིས་བསྐྱུར་བའོ།

ཐུང་པ་བཟུང་བ་དང་རྒྱལ་གཅེས་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྒྲོབ་གསོ།

*ཐུང་པ་བཟུང་བ་ལ་མེམས་བཟུང་བ་མེམས་བསྐྱར་ཡང་ཟེར་ཞིང་རྒྱ་ཡིག་གིས་“洗脑” ཟེར་ནས་འཁྱེད་འདུག

ཚུམ་པ་ལོ། ཡང་ལུན་ཅོན།

རྒྱུར་པ་ལོ། བྱ་ཏུ་འོད་གསལ།

ཟུཏུ་ལེན་གྱི་ཚན་རིག་པ་གྲགས་ཅན་པ་ལུ་ལོ་བུས་ “ཆ་རྒྱུན་རྒྱུར་སྐྱར་” མེས་རྟོགས་བྱུང་སྟེ། ཁོས་ཀྱི་
 ཞིག་ལ་སྒྲོང་བརྒྱུད་བྱ་དུས། བཟུང་ཆས་དང་འགྲུལ་སྒྲུངས་གང་ཞིག་ལ་ཚན་རྒྱུན་རྒྱུང་འབྲེལ་བྱས། དེ་ལྟར་བྱས་
 བ་རྒྱུས་མར་ཀྱི་འདི་ལ་འགྲུལ་སྒྲུངས་གང་ཞིག་བྱེད་དུ་འདུག་པར་ཉ་ཅང་སྟེ། ཐ་ན་ཀྱི་དེས་བཟུང་ཆས་ཀྱི་
 ཆེད་དུ་འགྲུལ་སྒྲུངས་གང་ཞིག་བྱེད་པར་རང་དབང་མི་འདུག ལེ་ཉེན་གྱིས་པ་ལུ་ལོ་བུ་ཡི་གཞུང་ལུགས་ཐོས་
 བས་ཏུན་རྒྱལ་ཟབ་མོ་ཞིག་སྒྲིམ་ཤིང་། ཉེན་འགའ་འདས་རྒྱུས་ཁོས་པ་ལུ་ལོ་བུ་ལོ་བྱང་བྱང་དུ་བོས།

ལེ་ཉེན་གྱིས་མོ་བྱང་ཁེ་ལུ་ལུ་ལིན་དུ་བོས་པར། པ་ལུ་ལོ་བུ་ཏུ་ཅང་དགའ་ནས་སྒྲོང་བརྒྱུད་ཐེངས་གཅིག་
 བྱས་ཤིང་། རང་གི་གཏིང་ཟབ་པའི་གཞུང་ལུགས་ལོ་སྔ་མོ་ཞིག་གི་བྱེད་ཐབས་རྒྱད་ནས་རྒྱབས་ཆེན་གཙོ་འཛིན་
 ཀྱི་རྒྱུན་སྐྱོད་བསམ་དུས། ལེ་ཉེན་གྱིས་ཁོའི་བཤད་མཆོམས་བཅད་དེ་བྱམས་བཞེད་འདྲིམ་མདངས་དང་
 བཅས་ “ཁྱོད་ཀྱི་ཆོད་ལྟར་དོན་སྙིང་ཆེན་འདུག་ཀྱི་དེར་སྒྲོ་བ་མི་འདུག ཁོས་དགའ་སྒྲོ་དང་བཅས་དོགས་པའི་རྒྱ་ཏུ་
 རྒྱུད་པའི་པ་ལུ་ལོ་བུ་ལ་ “གལ་ཏེ་ཆོད་སྟེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཀྱི་དེ་མི་ལ་བཞེས་ན་རི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནམ། ” ཞེས་དིས།

ཐད་ཀར་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་མིའི་ཆོད་སྟེ་ཁྱོད་དུ་པ་ལུ་ལོ་བུ་ཞུགས་ཡོད་མེད་མེས་ཐབས་བྲལ་ན་འདྲ་།
 མོ་མཐུན་ལེ་ཉེན་གྱིས་པ་ལུ་ལོ་བུའི་ཚན་རིག་གཞུང་ལུགས་དེ་ཟུཏུ་ལེན་གྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་མི་གསར་
 བསྐྱར་བ་མོའི་ཕྱོགས་སུ་རྒྱད་པ་ཉི་ལྔ་ན་གྱིས་མཐོང་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། དེ་ནས་བཟུང་ཟུཏུ་ལེན་གྱིས་སྒྲེལ་བའི་
 རྒྱ་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྒྲོབ་གསོ་ནི། རྒྱ་དམངས་ཆོས་ཁ་ཉན་རྒྱས་ཉན་བྱ་དགོས་ཏེ། བརྒྱ་ལ་ཡིད་མི་རྟོན་

གཉིས་མ་རྒྱུད་པར་སྤྱི་ལོ་ན་མི་དཔངས་ནམས་མང་གཞིའི་སྤྱི་ལོ་ན་མ་ལྟ་ལོ་བུའི་ཁྱི་དང་འདྲ་བར། བཟའ་
ཆས་དང་འཆོག་ནས་ཀྱི་ཆེད་དུ་འགལ་སྤངས་གང་ཞིག་ཡང་ཡང་བསྐྱར་སྒྲོལ་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སྟོག་ཁྱི་
དང་རྒྱལ་གཅིག། སྟོང་རྗེ་མེད་པའི་མགོ་ཁྱི་དང་གཏུག་རྩུབ་ཆེ་བའི་ཏང་ལ་དགའ་མོས་ཆད་མེད་བྱེད་པ། མི་
གསོད་པ་དང་མི་གཏོར་བ་སོགས་ལྟ་བུའོ། །

ཁྱི་ཡི་ཆོད་ལྟའི་ཁྱོད་བྱུང་བའི་གཞུང་ལུགས་འདི་སྤྱི་ལོ་ན་མ་འཛམ་གླིང་གི་ས་ཆ་སོ་སོར་ཁྱབ་ཅིང་།
ཡོ་གླིང་ཤར་མ་དང་ཡ་གླིང་སོགས་སྤྱི་ཆོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོ་ཞིག་གིས་མི་མང་གི་ལྷན་པ་བསྟུ་
བའི་ཆོན་རིག་གི་གཞི་རྒྱར་ལྟར་སྤྱི་ལོ་ན་མི་སྤྱི་ལོ་ན་མི་སྤྱི་ལོ་ན་མི་སྤྱི་ལོ་ན་མི་སྤྱི་ལོ་ན་མི་སྤྱི་ལོ་ན་མི་སྤྱི་ལོ་ན་མི་
པ་གཞིར་བཟུང་ན། སྟོན་ཆད་སྟོ་མཐུན་ལེ་ཉིན་གྱིས་དགའ་སྤྱི་ལོ་དང་བསྐྱབས་རྒྱུ། ས་ལྟ་ལོ་བུའི་ཆོན་རིག་
གཞུང་ལུགས་དེ་མིའི་སྤྱི་ལོ་ན་མི་སྤྱི་ལོ་ན་མི་སྤྱི་ལོ་ན་མི་སྤྱི་ལོ་ན་མི་སྤྱི་ལོ་ན་མི་སྤྱི་ལོ་ན་མི་སྤྱི་ལོ་ན་མི་
མཆོན་ཆ་ཞིག་སྟེ། དེས་སྤྱི་ལོ་ན་མི་སྤྱི་ལོ་ན་མི་སྤྱི་ལོ་ན་མི་སྤྱི་ལོ་ན་མི་སྤྱི་ལོ་ན་མི་སྤྱི་ལོ་ན་མི་སྤྱི་ལོ་ན་མི་
འཆར་གཞི་འཐེན་ཏེ་སྤྱི་ལོ་ན་མི་སྤྱི་ལོ་ན་མི་སྤྱི་ལོ་ན་མི་སྤྱི་ལོ་ན་མི་སྤྱི་ལོ་ན་མི་སྤྱི་ལོ་ན་མི་སྤྱི་ལོ་ན་མི་
སྟོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཁྱབ་བཤམ་བཏང་ན། འབར་མདེར་མཆོན་ཆ་མ་རྒྱུད་ཀྱང་འཛམ་གླིང་ཡོངས་སྤྱི་ལོ་ན་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མངའ་འོག་ཏུ་བསྟུ་ཐུབ། ཡིད་སྦྱོར་བ་ཞིག་ལ་སྐབས་དེར་སྤྱི་ལོ་ན་མི་སྤྱི་ལོ་ན་མི་སྤྱི་ལོ་ན་མི་
ཁོ་ཆོད་རིན་ཐང་ལྟ་བུ་རྒྱུད་སྟོག་བྱེད་ཐབས་བཤམ། དེ་མིན། དེ་རིང་ང་ཆོས་སྐོར་བ་ནི་ཉི་འོད་དང་འཇར་མན་
ཀྱི་སྐངས་འཁོར་མིན་པར་སྟོག་(伏尔加)ཡིན་མིན་ལ། ང་ཆོས་ནི་ཉི་འོད་མོ་དེའི་སྟོག་བརྟན་ལ་མ་བརྟན་པར་
ལག་སྤྱོང་རྒྱུ་ཆད་ཀྱོལ་ཏེ་དཔར་པའི་བརྟན་ལྟ་ལོན་བཞིན་ཡོད་པེ།

དེ་ལྟ་ན་འདྲ་སྤྱི་ལོ་ན་མི་གནས་པར་གཏན་ནས་མ་བསམ། སྤྱི་ལོ་ན་རྒྱུད་ཏེ་ཡོད་ཉི་ལྟ་འདས་ཐིག་
པས་གོང་གི་གཏན་རྒྱུད་ནི་དགོད་གཏན་ཞིག་རེད་མོད། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལྟ་ལྟ་སྤྱི་ལོ་ན་མི་སྤྱི་ལོ་ན་མི་སྤྱི་ལོ་ན་མི་
ཀྱི་སྟོབ་གསོས་བསྐྱངས་པའི་མི་ལ་ཁ་བཤད་བྱས་ན། སྤྱི་ལོ་ན་མི་སྤྱི་ལོ་ན་མི་སྤྱི་ལོ་ན་མི་སྤྱི་ལོ་ན་མི་སྤྱི་ལོ་ན་མི་
དེ་དག་དང་ཆ་འདྲ་ས་མང་བ་ཆོར་ཐུབ། འདི་ནི་ “ལྷན་པ་བསྟུ་བའི” སྟོབས་ཤུགས་དང་སྟོན་དཔངས། བན་
བསྐྱར་སྟོབ་གསོའི་རུས་པ་དང་མེད་བཟོད་ཀྱི་འདྲ་བའི་མཐུག་འབྱེལ་རེད།

ད་དུང་སྤྱི་ལོ་ན་མི་སྤྱི་ལོ་ན་མི་སྤྱི་ལོ་ན་མི་སྤྱི་ལོ་ན་མི་སྤྱི་ལོ་ན་མི་སྤྱི་ལོ་ན་མི་སྤྱི་ལོ་ན་མི་སྤྱི་ལོ་ན་མི་
མཉམ་བཞག་ཡོད་པེ། འཇར་མན་ཤར་ལུ་ལ་འགྲོ་སྤྱི་ལོ་ན་མི་སྤྱི་ལོ་ན་མི་སྤྱི་ལོ་ན་མི་སྤྱི་ལོ་ན་མི་
མས་སྟོབས་ཤུགས་གང་ཡོད་ཀྱིས་འཇར་མན་ཤར་ལ་འགྲོས་རམ་བྱས་ན་འདྲ། སྤྱི་ལོ་ན་མི་སྤྱི་ལོ་ན་མི་སྤྱི་ལོ་ན་མི་
གི་ས་ཆ་གཉིས་ལ་གནས་ས་ལྟ་བུའི་ཁྱི་དང་འདྲ་བར། སྤྱི་ཆོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་འཇར་མན་ཤར་ལ་འགྲོས་རམ་བྱས་
བའི་འཐུགས་སྟོན་རྩུབ་མ་དང་རུས་ཁྱུངས་གཏོར་བསྐྱབ། དེ་བས་ཀྱང་གལ་ཆེ་བ་ནི་མིའི་རིན་ཐང་ལྟ་བུ། དད་

མས་དང་བསམ་སྒྲུབ་ཉམས་འཛུར་རད། ཐུན་ཆོད་འདར་མན་གྱི་སྒྲུབ་གསལ་བཞག་གསལ་སམས་སྒྱུ་སྒྱུའ་རང་
ནས་ང་ལ་ “དོན་ངོ་མར་འདར་མན་ཤར་ལུབ་གཅིག་གྱུར་བྱ་བསམ་ན། སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་འདར་མན་
ཤར་མས་སྒྲོབ་གསོ་བྱས་ཏེ་ཐོན་པའི་མི་རབས་དེ་ཤི་རིག་བར་དུ་སྒྱུག་དགོས། ” ཞེས་ཟེར།

གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ལོ་སྤྱིར་གི་དོན་དག་རིང་བར་འདོད་ན། ཁོ་རེ་ལ་ལྟོ་བྱང་གཅིག་གི་མིར་འབྲེལ་འདྲིས་
བྱེད་རྒྱུར་དཀའ་ལས་མི་ཆེ་སྟེ། ངས་ཁྱོད་ལ་ “ཁོ་རེ་ལ་ལྟོ་བྱང་གཅིག་གྱུར་བྱེད་རྒྱ་སྟེ། (རྒྱལ་ཁབ་མི་ཆེ་བས།)
དཔལ་འབྱོར་བར་བྱུང་གྱུར་ཁགས་བྱེད་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་མིན། འོན་ཏེ་ད་ལྟའི་ཁོ་རེ་ལ་ལྟོ་བྱང་གཅིག་གི་མིར་
རིན་ཐང་ལྟ་བུ་དང་བསམ་སྒྲོབ་གཅིག་གྱུར་བྱེད་བསམ་པ་ནི་དཔེ་མི་སྤྱིད་དེ། ཁོ་རེ་ལ་བྱང་མའི་སྤྱད་རྒྱས་ཀྱིས་
ཁོ་རེ་ལ་མི་རིགས་ལ་བཟོས་པའི་གཞོན་པ་ནི་ཆབ་དཔལ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཡ་རབས་སྤྱི་ཚོགས་དང་མིའི་
རིགས་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཚུགས་པའི་བྱེད་ཐབས་ཀྱིས་ “ཡུད་པ་བསྐྱུ་བ་” ཏེ། ཁོ་རེ་ལ་མི་རབས་འགའ་ལྷག་འཕྲོར་
ལུས་སྒྱུ་བརྒྱུག་” ལུས་ཁྱུངས་དང་དཔལ་འབྱོར་གཏོར་བརྒྱག་ནི་མི་རབས་འགའི་འབད་བཅོན་བརྒྱུད་ན་སྒྲར་
གསོ་ཐུབ་ཅིང་། ཆབ་སྤྱད་ལམ་ནོར་དུ་སོང་བའང་དྲང་ལམ་འགོ་ཐུབ་པེས། འོན་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་གི་མི་
དམངས་ཆོང་མ་ཡུད་ཐེབ་དུ་གྱུར་བ་དེས་ཁོ་ཆོ་འཆི་རིག་བར་དུ་སྒྱུག་ན་དགོས་ཏེ་པའི་འོད་སྣང་ལུན་ཀྱིས་
འབྱུང་བྱུག།

སྤྱིད་དབང་ཞིག་གིས་རྒྱལ་དམངས་ལ་བཟོས་པའི་གཞོན་པ་ནི་ལུས་ཁྱུང་དང་བསམ་སྒྲོབ་མནར་གཅོད་
ལས། ཆེས་ཆེ་བ་ནི་ “ཡུད་པ་བསྐྱུ་བ་” རེད། “ཡུད་པ་བསྐྱུ་བ་” ནི་དབང་བརྒྱུར་མཁན་ལ་ཕན་ཞིང་སྤྱི་ཚོགས་
འཆམ་མཐུན་སྤང་། མང་ཚོགས་ཀྱི་ངོ་ཚྏ་ལ་མེད་པར་བཟོས་ཏེ་རང་གཅིག་ལུའི་འཆོ་བར་དོ་སྣང་བྱེད་པ་རེད།
ཁོ་ཆོས་མི་ཤེས་པ་ཞིག་ལ། ཡུད་པ་བསྐྱུ་བ་ནི་མི་རིགས་ཤིག་ཡུད་ཐེབ་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ནས་ཡང་ཐུལ་དུ་
འགྱུར་བའི་ཆེས་རྒྱས་ལུན་གྱི་བྱེད་ཐབས་ཏེ། མི་ཞིག་གསལ་མི་རིགས་ཤིག་གི་ཡུད་པ་བསྐྱུ་བ་ཡིན་ན། ཁོ་ཆོ་
མི་གཞིའི་སྤྱི་དམངས་ནས་ཡང་ཁྱིའི་རིགས་སྒྱུ་གཏོགས་པར་མ་ཟད། གསར་གཏོད་དང་བསམ་སྒྲོབ་ཤེས་རིག་གི་
སྤྱི་དབང་མི་རིགས་གཞན་ལས་རྒྱུ་སྐྱུ་ལུས་པ་ཡིན། དེ་བས་མི་འགའ་རེས་རྒྱལ་གཅེས་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྒྲོབ་
གསོའི་དར་ཆ་འབྱར་ཏེ་ཡུད་པ་བསྐྱུ་དུས། ངས་ནན་བཤད་བྱ་དགོས་པ་ཞིག་ལ། རྒྱལ་ཁབ་འདི་ལ་དགའ་བའི་
རྒྱུན་ཀྱིས་ང་ཆོས་མཐའ་གཅིག་དུ་ཡུད་པ་བསྐྱུ་བར་འགོག་ཚུལ་བྱེད་དགོས།

དེར་གི་ཤེས་རིག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མི་མེར་ཆོས་སྤྱིད་གཞུང་གི་དབང་ལྷགས་ལ་ཆོད་འདྲིན། དམངས་
གཙོས་དབང་བརྒྱུར་མཁན་གྱི་བྱིམས་མཐུན་རང་བཞིན་ལ་ཐག་གཅོད་དང་བྱིམས་ལུགས་ཀྱིས་མི་སྐེར་རང་
དབང་སྤྱང་བ་ལས་གཞན། སྒྲོབ་གསོའི་སྤྱོད་དུ་སྤྱིད་གཞུང་ལུགས་པ་དེར་སྤྱི་དམངས་ཀྱིས་དོགས་གཞི་ཆེན་པོ་
འདྲིན་པར་ང་ཆོས་མཐོང་དུ་ཡོད། ཆང་མས་ཤེས་པའི། ཨ་རིའི་སྤྱིད་གཞུང་གི་ལངས་ཚུགས་མཆོན་པའི་ “མེ་ཨོ་
ཨེ(VOA)” ནི་ཨ་རིའི་རྒྱལ་ནང་དུ་བསྐྱུགས་མི་ཆོག་པར་མ་ཟད་སྤྱིད་འདྲིན་ཨོ་ལྷ་མ་སྒོ་བརྒྱུང་ཞིག་དུ་སོང་ནས་

གུལ་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བའི་གྲགས་པ་དཔྱད་ཅིང་། སྤྱི་པ་པར་བྱམ་པ་དཔྱད་ཅིང་། མཁའ་ལྷན་གྱི་
མའི་ཀྱན་སྐྱོང་མ་བརྒྱུར་ཐབས་མེད་ཀྱིས་སློབ་གསོའི་གནད་དོན་འེེ་འགའ་བཤད། ཕྱི་སྡོང་གྲུང་གོ་བ་ཚང་མས་
ཤེས་ཏེ། གལ་ཏེ་སློབ་གྲུས་ར་ཆོའི་བྱིས་པར་འདུ་ཤེས་འདི་ན་ལྷངས་ཤིག་གསུམ་གྱི་སྡོང་ཏྲང་གང་ཞིག་གི་སྡིང་
སྡོང་འདུ་ཤེས་རྒྱུ་སློབ་བྱུང་ན། ར་ཆོ་དེ་ལྷར་སློབ་གྲུར་མོང་ནས་ཆོད་སྡོང་རམ་རྒྱལ་ཆོགས་ཐོག་ཁང་ཆེན་
མའི་མདུན་དུ་མོང་ནས་རོ་རྒྱལ་བྱེད་པ་རེད།

ཡིན་ཀྱང་ཁས་མ་སྤངས་ཐབས་མེད་ཞིག་ནི་འཛམ་གླིང་གི་རྒྱལ་ཁབ་གང་གིས་ཀྱང་སློབ་གྲུའི་ནང་གི་
བྱིས་པ་ཆོར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལམ་རྒྱལ་གཅེས་སློབ་གསོ་(སློབ་གསོ་དོན་འདི་ན་ཟེར་མཁན་ཀྱང་འདུག)
སྤེལ་བའི་གནས་ཚུལ་ཡོད་རེས། དཔེར་ན། ར་ཨའོ་མོན་གྱི་རྒྱལ་ས་ལེམ་ལྷུར་ཏུ་འཆོམས་འདིར་བྱིན་དུས།
དམག་འཁྲུག་རྒྱུ་རྒྱུ་ཁང་དང་གྲོས་ཆོགས་ཐོག་ཁང་གི་ནང་ལ་དུས་རེས་མེད་དུ་ཨའོ་མོན་གྱི་སློབ་རྒྱུང་སློབ་
མ་ཏུ་འགྲུག་བྱས་ནས་ཡོང་བཞིན་འདུག་ཅིང་། དགེ་རྒན་དང་བྱིས་པ་དག་ཆོས་ཁོ་ཆོ་བྱིད་ནས་ལྷ་སྐྱོར་བྱས་ཏེ་
འབྲེལ་བ་རྒྱུ་བྱེད། བྱིས་པ་ཆོའི་གཏོང་གི་རྣམ་འགྲུར་ལས་ངས་ཁོ་ཆོར་རྒྱལ་ཁབ་འདིར་དུངས་ཞིན་དེ་འདྲ་
ཞིག་ཆེ་བ་ཆོར་བྱུག། འོན་ཀྱང་བྱིས་པར་སློབ་གསོ་དེ་ལྷར་བྱེད་པ། ཅི་ཞིག་བྱེད་པ་དང་བྱེད་ཐབས་ཅི་སྡོད་པ་
བཅས་ཀྱིས་ཐད་ཀར་དུ་རྒྱལ་གཅེས་རིང་ལུགས་ཀྱི་སློབ་གསོ་འམ་དམར་རྒྱུ་བྱེད་པ་བཟུ་བའི་སློབ་གསོ་གང་
ཡིན་པ་ཐག་གཅོད་བྱས་ཡོད།

མིག་སྨར་འཛམ་གླིང་གི་མི་མང་ཆེ་བའི་འཆོ་བའི་རྒྱ་ཆད་ཅུང་བཟང་ཞིང་རྒྱལ་ཁབ་ཅུང་གཏན་
འཛགས་ཡིན་པས། སློབ་གསོ་དང་སྐད་པ་བཟུ་བ་གཉིས་ལ་དེའི་མཆོམས་གསལ་བ་སྤྱེ། སྡིད་དབང་ཞིག་གིས་
མང་ཆོགས་ལ་སློབ་གསོ་བཏང་ནས་དངོས་ཡོད་ཐམས་ཅད་དང་ལེན་བྱས་ཤིང་སྡིད་སྡོང་མཁན་གྱི་སྡིད་རྒྱས་
དང་བྱུབ་འབྲས་ལ་བརྟེན་སྤྱེ་ལེན་པ་ནི་སྐད་པ་བཟུ་བ་ཡིན། སྡིད་སྡོང་ཏྲང་(དཔེར་ན་ཨའོ་མོན་བཟོ་ཏྲང་)ཞིག་
གིས་བྱིས་པ་ཆོར་ཏྲང་གཅེས་རྒྱལ་གཅེས་རྒྱུ་སློབ་བྱེད་པ་ནི་སྐད་པ་བཟུ་བ་ཡིན་ལ། དགེ་རྒན་ཞིག་གིས་བྱིས་
པ་ཆོར་ཁེར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བསམ་གཞིག་གཏོང་སྤངས་མི་བྱིད་པར། བྱུག་གསོ་ལུགས་ཀྱིས་དགེ་རྒན་དང་དབང་
འདི་ན་མཁན་གྱི་བཀའ་བཅི་ཏུ་འཇུག་པ་ནི་སྐད་པ་བཟུ་བ་ཡིན། དོན་དངོས་ལ་འགལ་བའི་ཤེས་བྱ་འམ་ལུང་
བརྟེན། ཐ་ན་རྒྱུན་གཏན་སོགས་བྱིས་པར་བྱིད་ཅིང་། ཁོ་ཆོས་དེ་རྒྱལ་ས་ལེན་སྐབས་ཀྱི་ཆད་ལྷན་དུས་ལན་དུ་
བཅི་བ་ནི་ལྷག་ཏུ་སྐད་པ་བཟུ་བ་ཡིན།

སྐད་པ་བཟུ་བའི་རིགས་མང་མོད། ཆེས་འདིགས་སུ་ཏུང་བ་ནི་དབང་འདི་ན་མཁན་གྱིས་སྤྱེ་བྱིད་པ་
དེ་ཡིན། ར་ཆོ་ཆང་མས་སློ་འབྲེད་ཤེས་ཤིང་། ཤོགས་པོ་རེ་འགས་ངས་རྟག་པར་སློ་འབྲེད་བྱེད་ཀྱིན་འདུག་
བསམས། དོན་ཀྱིས་ཉེ་རབས་ཡོ་སྤོང་གི་སློ་འབྲེད་ལོ་རྒྱུས་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱན་པ་ནི། སློ་འབྲེད་ལ་རྒྱལ་ཁབ་སོ་
བསམ་ན་སྐབས་དེའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྡིད་དབང་སྤེར་གཅོད་དབང་རྒྱུང་དགོས་ལ། དཔེར་ན་སྤྱི་བརྒྱུད་ཁེ་དབང་

སྐར་ཞིག་ལྟ་བུར་མ་བྱེད་པ་ཆས་སྒྲུབ་པ་བསྟུན་པར་ལྷག་དགས། གནས་ཆུལ་འདྲ་འདྲ་
 འོག་ཏུ་གཤོང་མོ་འབྱེད་པ་ཆུལ་ཁའོ་བ་མིད། ཉེ་མུ་ལྟ་དང་མི་ཏེ་ལེན་གྱིས་སྒྲིམ་པའི་ཆུལ་ཁབ་ཏུ། གྲང་པ་
 བསྟུ་བའི་སྟོབས་ལྷགས་ནི་གང་དུ་འདྲུབ་པ་ཞིག་སྟེ། བྱིས་པ་ཞིག་ལ་སྐད་ཆ་བཤད་ཤེས་པ་ནས་བཟུང་གྲང་པ་
 བསྟུས་ཡོད་ཅིང་། ཁོ་ཚོ་ན་ར་སོན་དུས་སལ་ཆེ་བ་ཞིག་བསམ་སྟོའི་སྟེང་གི་མིའུ་མུང་ངམ་མུང་གམུམ་པ་ཞིག་
 ཆགས་ཡོད་པས། མིང་ཅམ་གྱི་སྟོ་འབྱེད་ལ་ཐབས་ནུས་གང་ཡང་མེད། དེ་ལས་ཀྱང་སྟོ་བ་ཞིག་ནི་ཁོ་ཚོས་རང་
 ཉིད་གྱི་གྲང་པ་བསྟུས་པར་ཤེས་མེད་ལ། ད་དུང་མི་མང་པོ་ཞིག་རང་གི་མི་རབས་ཆེས་མ་ཆོད་ཀྱང་པ་བསྟུ་བའི་
 འགྲན་བསྡུར་གྱི་ཁྲིད་དུ་ཞུགས་འདུག

མི་སྟེར་རམ་ཆོགས་པའི་ཤེས་ལྡན་མི་སྣ་གཙོ་བོ་སྟོ་འབྱེད་ལས་འགྲལ་གྱིས་དམངས་ཡོངས་གྱིས་ལམ་
 ལུགས་གཙོར་བཟུང་བའི་གྲང་པ་བསྟུ་བའི་སྟོབ་གསོ་ཆ་ཚོགས་བྱེད་ཐབས་བལ་ཏེ། ལོ་རྒྱུས་དོན་དངོས་གྱིས་མི་
 སེམས་འདར་བའི་བདེན་པ་ཞིག་ར་སྟུང་པ་ནི། ལེ་ཉིན་དང་མི་ཏེ་ལེན་ལུགས་ཀྱི་གྲང་པ་བསྟུ་བའི་ཆུལ་ཁབ་
 ཏུ། སྟོ་འབྱེད་ལས་འགྲལ་ལ་བསྟེན་ཏེ་རིམ་འགྱུར་བྱུང་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་ལ། མཐར་ཐུག་གི་འགྱུར་བ་ནི་སྟེར་
 གཙོང་པའི་གསར་བ་ཆེ་ཆ་ཚོགས་སམ་སྟེང་སྟོང་མཁན་ནང་ཁུལ་གྱི་ནམ་པ་གང་དུ་གི་སྟེང་འགྱུར་ཞིག་ལ་
 བསྟེན་པའོ། སྟོབ་དོགས་ཅི་ཡང་མེད་པར་བཤད་ན། མང་ཆོགས་མང་པོ་ཞིག་གི་གྲང་པ་བསྟུས་ནས་ཁོ་ཚོ་རང་
 ཉིད་གྱིས་ཀྱང་རང་གི་གྲང་པ་བསྟུས་མེད་པར་བསམ་ཞིང་། འདི་ནི་གྲང་པ་བསྟུས་པའི་ཁྱད་ཆོས་མངོན་གསལ་
 ཏེ་འཛམ་གླིང་སྟེང་ཆེས་ལེགས་འགྲུབ་བྱུང་བའི་གྲང་པ་བསྟུ་ཐབས་ཀྱང་ཡིན།

དགའ་འོས་པ་ཞིག་ལ། འཛམ་གླིང་སྟེང་ལེ་ཉིན་དང་མི་ཏེ་ལེན་ལུགས་ཀྱི་གྲང་པ་བསྟུ་བའི་ཆུལ་ཁབ་
 ནི་བྱང་ཁོ་རེ་ལ་ལས་གཞན་མང་པོ་ཞིག་མེད། ངར་མཚོན་ན་ལོ་འདི་དག་གི་རིང་ལ་རུས་པ་གང་ཡོད་བདོན་ཏེ་
 རང་གི་ཡི་གེས་དོན་དག་རེ་འགའ་ཇི་འདྲ་ཞིག་གསལ་བཤད་བྱ་ཐུབ་ན་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱེད་གྱིན་ཡོད་མོད། འདི་
 འདྲའི་ཡི་གེ་ཐིག་ཐིང་འགར་བསྟེན་ནས་སྟོབ་གསོའི་མ་ལག་ལྷགས་ཆེ་བའི་གྲང་པ་བསྟུ་བའི་མཐུག་འབྲས་
 ཤིག་ཡོ་བསྐང་བྱེད་བསམ་པའང་གོ་མི་ཆོད་པ་ཞིག་ཡིན།

ལས་དྲང་བ་ཞིག་ལ་རྟོང་གོང་ད་དུང་ཡོད་ཅིང་། ངས་དག་ཁིང་ཞིག་བསྡུར་པར་ཁྱོད་ཆོར་རེ་བ་ཞུས་པ་
 ཡིན། ཆུལ་ཁབ་འདི་ལ་དགའ་བའི་མི་ནམས་གྱིས་གྲང་པ་བསྟུ་བའི་བྱེད་ཐབས་སམ་བཅན་ཚུགས་གྱིས་ཆུལ་
 གཅེས་བྱེད་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོ་རྟོལ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་ནི་ཆུལ་ཐུང་དང་མི་རིགས་ལ་གནག་པ་ལས་ཆུལ་
 གཅེས་མིན།

2015ལོའི་ཟླ9པའི་ཆེས་28-29ཉིན།

མ་རྒྱ་གན་རྟེ་མཚན་གི་ཚུལ་ལྟགས་དང་པ།

ཚུལ་པ་ལོ། མ་རྟེ་བཅོན་ཁེ་ལོགས།

རྒྱ་རྒྱུག་པ། རྒྱ་རྒྱ་བ་བཅོད་ན་མས་མེད་གེ།

གན་རྟེ་མོག་མེད་ཚུལ་ལྟགས་དང་པ་ནི་དེ་རྒྱ་ཚུལ་ལྟགས་ནས་འགོ་བཙམས་པ་ཡིན་མོད། འོན་ཏང་རྒྱ་རྒྱུལ་རབ་རྟེ་ཆེ་པའི་ཚུལ་ལྟགས་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་སྐད་ས་ལ་ཐུགས་སྙན་གནང་རབས་ཡོད། ཁོང་དཔྱིན་རིང་ཁྱིམ་ལྟགས་སྒོ་བརྒྱུད་བྱེད་དུས་དེ་རྒྱ་ཚུལ་གྱི་དཔེ་ཆར་གཟིགས་པ་མ་ཟད། ལྷི་ཚུལ་ལེ་ཤུའི་དམ་པའི་གསུངས་རབ་ལོགས་ལ་ཡང་ཞིབ་གཟིགས་མཛད་ཅིང་། ལེ་ཤུའི་གཞུང་གི་མི་རལ་དང་ཚོད་པར་མི་བྱ་བ་ངས་སྐྱ་དང་། གཞན་པས་ཁྱོད་ལ་འགྲམ་ལྷག་གཡས་པར་གཞུས་ན་འགྲམ་པ་གཡོན་པར་ཡང་གཞུས་སུ་འཇུག་དགོས། ཞེས་ལོགས་ལེ་ཤུའི་སྐད་ཆ་དང་དེ་རྒྱ་ཚུལ་ལྟགས་ཀྱི་རང་གཙུན་རང་སྒྲུལ་གྱི་རྩ་སྟོན་བཅས་ཀྱིས་ཁོང་ལ་བག་ཆགས་ཟབ་མོ་མེད་པ།

ལྷི་ཁོང་གིས་ལྟོ་སྒྲེ་རྒྱ་དུ་ཁྱིམ་ལྟགས་ལས་ཀ་གཉེར་དུས། ལོགས་པོ་དང་ལས་རོགས་ཀྱིས་ལེ་ཤུའི་ཚུལ་ལྟགས་ལ་སྐབས་སུ་ཁོང་ན་ཡག་ཚུལ་བཤད་པས། ཁོང་གིས་དགའ་དད་ཀྱིས་ཁོང་ཆེད་སྐད་ཆར་ཉན་ཞིང་། ལེ་ཤུའི་ཚུལ་ཆོགས་དང་ཚུལ་གྱི་བཤོ་སྒྲེད་ལོགས་སུ་ཡང་ཞུགས། ཁོང་གིས་ལེ་ཤུའི་ཚུལ་ལྟགས་དེ་སྟོན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་རྒྱལ་གྱི་ཚུལ་ལྟགས་ཤིག་དང་དེ་རྒྱ་ཚུལ་ལྟགས་ཀྱང་ཆེས་ལེགས་ཤོས་ཀྱི་ཚུལ་ལྟགས་སུ་མི་འདོད་མོད། ཁོང་གིས་ཚུལ་ལྟགས་དེ་གཉིས་དང་སྐྱ་མོན་པ་ཉམས་ཞིབ་བྱས་པའི་ཁ་ཆེད་ཚུལ་ལྟགས་བཅས་ལ་རང་རང་གི་བྱེད་ཚུལ་མཆིས་པར་འདོད་རྒྱུ་ཡོད།

ལེ་ཤུའི་ཚུལ་ལྟགས་དང་དེ་རྒྱ་ཚུལ་ལྟགས་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིར་དོན་དག་མ་རྒྱ་གན་རྟེ་མོགས་སུ་མཉམ་བསེས་སུ་ཆགས། ཁོང་གིས་ལེ་ཤུ་ལེ་བཀའ་ཆེག་དག་གིས་རང་གི་མི་རིགས་ལ་དེ་རྒྱ་ཚུལ་ལྟགས་ཀྱི་འཆོ་མེད་རྩ་བ་སྒྲེལ་བའི་སྐུལ་མ་བྱས་པ་སྟེ། ཁོང་གིས་ཐུགས་སྙན་སྒྲེལ་འགོ་ཀུན་ལ་འཆོ་མེད་རྩུར་ལེན་བྱེད་པ་ནི་རྒྱ་སྟོན་བྱེད་པ་ལས་རྩུས་པ་ཆེ་བར་དགོངས་ནས་དེ་རྒྱ་ཚུལ་ལྟགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་བྱ་བ་གང་ཞིག་བྱས་ཀྱང་འབྲས་བྱ་གཉིས་དེ་ཆེ་སྟེ་ལ་བཅོམ་བརྒྱག་དང་ཡང་ན་ཆེ་སྟེ་གསོ་སྦྱོར་འབྲུང་པར་ཡིད་ཆེས་ཡོད་གཤིས། རེས་ཀྱི་འཆོ་མེད་ཞི་བའི་གསར་བརྗེ་བསྐངས་ནས་མཐར་ཆུ་གར་དཔྱིན་རིའི་བཅོན་གཞོན་འོག་ནས་རང་བཅོན་མཛོན་གྱར་བྱུང་བར་མཛད་དོ། །

རང་དབང་གི་གསར་གཏོད་ནི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ་ཡིད་ཆེས་དགོས།

རང་དབང་གི་ཚོགས་ཀྱི་མཉུག་མཐའི་རྒྱལ་ཁའི་ལྷན་འཛོལ་ཐུབ་པམ་ཞིན། རང་དབང་གི་ཚོགས་ཀྱི་མི་རེ་རེའི་གསར་གཏོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁྲིམས་བཅིང་བྱེད་པ་དང་། མི་སྣ་མཉེན་ཡོན་ལག་རྩལ་གསར་བར་མངོན་ཐུབ་པའི་གོ་སྐབས་ཁྱེད་ཉེ། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤང་དུ་མཁོ་འབུལ་བྱེད་དུ་འཇུག་གི་ཡོད།

ཚུམ་པ་ཤོ། གྲང་རྒྱུ་ལུས་ལུས།

རྒྱུ་མ་ལན། བྱད་གསལ།

མིའི་རིགས་ཀྱིས་མིའི་ཕྱིར་རང་དབང་ལ་ཚད་ལེན་བྱེད་ཅིང་། ད་དུང་དེ་ཉིད་གང་གིས་ཀྱང་ཆབ་མཆོན་བྱ་མི་ཐུབ་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ཞིག་ཏུ་ཅི་ལ་བཅི་བ་རེད་ཅེ་ན། རང་དབང་གིས་མི་སྣ་མཉེན་མགོ་འཕང་མཐོར་བརྟུག་པ་དང་། རྒྱ་མཆོན་གཞན་ཞིག་ནི། མིའི་རིགས་ལ་རང་དབང་གི་གནས་བབ་འོག་ནས་གསར་གཏོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁྲིམས་རྒྱ་ཆེན་ཐོབ་པས། དར་རྒྱས་འགྲན་རྒྱ་ཐུལ་པའི་དངོས་པོའི་དཔལ་ཡོན་བསྐྱེད་ཡོད་པ་ཙམ་མ་ཟད། ཡིད་དབང་འཕྲོག་པའི་བསམ་སྒྲིའི་དཔལ་ཡོན་ཡང་བསྐྱེད་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མིའི་རིགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ངོས་ནས་བཞག་ན། མིའི་ཕྱི་ཚོགས་ནི་གཏོད་མ་ཉིད་ནས་རང་དབང་ཅན་ཞིག་མ་ཡིན་པར། རང་དབང་འཛོལ་སྟེག་དང་གསར་རྟོགས་ཀྱི་བརྒྱད་རིམ་ངེས་ཅན་ཞིག་བརྒྱད་སྔར་ཡོད།

གནའ་བོའི་རོ་མ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་“ཡ་ཏན” ནི་སྟོན་ཆད་གནའ་རབས་ཀྱི་རང་དབང་གི་མིག་དཔེ་གསོན་པོ་ཡིན་ཞིང་། གནས་བབ་དེའི་འོག་ནས་ཁོ་ཚོས་འོད་སྔོང་འབར་བའི་དཔལ་ཡོན་ངེས་ཅན་བསྐྱེད་ཐུབ་སོང་བ་རེད། འོན་ཀྱང་ལམ་ལུགས་རང་བཞིན་ལ་ཞན་ཆ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་ལྡིག་ (དཔེར་ན། མི་སྣར་གྲངས་འཕོར་ཁྱུང་བ་དང་། རྒྱ་སྤྱོད་རང་བཞིན་མེད་པ།) ཡ་ཏན་ཀྱི་རང་དབང་ལུན་རིང་རྒྱ་ནག་གི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་པར་གྱུར་ཏོ། །

ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་སྤྲོད་པ་མཉམ་ནས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

ང་ཚོས་འདི་ལྟར་བཤད་ཆོག་པར་དབང་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ཕྱོད་ན་མ། ལྷག་ཏུ་བཟོ་ལས་གསར་བ་རྩེད་ཕྱོད་
ནས། མིའི་རིགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནི་མང་འདུས་ཆོག་པས་སྤྱི་ལ་བརྟེན་ནས་ལུང་བ་སྟེ། མི་མང་པ་ནི་སྤོབ་ལས་ལུགས་ཏུ་
བརྩི་ཡི་ཡོང། འོན་ཀྱང་བཟོ་ལས་གསར་བ་རྩེད་རྩེས་ཀྱི་མིའི་རིགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནི་མི་སྤྱིར་ཀྱིས་ཁོས་ནས་ལུང་བ་
སྟེ། དེའི་ནང་དུ་མང་འདུས་ཆོག་པས་སྤྱི་ལ་ལུགས་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར། མི་སྤྱིར་ཀྱི་གསར་བཟོད་ཀྱི་ལུགས་
ལས་ཀྱང་ལོ་རྒྱུས་ལ་འགྱུར་བ་བཟོད་པའི་རྒྱུད་རིམ་དང་འཛམ་གླིང་གི་རྒྱོད་པས་ལ་བོར་འཁོད་ཡོང།

ནོར་མེད་བྱ་དགའ་འཛོལ་མཁན་ “ཡང་གིང་ཉེས་” གྱིས། མེད་རིགས་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གཤམ་འགངས་
 ཆེ་བའི་ཆོན་རིག་གསར་རྟོགས་པལ་ཆེ་བ་ནི་མི་སྡེར་གྱི་བྱ་རྒྱུད་ལས། ལུམ་ཁབ་གྱི་ཨ་འབྲུགས་འོག་ནས་
 འགག་གནད་སེལ་བའི་མཐུག་འབྲས་མ་ཡིན། ལྷ་མཆོན་ནི་ཆོན་རིག་གསར་རྟོགས་དེ་ནམ་པ་ལྷན་ཏུ་མི་སྡེར་
 གྱི་སྐད་ཅིག་མེད་རིག་པ་ལྟོང་རྟོལ་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་བཤད་དོ།

ཆོགས་སྤྱིའི་བར་གྱི་འགྲན་ཚོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། རང་དབང་སྤྱི་ཆོགས་གྱི་འགྲན་ཚོན་རྩལ་པ་ནི་
 མེད་པ་ཚོ་དང་སྤྱི་ཆོགས་ལས་ཀྱང་རྩལ་བྱུགས་ཆེ། སྤྱི་ཆོགས་དེ་གཉིས་བར་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་ནང་ཡིད་དབང་
 འཕྲོག་པའི་འགྲན་ཚོན་ཆེན་པོ་ཐེངས་གསུམ་ལས། ཡོད་ཆད་རང་དབང་སྤྱི་ཆོགས་གྱིས་རྒྱལ་ཁབ་དག་གིར་
 བྱས་པ་རེད། དཔེར་ན། འཛམ་གླིང་འབྲུག་ཆེན་གཉིས་པའི་རྣམས་ཨ་མི་རི་ཀའི་མ་རྒྱ་རྒྱ་གྱི་ལས་ལྷ་དང་
 འཛར་མན་གཉིས་རྩལ་ལྷན་མཆོན་ཆ་ལས་རྒྱའི་ཐད་འགྲན་ཚོན་བྱས་ཤིང་། མཐུག་མཐར་ཨ་མི་རི་ཀས་རྒྱལ་
 ཁབ་དང་པ་དང་། ཨ་མོར་ལུན་རྒྱལ་པའི་ཐོག་འབྱར་བསྐྱོད་འཆར་གཞི་ནི་དངོས་གནས་བཤད་ན་སོུ་ལན་དང་
 བཞོས་རྣམས་བཞོ་རྒྱར་འགྲན་ཚོན་བྱས་པ་འདྲ། མཐུག་འབྲས་སུ་ཨ་མོར་ལུན་ཨང་༡༡པ་འབྱར་སུ་དེ་༡༩༩༧ལོར་
 བདེ་སྐྱལ་རང་རྒྱལ་པའི་ཐོག་འབྱར་བས། མོའོ་ལན་གྱི་མཁའ་དབྱིངས་འགྲན་ཚོན་གྱི་ཡིད་ཆེས་ཅ་བ་ཉིད་ནས་
 བསྐྱེད་པ་དང་། དུས་རབས་ཕྱོད་མའི་ལོར་བས་བརྒྱད་བརྒྱར་མོན་རྣམས་རྣམས་མའི་གོ་ལའི་འབྲུག་ཆེན་།
 འཆར་གཞིའི་འགྲན་ཚོན་རྣམས། ཡང་བརྒྱར་སོུ་ལན་གྱི་འཆར་གཞི་ཡོད་དུག་པས་འཛོར་བྱུང་བ་རེད་དོ།

འཕགས་པ་སྐྱེ་རམ་གཟིགས་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད།

ཚཱ་མཁན། མེད་ཁང་།

སྐྱེ་མཁན། ཀྱི་ཡིང་འཛིགས་མེད།

ཆ་པོ་གཡོ་འཛོང་བྱས་པའི་ཆོ།

ཆོ་མོས་ལྟ་ལ་སྐྱབས་འདུག་ལུས།

སྐྱེ་རམ་གཟིགས་ཀྱི་གཟུགས་ཆེ་ལས།

བྱིས་པ་བསྐྱབས་ནས་བྱིས་ཏུ་སྟེབས།

༡༩༩༩ལོའི་དབྱིང་འབྲིང་བ་ལྟེ། ཞིང་ཆེས་ཀྱི་སྐྱབས་པའི་ཆེས་བཅུ་དགུ་ནི་སྐྱེ་རམ་གཟིགས་ཀྱི་
འཁྲུངས་སྐར་ཡིན་པས་ཁྱིན་ཏུ་ཕྱོ་ཆུའི་དགོན་པའི་སྐྱེ་རམ་གཟིགས་ལྟ་ཁང་གི་མདུན་ཏུ་མི་ཆོགས་ཆུ་
མཆོའི་སྐབས་དང་མཚུངས། དེའི་གས་སྐྱ་མགོ་སྐྱ་དུང་ལྟར་དཀར་བའི་ཀླན་མོ་མོ་ལོན་ཞིག་ཀྱང་གདོང་ལ་ཕྱ་
རན་གྱི་ཉམས་དང་བཅས་ཡོང་སྟེ་མཆོད་མེ་བསྐྱོན་ནས་སྐྱེ་རམ་གཟིགས་ལ་བྱས་ཐུག་སུལ་ཆེས་སུས་མོས་
ལ་བཙུགས་ཏེ་སྒོ་མེམས་ཆེ་གཅིག་གིས། ཐུགས་ཆེ་ཆེན་པོ་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། སྐྱུག་བསྐྱལ་དག་ལས་བསྐྱབ་
ཏུ་གསོལ། ཞེས་བཏོན། འདོན་གྱིན་འདོན་གྱིན་ཀླན་མོས་མིག་ཆུ་དང་བཅས་ན་རེ། འཕགས་པ་སྐྱེ་རམ་
གཟིགས་མཆོན། འཕགས་པ་སྐྱེ་རམ་གཟིགས་མཆོན། ཁྱེད་ཀྱིས་ཐུགས་ཆེས་གཟིགས་ཏེ། ངའི་ཆ་པོར་
མགོན་སྐྱབས་ཤིག་གཞོངས། ཁོ་ནི་རེད་ཆང་གི་ནོར་བུ་ཡིན། གལ་ཏེ་ཁོ་ཕྱིར་ཡོང་མེད་ན་ཀླན་མོ་ང་ཡང་

དེར་ཡུད་ཅམ་རྩམ་ཆེས་སྤར་ཡང་ཡོད་གི་ཆོག་དེ་བསྐྱར་ཅིང་མིག་ཚུ་ཆར་བའི་རྒྱན་ལྟར་འབབ་ལ་
མེམས་བསམ་པའི་གཏིང་ནས་གདུངས་པ་དང་བཅས་གསོལ་འདེབས་བྱེད།

མ་གཞིར་ཀླན་མོད་ནི་རྩམ་ལིས་དང་། མིང་གི་རྒྱང་ཡིན་ལ། ལོ་རྒྱལ་ཅུར་རྒྱལ་ཡིན། མོ་ནི་ཁྱི་རྒྱུ་
ཁྱོང་ཁྱིར་གྱི་མི་ཡིན་ལ། བྱང་བསྐྱར་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དགའ་ཁེང་པ་ལ་དད་པ་བྱེད་པའི་དད་ལྡན་ཞིག་ཡིན་འདུག
ནིན་བརྒྱའི་ཐོན་ལ་མོད་ལོ་བཞི་ཅན་གྱི་ཆ་བོ་ཁྱི་ཁྱོན་ལེན་སྒོ་ཁའི་སྤང་ལམ་དུ་ཅེད་མོ་ཅེ་བའི་སྐབས་སུ་ཀླན་
མོ་སྒྲིམ་པའི་དབང་གིས་ཆ་བོར་ཁྱོད་རང་འདི་ནས་གཞན་ལ་མ་འགྲོ་ཞེས་བཤད་ཆེས་ནང་ལ་ཆུ་འབྱུང་དུ་སོང་
ནས་ཕྱིར་ཡོང་རྩམ་མོད་ཆ་བོ་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་སྐྱར་འདུག།

སྤང་ལམ་ནང་དུ་མི་ཆོགས་ཤིན་ཏུ་མང་བས། མོས་ཆ་བོའི་མིང་ནས་འབོད་བཞིན་དེ་ལྟར་བཅའ་ཁྲུང་
མ་རྟེན། ཕྱི་རྒྱུ་ལས་ཆོགས་ཤོལ་ནས་མནའ་མ་ཁྱིམ་དུ་ཡོང་སྐབས་ཕྱིས་པ་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་སྐྱར་པའི་
གནས་ཚུལ་ཐོས་པས་དེ་མ་ཐག་དུ་ཞོར་དང་ཕྱིགས་ཞོར་དུ། ཁྱོན་ལེན་ནི་མོའི་ནོར་བུ་ཡིན། མོའི་ཤ་ལས་ཆད་
པའི་བུ་སྐྱལ་ཡིན། གཤམ་ཏེ་ཕྱིས་པ་མེད་སོང་ནང་ཡང་གསོན་རྒྱ་མིན། ཟེར་ཁིང། སྤར་ཡང་ཀོན་མོའི་སྤེང་ལ་
ངར་གྱིས་ཤོར་བཞིན། ལོ་རྒྱལ་ཅུར་སོན་ཡང་ཕྱིས་པ་ཞིག་ཁྲུང་བདག་བྱེད་མི་ཐུབ་ན་དགོས་མཁོ་ཅི་ཞིག་ཡོད།
གཤམ་ཏེ་ཁྱོད་གྱིས་ངའི་ཁི་ལི་བཅའ་ལ་ནས་མ་ཡོང་ན། ངས་ཁྱོད་ཀྱི་སྤེང་ལ་རོ་འཇོག་རྒྱ་ཡིན། ཞེས་ངར་ངར་བྱེད།

འོན་ཀྱང་ལས་བབང་བ་ཞིག་ལ་ཀླན་མོའི་བུ་ནི་ཡར་བས་སྤྱི་ལྷ་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས། རང་གི་རྒྱུང་མར་
ད་མ་དུ་དང་། ང་སྐྱར་དུ་མངགས་གཏོང་ཁང་ལ་གནས་ཚུལ་ལྟ་བུ་འགྲོ། སང་ཉིན་མི་འཆོལ་བའི་བཟང་ཡིག་
བྱིས་ཏེ་ཆོགས་པར་སྤེང་ལ་བཀོད་ནས་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་འཆོལ་ཆོག་ཟེར་བཞིན་མེམས་གསོ་བྱས། རྒྱ་བ་བྱེད།
རྒྱ་བ་གཅིག་བསྐྱད་མར་རྒྱ་བ་གསུམ་འགོར་ན་ཡང་གནས་ཚུལ་ཅི་ཡང་མ་བྱུང་བས་མནའ་མ་ཡང་ཟ་མ་མི་ཟ་
ཁིང་སྤྲད་ཆ་མི་བཤད་པར་རྒྱན་དུ་མིག་ཚུ་བཏོན་ནས་འདུག།

ཀླན་མོ་ལིས་ཀྱི་རྒྱང་གིས་རྟག་པར་ཆོས་གཅིག་དང་བཅོལ་སྐྱོགས་སུ་གྲོ་རུའི་དགོན་པའི་འཇམ་དབྱངས་
མིང་གི་སྐྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྒྱ་མདུན་དུ་ཕྱག་དང་མཆོད་མེ་བྱས་ཤིང་རང་གི་ཆ་བོ་བདེ་འཇགས་ངང་སྤྱོད་མ་
ནས་ཁྱིམ་དུ་ལོག་ཡོང་བར་སྐབས་འདུག་ཞུས་ཤིང་། རང་གི་ཁྱིམ་ནས་ཁྲུང་མཆོད་ཁང་བཞེངས་ཏེ་རྒྱན་དུ་སྐྱུན་
རས་གཟིགས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། གཉིད་ཡོང་དུ་འང་གསོལ་འདེབས་འདོན།

ཕྱི་རྒྱུ་ཞིག་ལ་ཀླན་མོའི་བུ་ཁྱིམ་དུ་ཡོང་རྩམ་རང་གི་རྒྱུང་མ་ནི་སྤྱོད་པ་ཞིག་དང་འདྲ་བར་ཀླན་མོའི་སྤེང་
དུ་ཤོར་ནས། ཀླན་མོ་ཉོན་ལོག་ལ། ཁྱོད་གྱིས་ངའི་བུ་རྒྱུང་བོར་བརྟེན། དང་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱོག་དགོས། ཞེས་སྤྲད་
རྒྱལ་བཞིན་པ་མཐོང་བས་དེ་འཕྲལ་རང་གི་རྒྱུང་མ་དམ་པོར་བབྱང་སྤེན་ནེ། དབྱང་ཕྱལ་དབྱང་ཕྱལ་ཁྱོད་སྤོང་
ལ་བོབས་དང་། གྲེལ་བ་མ་ལངས། ཞ་མ་ལ་མ་ཕྱིགས། སྐྱར་དུ་ཁང་པའི་ནང་ལ་སོངས། ཟེར་བཞིན་མེམས་

གི་ནང་ན་ཡང་རང་གི་བྱ་ལ་ཤ་མི་ཚ་མ་ལན་ཞིག་ག་ལ་དཔེ། ཨ་མ་ལ་མཚོན་ན་ཡང་བྱིས་པ་མེད་སྔོང་ན་འུ་
གཉིས་དང་འདྲ་བར་སྤྱོད་ལ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་བཟོད་སྤྱུགས་མེད་པ་ཡོད་པས། ད་ཁྱོད་ཀྱིས་ཨ་མར་ལེ་བདེའ་མ་བྱེད།
གལ་ཏེ་དོན་དག་རེ་བྱུང་སྔོང་ན་འུ་གཉིས་ལ་མི་ཞུ་མི་བྱེད་མ་ལན་གྱི་མི་ཁའང་འཁོར་ཡོང་། ང་དེ་རིང་གོ་ཅུའེ་
དགོན་པར་སློབ་དཔོན་ཆེན་ཏེན་ལགས་ལ་མཇལ་དུ་སོང་བ་ཡིན། ཁོང་གིས་ང་ལ་ཉེན་ཁའི་སྐབས་ལུ་སྤྱན་
རས་གཟིགས་ལ་གསོལ་བ་ཐོབས་དང་གོགས་དང་བར་ཆད་ལས་སྦྱོབ་ངེས་ཟེར། དེ་བས་འུ་ཚང་གིས་ཀྱང་སྤྱན་
རས་གཟིགས་ཀྱི་སྤྱུ་ཞིག་སྤྱུ་ཏེ་ཁྱིམ་མི་གང་པོས་མཚོད་བྱེད། ཁྱོད་ཀྱིས་སྤོས་དང་ཨ་མས་ཀྱང་ཁང་བའི་
ནང་ན་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་གྱིན་འདུག དེ་བས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་གསོལ་
བ་ཐོབས་དང་། ངས་ཟ་མ་ལས་ཡོང་ཞེས་སློབ་གསོ་སྤྱོད་ཆོགས་པ་ཏང་། བྱིས་པ་པོར་ནས་སྤྱོད་བ་བཞི་འགོར་ན་འང་
སྤར་བཞིན་གྲག་འགྲུལ་མ་བྱུང་།

ཁོང་ཅིས་ཀྱི་སྤྱུ་དུག་པའི་བཅུ་དགུའི་ཉིན་ནི་སྤྱན་རས་གཟིགས་སངས་རྒྱལ་པའི་དུས་བབ་དུ་ཉིན་མོ་
ཡིན་པས་གོ་ཅུའེ་དགོན་པའི་ནང་དུ་ཡང་མཇལ་བ་ཏུ་ཅང་མང་། ཆན་མོ་ལེས་ཀྱི་སྤར་གིས་ཀྱང་དགོན་པར་
ཡོང་སྟེ་མཚོད་པ་བཤམས་ཤིང་། མཚོད་མེ་བསློན་ཏེ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྤྱུ་མདུན་དུ་བྱས་བཅུགས་ནས་ལུང་
ཅོམ་ལ་གསོལ་འདེབས་བཏོན་ཇེས་སྤར་ཡང་རང་གི་ཆ་བོ་ལ་མགོན་སྦྱོབ་གནང་བའི་སྐབས་འདུག་ལྟས། དེར་
མོ་རང་སྤྱང་འགག་ཅིང་མིག་ནས་མཆི་མ་འཁྲུགས་ཏེ་མཐར་དུན་མེད་དུ་བརྒྱལ་སོང་།

བྱ་མོ་སེམས་བབ་དུ་གཉིས་ཀྱིས་མོ་རང་བསྐྱོར་ནས་སྤྱོད་ཁང་གི་ཟུར་ཞིག་ཏུ་བསྐྱལ་ཏེ་ན་རེ། ད་སེམས་
མ་སྤྱུག དེ་བས་སེམས་བསམ་པའི་གཏིང་ནས་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་གསོལ་བ་ཐོབས་དང་། དད་པ་ཅན་ལ་
མགོན་སྤྱུབས་ཡོད་ཅེས་སེམས་གསོ་བྱས།

ཆན་མོ་སྤྱ་ཟུར་དེར་བསྐྱད་དེ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་བཏོན་པ་ན་རིམ་གྱིས་སེམས་སྤོང་
ལ་བབས་ཤིང་མིག་མདུན་དུ་སྤྱིན་དཀར་པོ་དུམ་བུ་ཞིག་མངོན་བྱུང་། སྤྱིན་ཀྱི་ནང་ནས་ཆོན་མདོག་གི་འབྲུག་
ཅིག་འབྱུར་ཡོང་ཞིང་། འབྲུག་གི་རྒྱབ་ཏུ་ན་བབ་དཀར་པོ་ཅན་གྱི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཞབས་ཇེན་ཞིག་
བཞུགས་ཡོད་ལ། ཁོང་གིས་བྱག་གཡས་པར་བདུད་ཅིས་གང་བའི་བུམ་པ་དང་གཡོན་པར་སྤྲང་སྤྱུག་ཅིག་བཟུང་
འདུག མོས་དེ་མ་ཐག་ཟུག་འཆལ་བ་ན་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་སྤྱན་འདྲུམ་པ་དང་བཅས་མོ་ལ་གཟིགས་ཏེ་ན་
རེ། ཆན་མོས་ལགས་པར་ཉོན་དང་། སྤོན་འཁྲིང་བའི་དུས་ཆེན་སྐབས་ཆ་བོ་ཁྱིམ་དུ་ཡོག་པར་འབྱུར། ཞེས་
གསུངས་མ་ཐག་མི་མངོན་པར་གྱུར་སོང་།

དེ་ནས་མོ་རང་ཁྱིམ་དུ་ཡོག་ནས་གནས་སྐུལ་དེ་རང་གི་བྱ་ལ་བཤད་པ་ན་བྱ་ཡང་ཤིན་ཏུ་དགའ་བར་གྱུར།
འོན་ཀྱང་མནའ་མ་དུ་དུང་ཡིད་ཆེས་ཀྱིན་མེད་པར་ཅང་མི་ཟེར།

དགོང་མོར་ཁྱིམ་མི་གང་པོས་ཁ་ལོ་ལ་ཡང་ལག་སྐྱོང་ཡིན་ཞུས་མིང་། ལྷོར་མོ་སྤྱོད་གཅིག་བྱིན་པ་ན་
ཁ་ལོ་ལས་ཏུ་ཅག་ནི་ཁྱིམ་མཚོ་ཡིན་པས། ལྷོས་པ་སྤྱོད་རྒྱ་ནི་ལོས་པ་ཆིག་པེད། ལྷོར་མོ་མི་ཡོན་ཞེས་པ་དྲན་ནས་

དང་བདེན་ལྟ་མོའི་ཅི་ཡི་ཕྱིར་སྐྱུན་ཁེ་བས་གསོལ་བ་རེད།

ཙོ་མ་ལམ་ན། བར་ལེའུ་མེན།

ལྷུང་མ་ལམ་ན། མེ་མེ་ལོང་།

འཇམ་སྒྲིང་གི་ས་ཆ་མང་པོར་དང་བདེན་ལྟ་མོའི་སྐྱུ་འདྲ་བཞེངས་ཡོད་དེ། ཁོ་མོས་སྐྱུན་ཁེ་བས་གསོལ་ཞིང་། ཕྱག་ཏུ་རྒྱ་མ་དང་རལ་གྱི་ཐོགས་འདུག དང་བདེན་ལྟ་མོའི་མཚན་ལ་ “Justitia” གསོལ་ཞིང་། ཁོ་མོའི་མཚན་དབྱིན་བསྐྱར་དུ་ “Justice” ལ་རྗེས་ཀྱི་བརྒྱད་བསྐྱར་དུ་ “དང་བདེན” དང་ “སྤྲིམས་དཔོན” སོགས་ཀྱི་གོ་དོན་གདང། རྒྱ་པར་ཁོ་མོའི་རྒྱབ་ངོས་སུ་གནང་བོའི་རོ་མའི་ “གནས་སར་གས་འཆུགས་དགོས་ཀྱང་། དང་བདེན་མཛོན་འཁྱར་བྱ། ” (Fiat justitia ,ruat caelum)ཞེས་པའི་སྤྲིམས་དཔེ་བཞོས་འདུག དེའི་མི་མང་གིས་དང་བདེན་ལྟ་མོར་བཙལ་བའི་དང་བདེན་མཛོན་འཁྱར་གྱི་རེ་འདོད་དང་འཆོལ་སྟེག་མཚོན་ཡོད་ལ། སྤྲིམས་ཀྱི་ཕྱག་ལས་གནང་མཁན་དག་ལ་དང་བདེན་ཚོད་པར་སྐྱལ་བའོ། །

དང་བདེན་ལྟ་མོས་ཕྱག་ཏུ་རྒྱ་མ་དང་རལ་གྱི་ཐོགས་པའི་སྤྱང་བརྟན་གྱིས། འདྲ་མཉམ་དང་བཞག་གི་བསམ་སློབ་འདྲ་ཞིག་བརྒྱན་སྟེལ་བྱས་ཡོད་ཅེ་ན། འཇར་མན་གྱི་མ་ལས་པ་ལུའུ་ཏའོ་རྒྱ་ལུང་ལྷེ་ལེན་(鲁道夫 冯 耶林)གིས་ “དང་བདེན་ལྟ་མོའི་རྒྱ་མས་སྤྲིམས་ཆད་འཇལ་དགོས་ལ། རལ་གྱིས་སྤྲིམས་ལ་སྤྱང་སྟོབ་དགོས། གལ་ཏེ། རལ་གྱི་ལས་རྒྱ་མ་མེད་ན། གཏུམ་ཤག་ཆེ་འགོ་ཞིང་། རྒྱ་མ་ལས་རལ་གྱི་མེད་ན། ཉམ་རྒྱུང་ནུས་མེད་ཅིག་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་ཀྱིས་པན་རྒྱུན་རྟོགས་འདེགས་འོག་དབང་བསྐྱར་དེ་ཐབས་ཤེས་བྱུང་འཇུག་སྟོན་སྤྲིམས་སྟོང་ཡོང་ཡོད། ” འོས་འཚམས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་འདིས། དང་བདེན་ལྟ་མོའི་རྒྱ་མས་ཆད་པའི་ཡང་མེ་འཇལ་བ་དང་། རལ་གྱིས་རྒྱལ་མིན་ཆར་གཙོད་པས། སྤྱི་ཚོགས་དང་བཞག་ཡོང་བར་ལག་ཐེག་བྱས་འདུག

ལ་མཚན་པ་ཞིག་ལ། དང་བདེན་ལྟ་མོའི་ལྷགས་བསྐྱར་གོ་དོན་དང་། ལྷང་གོའི་གནང་གཞུང་གི་སྤྲིམས་

གཞུགས་སྐྱོད་དང་དབང་ཅན་ ཐབ་ཐང་། བྱམ་རྒྱུན། གས་སགས་གང་ལའང་མ་ལྷས་པར། སང་པ་སང་པ། ལུག་ལ།
ཡོང་བར་ཁག་ཐེག་བྱས་ཡོད།

༡. ཁྱིམ་ས་དཔོན་གྱི་ལས་འགན་ནི་ཐག་གཅོད་ལེགས་པོ་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་པ་ལས་གསར་ཉིད་བྱེད་རྒྱ་མིན་
པས། ལྷན་གཤམ་པས་ལྷ་གཏུག་གི་དོན་མི་བར་ཐེགས་མི་བྱེད་པས། སང་བཞག་ཡོང་བར་འགལ་སྐྱེད་གང་ཡང་
བསོ་མི་རྩལ་ཏེ། ཁོ་མོས་ནི་ཁྱིམ་ས་དཔེ་བཞིན། སང་བདེན་གྱི་ཆེད་དུ་ཡོད་ཆད་སྒོས་གཏོང་ཐུབ།

༡. ཁྱིམ་ས་དཔོན་གྱིས་ཁྱིམ་ས་ཐག་གཅོད་པར་འཆལ་གཏམ་དང་རྒྱ་ཁོར་གྱི་མགོ་སྐོར་བསྐྱུ་བྱེད་མི་ཐེབས་
པར། དེས་པར་དུ་སང་པོ་སང་བཞག་གི་ཐག་གཅོད་ཐུབ་དགོས། འབྲེལ་འདི་དག་གིས་ངའི་སྒོ་སྒོ་བྱེས་སོང་སྟེ།
སང་བདེན་ལྷ་མོས་ལྷན་ཁེབས་གསོལ་བ་དང་། ལྷ་གཏུ་རྒྱ་མ་དང་རལ་གྱི་སྐོག་ས་པས། ཁ་འགྲིག་སོ་འགྲིག་གི་
བདེན་པ་ཞིག་ར་སྒོད་བྱས་འདུག ཁྱིམ་ས་དཔོན་གྱིས་སང་བདེན་མངོན་འཇུར་ཡོང་བའི་ཐབས་འཆོལ་དགོས་པ་
དང་འཆོལ་ཐུབ་པའོ།

སང་བདེན་ལྷ་མོའི་ལྷག་གི་རྒྱ་མ་དང་རལ་གྱིས་ཁྱིམ་ས་དཔོན་གྱིས་སང་བདེན་སྐྱོང་དགོས་པ་དང་། ལྷན་
ཁེབས་གྱིས་ཁྱིམ་ས་དཔོན་གྱི་ཁེར་རྒྱུགས་ཐུབ་པའི་སྒོ་བྱོས་གྱིས་དཀར་ནག་གི་དབྱེ་བ་འབྱེད་དགོས་པ་མཆོད།
དོན་དངོས་སྟེ། ལྷན་དོན་ཐག་གཅོད་སྐབས། ཁྱིམ་ས་དཔོན་གྱིས་ལྷན་དོན་དེ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་ལྷགས་
ནས། ཁེར་རྒྱུགས་ཐུབ་པའི་ཐག་གཅོད་བྱེད་པར། གཟབ་ནན་སྒོས་ཁྱིམ་ས་གྱི་རིམ་འབེབས་བཞིན། ཁྱིམ་ས་
ལྷར་ཐག་གཅོད་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་སང་བདེན་ལྷ་མོའི་ལྷན་ཁེབས་གྱིས་རིམ་འབེབས་ཁྱིམ་ས་གྱི་སང་བདེན་
རང་བཞིན་མཆོད་འདུག་ལ། སང་བདེན་ལྷ་མོས་ལྷན་ཁེབས་གསོལ་བའང་རིམ་འབེབས་གྱི་སང་བདེན་རང་
བཞིན་གཅོ་ཆེ་བའི་དོན་རེད།

དེར་སྐབས། ཁྱིམ་ས་གྱི་ལྷག་ལས་གནང་མཁན་དག་ལ་གསལ་ཆ་ཆེ་བ་ཞིག་ནི་ “སང་བདེན་ནི་མངོན་
འཇུར་བྱ་དགོས་པ་མ་ཟད། མི་མང་ལ་མིག་མཐོང་ལག་ཟེབ་བྱུང་དུ་འདུག་དགོས” དེ་ལས་ཁྱིམ་ས་འཛིན་གྱི་
ཁྱད་ཆོས་ནི་ཁྱིམ་ས་བཀོད་གྱི་ལྷ་གཏུག་རིམ་འབེབས་བརྒྱུད་ནས་ཆོད་གཞི་དང་འགལ་བ་འདུམ་འགྲིག་བྱེད་རྒྱ་
ཡིན་ཏེ། ལྷ་ཆོགས་གྱི་ཆོད་གཞི་སྒྲ་ཆོགས་ལྷ་གཏུག་དང་འདི་གཅོད་བརྒྱུད་ནས་ཞི་འཇགས་དང་སྟོམ་སྒྲིག་བྱེད་
པར། ར་དག་གི་འགལ་བ་ཐབས་ཚུལ་གྱི་གནད་དོན་ལ་བསྐྱར་བ་དང་། ལྷར་བཏང་གི་གནད་དོན་ཁེར་རྒྱུགས་
ཅན་གྱི་གནད་དོན་ལ་བསྐྱར་ནས། དེས་གཏན་གྱི་རིམ་འབེབས་ལས་ཆོད་གཞི་འདུམ་འགྲིག་སང་བཞག་ཡོང་
དགོས། ཁྱིམ་ས་འཛིན་གྱི་དབང་གྲགས་ནི་ཁྱིམ་ས་བཀོད་རིམ་འབེབས་ལ་བརྟེན་ནས་འགན་སྲུང་བྱས་ཡོད་པས།
རིམ་འབེབས་གྱི་ལྷགས་མཐུན་རང་བཞིན་ལས་ཁྱིམ་ས་འཛིན་གྱི་དབང་གྲགས་རང་བཞིན་མངོན་ཡོད།

ཁྱིམ་ས་གཅོད་ཅིག་བྱེད་པར་སྟོན་ལ་དེས་པར་དུ་རིམ་འབེབས་སང་བཞག་ཡིན་དགོས་ཏེ། སང་བཞག་
གི་རིམ་འབེབས་ལས་སང་བཞག་ཡིན་པ་མཐོང་ཐུབ། ལྷགས་མཐུན་གྱི་རིམ་འབེབས་སྟེ་ཁྱིམ་ས་གཅོད་པའི་ཁེར་

ཡང་འཕྲུལ་གྱི་ནང་གཉིས་ཀ་འཕྲུལ་འཁྲིག་བྱས་ན། རྟོགས་སྤྲུལ་འཁྲིག་ལ། རང་རྒྱལ་གྱི་ཡོང་ཕྱུག་
 ཁྲིམས་ལུགས་དང་དྲང་པའི་ན་གྱི་འདུ་མིས་སྟོང་དུ། དྲང་པའི་ན་ལྷ་མོའི་ཕྱག་གི་རྒྱལ་དང་རལ་གྱི་འདུག་གྲང་།
 རྒྱན་ཁེབས་གྱིས་མཚོན་པའི་རིས་འཁེབས་ལས་དྲང་པའི་ན་མཚོན་འཕྲུལ་བྱ་པའི་བསམ་སྟོན་མེད། ང་ཚོར་
 འདིའི་ཐད་གྱི་དག་རྒྱུན་ཞོགས་གང་ཡང་མེད་ལ། ང་ཚོས་དཔོན་ཆོང་དྲང་པའི་གལ་ལ་མཚོགས་ཆེན་འདི་ན་པ་

[illegible]

པར་ལེའུ་མེད་ཀྱི་ < ཁྱིམ་མཁོང་ནི་ལེགས་ཁྱིམ་དང་ལེགས་མཁོང་ > ལས་པར་མས་པ་ལྟར་བྲམ།

དད་པ་ཡོད་ཅིང་གྱི་བྱིས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་།

སྒྲུང་མཁན། བཏང་སྡེ་མས།

ལོ་ངོ་ཉིས་བརྒྱའི་རྩེ་གྱི་བྱིས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ཅིས།

དུས་རབས་གཅིག་གི་ནང་གི་བྱིས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ལྟོས་ལྟུགས་ལ་དང་མཁན་གྱི་ཨེ་དཔལ་ཆེ་
༼ 爱德华兹 ༽དང་༼ ཅིག་ཤོས་ནི་མིང་དུ་བྲགས་པའི་ལྷ་མེད་སྤྱི་བའི་སློབ་དཔོན་མ་ཁུ་ཡུག་ཁུ་༽ ༼ 马克龙
科斯 ༽གཉིས་རེད། ད་དུང་ལྷ་མེད་སྤྱི་བའི་ལྷ་མེད་སྤྱི་བའི་ཨེ་དཔལ་ཆེ་ལ་སྐྱེད་ཆ་འདི་འདྲ་ཞིག་བརྒྱུ་
ཞུང་། དེ་ནི་ཁྱོད་རང་དང་པ་བྱེད་པའི་ལྷ་མེད་ལ་ངས་ནམ་ཡང་དད་པ་མི་བྱེད་ཅིས་བརྒྱུ་ཞུང་།

མི་གཞན་གྱི་ལོ་ངོ་ཉིས་བརྒྱའི་རྩེ་གྱི་ཨེ་དཔལ་ཆེ་བྱིས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་བསྐྱེད་པ་ཅིས་བྱས་ཡོད་
ལ་ལོ་ངོ་ཉིས་བརྒྱའི་རྩེ་གྱི་མ་ཁུ་ཡུག་ཁུ་མིའི་བྱིས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཡང་བསྐྱེད་པ་ཅིས་བྱས་ཡོད།

གཅིག་ ཨེ་དཔལ་ཆེ་བྱིས་ཀྱི་བྱིས་ཀྱི་

མི་གྲངས་སྟོང་གཅིག་སྟེ་མི་བརྒྱ་ལོ་བཞི་ཡོད། དེའི་ནང་ནས་ཚུང་ཚུང་གཞོན་པ་གཅིག་དང་ཁྱོས་ཁང་
གི་འཁྱམ་མི་གསུམ། སློབ་ཆེན་སློབ་གཙོ་བརྒྱ་བཞི་དང་སློབ་ཆེན་དག་ཅན་བརྒྱ། ཁྱོས་དཔོན་སྟེ་མི་བརྒྱ་
ཁྱོས་ཆོད་པ་བདུན་ཅུ། སྟེན་པ་བརྒྱ་དང་ཆོས་པ་པོ་བདུན་ཅུ། ལྷ་མེད་ཆོས་འཆད་མཁན་དང་ལྷ་མེད་རིག་པ་བ་
སྟེན་པ་བརྒྱ་བཅས་བྱུང་ཡོད།

གཉིས། མ་ཁུ་ཡུག་ཁུ་མིའི་བྱིས་ཀྱི་བྱིས་ཀྱི་

མི་གྲངས་དགུ་བརྒྱ་དང་གསུམ། དེའི་ནང་ནས་མི་འབྱམ་པ་སྟེ་མི་བརྒྱ་དང་བརྒྱ། བཙོན་ཁང་དུ་ལོ་ངོ་
བརྒྱ་གསུམ་ཡན་ལ་བསྐྱེད་པའི་མི་བརྒྱ་དང་སྟེན་པ་བརྒྱ། མི་གསོད་མཁན་བདུན་དང་ཆང་རྒྱལ་བརྒྱ། ལྷ་མེད་སྟེན་པ་
དང་སྟེན་པ་འཆོང་མ་བརྒྱ་དང་དགུ་བརྒྱ། ཆོང་བཙོན་ལྷ་མེད་བཙོན་ཁང་ནང་ནས་ཆོང་གཉིས་ཤེས་པ་བརྒྱ་བཅས་

བྱང་ཡང་།

མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་རྒྱས་ལོན་ཁྱེད་དཀའ་བ་རེད། ལོ་རོ་བརྒྱ་ལྷག་བརྒྱད་མཐར་མཇུག་འབྲས་མི་འདྲ་
བ་ཆེན་པོ་གཉིས་བྱུང་། ཆེས་གནད་འགག་ནི་ཨ་ཉི་དཔའ་ཆེ་འི་ཁྱིམ་རྒྱུད་ལ་དད་མོས་ཀྱིས་སྟོབས་ལྷགས་ལས་
རྒྱལ་ཁ་ཐོབ། དད་མོས་ཀྱི་རྒྱབ་རོལ་ཏུ། ཁོ་ཆོས་ས་བོན་གལ་ཆེ་བ་གཉིས་བཏང་བ་ཡོད། གཅིག་ནི་དགེ་ལས་དང་
དགའ་བའི་ས་བོན་ཡིན། དེ་བས་ཁྱིམ་རྒྱུད་ཁོད་ཏུ་སྟོབ་གཙོ་དང་དགེ་ཆེན། སྒྲན་པ་སོགས་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་
རེད། ཅིག་ཤོས་ནི་བཀྲར་ཞིང་སྒྲག་པའི་ས་བོན་ཡིན། འདི་འདྲའི་ཁྱིམ་ཆང་ནས་སྒྲེལ་པའི་བྱིས་པས་སྟོབ་གསོ་
བཟང་བ་ཡིན།

ཁྱོད་ཀྱིས་མཉམ་བཞག་ཡོད་མེད་མི་ཤེས། མ་ཁུ་ལྷག་ཁུ་སིའི་ཁྱིམ་རྒྱུད་ཁོད་ནས་འབྲས་ས་པོ་དང་རྒྱན་
མ། སྒྲན་འཆོང་མ་མང་ཏུ་བྱུང་བ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན་ནམ། འདི་ནི་ཁྱིམ་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོབ་གསོ་ཁོད་ཏུ་བཀྲར་ཞིང་སྒྲག་
པ་ཆད་ལྷག་ཤོར་སོང་པས་ཡིན།

ལོ་རོ་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་བརྒྱད་ཚུང་བའི་ཁྱིམ་རྒྱུད་འདི་གཉིས་ལས་ང་ཆོས་ཚུང་བ་ནི་དད་མོས་དང་དགའ་
བའི་ནུས་ཆད་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ཆོར་བྱུང་།

པོར་གེ་སན་གྱི་འཕེལ་འགྱུར་ལྟ་བུ། (ཚན་པོ་དང་།)

རྒྱུ་མཁའ། གངས་ཅན་དབྱངས་མཚོ།

(Henri Bergson, 1859-1941)

ཐ་དང་ཕྱོག་གི་ཅ་ལག་གང་ཞིག་གསར་གཏོད་བཟྱི་བའི་ལས་ལ་བྲེལ།

——པོར་གེ་སན།

པོར་གེ་སན་ན་པེ། “ཐ་ཕྱོག་གི་བདག་ཉིད་ནི་གསར་གཏོད་ལ་གནས་པ་ཡིན།” དང་ཕྱོག་མི་ཡིས་ནང་གི་ཐ་ཕྱོག་ལ་ཐང་དོར་བཟྱི་རྒྱབས་དེའི་གནས་སྣངས་དང་དར་འཕེལ་ཡང་ན་གསར་གཏོད་ལ་སྒྲོན་པ་ཕྱོགས་རྟོགས་སྟབས་པར་མ་ཟད། འཇིག་རྟེན་རྩིས་པོ་འདི་ཡང་ཐ་ཕྱོག་ལ་བརྟེན་

ནས་འཕེལ་རྒྱས་སུ་འགྲོ་བར་རྟོགས་སྟབས། དེ་བས་འཇིག་རྟེན་རྩིས་པོ་ཞེས་པ་ནི་མཐར་གཏུག་ན་ “ཐ་ཕྱོག་གི་རར་ཕྱགས་” ཅམ་ཞིག་ཡིན་ལ། རྟོབས་ཕྱགས་དང་འཁོར་སྒྲོད་ཁྱད་པར་བ་བརྒྱད་ནས་བདག་ཉིད་དངོས་མ་དེ་ལྟར་དུ་འབྱུང་ངེས། དེར་བརྟེན་དངོས་པོ་དེའི་བདག་ཉིད་ནི་ཉིན་པེ་བཞིན་ལམ་ཕྱོགས་གསར་བ་པེར་འགྱུར་བཞིན་ཡོད། མི་ཡིས་ཇི་བཞིན་རྟོགས་རྒྱས་པ་ནི་འདི་ལྟ་བུའི་རྟོབས་ཕྱགས་དང་དེའི་ཐོབ་འབྲས་ཡིན་ཏེ། བད་མེས་ཀྱིས་འདི་འདྲའི་ཐ་ཕྱོག་གི་རར་ཕྱགས་རྒྱལ་བཞིན་ཉམས་སུ་རྩྭ་དར་རྒྱས་པས་དེ་དག་གཤིབ་བསྐྱར་བྱ་རྒྱས་པས་སོ། །

གསར་སྒྱུར་དང་འཕེལ་འགྱུར།

ང་ཚོས་སུ་མཐུད་ནས་ “ཐ་ཕྱོག་གི་རར་ཕྱགས་” ཞེས་པ་ཡང་རྒྱུ་ཅི་ཞིག་ཡིན་པར་རྒྱས་ལོན་བྱ། དེའང་ “ཐ་ཕྱོག་གི་རར་ཕྱགས་” ཞེས་པ་དེ་ནི་རྫོ་ལ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ཏེ་ཐ་ཕྱོག་གི་བདག་ཉིད་ཐང་དོར་བཟྱི་རྒྱབས་དེ་ཉིད་འགྲུལ་སྒྲོད་དང་འཕེལ་འགྱུར། གསར་སྒྱུར་གྱི་རང་བཞིན་ཞིག་ཏུ་མཐོང་སྟབས་པ་མ་ཟད། དེའི་འཕེལ་འགྱུར་གྱི་བྱུང་ཁོངས་ནི་རིམ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་རྩིས་པོར་བྱུང་གིན་ཡོད་པར་རྟོགས་སྟབས་པེ་དང་།

འདད་དགངས་དན་མདྲ་འཕྲུལ་ན། སར་གསལ་གྱི་འཕྲུལ་ལྟར་མ་སྒྲར་རང་གི་ཡུང་བ་ལ་བརྟན་ནས་བྱ་དངས་
གཞན་ལ་རྟོག་ཞིབ་བྱེད་པ་དང་། རྟོག་ཞིབ་བྱུང་ནས་ཇི་ཆེར་སྤང་བས་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལྷ་
ཤོག་གི་ངར་འཕྲུལ་ཤིག་ཏུ་འདོད་ཀྱིན་ཡོད།

གལ་ཏེ་ཚྭ་ལ་དབྱིད་ཤེས་ཀྱི་མིག་ཟུང་བྱང་པར་བཞིག་ཡོད་ན་འཇིག་རྟེན་འདི་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེར་
མི་མཚུངས་པའམ་མི་གཅིག་པའི་གོ་རིམ་རེ་རེར་སྟེག་བཞིན་ཡོད་པར་མཐོང་ཐུབ། འོན་ཏེ་དེ་དང་རབས་སྟེག་
བྱ་སལ་ཆེར་གྱོང་བྱིང་དུ་འཆོ་བ་རོལ་ནས་ཡོད་པས་རང་བྱུང་ཁམས་ཀྱི་འཕྱར་ཤོག་སྒྲ་ཆོག་མཉམ་དཔར་བོའི་བཤོ་
སྐལ་དུ་འཕྱར་བྱུང་གིན་མེད། རོས་སམ་ཟུར་གཞན་ཞིག་གི་ཐད་ནས་སྟེང་ན། རང་བྱུང་ཁམས་ཀྱི་འཕྱར་
ཤོག་སལ་ཆེར་རེས་འཁོར་གྱི་རྣམ་པའི་ཚུལ་དུ་སྒྲ་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་དག་གི་འགོ་མཉུག་གི་རིམ་པ་ཆང་མ་
གཅིག་མཚུངས་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྟོང་བོའི་ལོ་འདུལ་གསར་དུ་འབྱས་པས་སྒྲ་རོར་སྟོང་བོ་འདི་གསར་བཞིག་
ཏུ་ཆགས་གིན་ཡོད། འོན་ཏེ་སྐབས་དེར་སྒྲར་གྱི་སྟོང་བོ་དེ་ཡོངས་སུ་འཇིག་རྟེན་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་བས་དུས་
ཀྱི་འཕྲོ་སྐྱེམ་ཚུད་དུ་ཡོད་པའི་བྱ་དངོས་གང་ཞིག་ཡིན་ཅུང་དེའི་སྟེང་གི་འཕྱར་བ་ལ་བསྐྱར་སྒྲོམ་སམ་མཚུངས་
ལྷ་ཆོས་ཉིད་ཅིག་གཏན་ནས་ཡོད་མི་མིན་དོ།

དེའང་རྩམ་དུས་བཞིའི་འཕྱར་ཤོག་ལ་སྐྱར་ནས་བཤད་ན་རྟོགས་སྟེ། སྤྱིར་རྩམ་རང་བྱུང་གི་
འཕྱར་ཤོག་ལ་དབྱིད་ཀ་དང་། དབྱར་ལ། སྟོན་ལ། དགུན་ལ་བཅས་དུས་བཞིའི་རྣམ་པའི་ཤོག་ནས་བྱེ་བཞིན་
ཡོད། འོན་ཀྱང་རང་བྱུང་གི་འཕྱར་པ་དངོས་ལ་བརྟགས་ན་དུས་དྲུག་དང་དུས་བརྒྱད་ཀྱང་བྱེ་ཆོག་པ་རེད།
འཕྱར་རིམ་འདི་དག་གིས་འཇིག་རྟེན་འི་ལོ་སྐད་ཅིག་ཅམ་ལའང་སྟོང་པ་མེད་པར་འཕྲོ་འཕྱར་གྱི་ལམ་དུ་
སྟོང་གིན་ཡོད་པར་རྟོགས་ཐུབ། འོ་ན་འཕྱར་པ་ཡོད་ཀྱང་འོ་གོ་ཚེས་མཐམ་ཆང་གཞི་དངོས་དེ་གང་ཡིན་ནམ་
ཞེ་ན། དེ་ནི་རྩམ་སྟེང་བཞིན་པའི་ “སྤྱིག་གི་ངར་འཕྲུལ་” ཞེས་པ་དེ་རེད། དེ་བས་པོར་གེ་སན་གྱིས་སྤྱི་
ཤོག་གི་ངར་འཕྲུལ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་དངོས་ཀྱང་གྱི་རུས་པ་དང་རྟོགས། དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ནི་དེའི་གསར་སྐྱར་གྱི་མདོན་སྒྲུང་དམིགས་བསལ་བཞིག་ཏུ་སྟེང་བཞིན་ཡོད། འོན་ཏེ་སྤྱིར་ངར་འཕྲུལ་
གྱི་རུས་པ་དེ་ལ་བརྟན་ནས་བདག་ཉིད་མདོན་དུ་ཕྱར་བཞིན་ཡོད་ནའང་། རྩམ་རྟོགས་ཐུབ་པ་ནི་སྤྱི་ཤོག་
གི་ངར་འཕྲུལ་དེའི་གདོང་འབག་ཅམ་སྟེ། དེ་ཉིད་ནང་སེམས་ཀྱི་རང་རིག་གི་ཕྱོད་པ་ལ་བརྟན་ནས་ར་སྟོང་
བྱེད་གིན་ཡོད་པ་རེད། འོ་ན་རེ། འོ་ན་མའི་རང་རིག་རང་སྒྲུང་གི་རུས་པ་ལ་བརྟན་ནས་སྤྱི་ཤོག་གི་ངར་འཕྲུལ་
མདོན་འཕྱར་བྱེད་པ་ལ་ལམ་ལྗོགས་མི་འདྲ་བ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྱིར་བཏང་ལྟར་ན་གསུམ་ཡོད་དེ། དེ་ལས་དང་
པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་དངོས་པོའི་འཇིག་རྟེན་ལ་ཕྱོགས་པའི་འཕེལ་འཕྱར་དེ་ཡིན། རྩམ་གོང་ནས་གསལ་བཤད་
བྱས་པ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་འི་ལོ་སྐད་སྤྱི་ཤོག་གི་ངར་འཕྲུལ་ཤིག་ལ་བརྟན་ནས་འཕྲོ་སྐྱེམ་བྱེད་གིན་ཡོད་ན། ཕྱི་རོལ་
དངོས་པོའི་བྱེད་གཤེད་ན་རྟོང་དགེར་རྩམ་ལྟ་སྟོགས་ནི་པོར་གེ་སན་གྱི་བཞེད་དགོངས་ལྟར་ན། སྤྱི་ཤོག་

གྲི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་མེད་ཟེད།

གཉིས་པ་ནི། ལྷ་ཕྱོག་གི་ངར་ཤུགས་དེ་ཅི་ཤིང་དང་ཕྱོག་ཆགས་ལ་ཕྱོགས་པའི་རིགས་ཏེ། འོན་དམ་ཅི་
ཤིང་ཕྱོགས་ལ་ལྷ་ཕྱོག་གི་ངར་ཤུགས་ལྡན་ནམ་ཞིན། ལྷ་ཕྱོག་ཅི་དགོས་ཏེ། བཅ་རྒྱུན་ང་ཆོའི་མཐོང་སྤང་དུ་བྱལ་
པའི་སྐྱེ་དངོས་སྡེ་ཆོགས་ཤིག་དངོས་སྐྱེ་འཕེལ་གྱི་ལས་ལ་བྲེལ་བཞིན་ཡོད་པའང་མཐར་གཏུག་ན་ལྷ་ཕྱོག་གི་
ངར་ཤུགས་དེ་ཉིད་གྱི་མཚོན་ཆ་གསལ་བསལ་བ་ཞིག་དུ་བསྟངས་ཆོག འོན་ཀྱང་ནི་ཆོ་ལྷན་ན་སྤང་ཚུལ་
འདིར་ “དབང་ཤུགས་ཀྱི་འདུན་པ་” མངོན་སྤངས་ཤིག་དུ་འབྲེལ་བཤད་བྱེད་མིན། གཞན་ཡང་པོར་གེ་སན་
གྱི་མིག་ལམ་དུ་སྤང་ཚུལ་འདི་ནམ་ཡང་ལྷ་ཕྱོག་གི་ངར་ཤུགས་དང་འདའ་ཐབས་མེད། དེ་མིན་ཕྱོག་ཆགས་ལ་
ལྷ་ཕྱོག་གི་ངར་ཤུགས་ལྡན་མིན་ཡང་སྒྲོས་མི་དགོས་པར་མ་ཟད། དེ་ལས་འགོ་བཅིའི་རིགས་ནི་ལྷ་ཕྱོག་གི་ཁུས་
པ་གྱི་འོལ་དུ་མངོན་པ་ལ་ཁྱད་འཕགས་ཀྱི་ཁུས་པ་ལྡན་པ་ཞིག་ཟེད། དེའང་འགོ་བཅིའི་གྲལ་རིམ་ནི་ལྷ་ཕྱོག་
གི་ངར་ཤུགས་མངོན་འགྱུར་བྱེད་པའི་ལམ་ཕྱོགས་གསུམ་པ་ཡིན། འོན་དངོས་སྐྱེ་མི་དེ་སྐྱེ་དངོས་ཅི་ཤིང་ཕྱོགས་
དང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་མཚུངས་པར་ཆགས་པ་དང་། ཆག་དང་ནས་མི་མཚུངས་པར་གྱུར་པ་ཟེད་ཅི་ན། འགོ་བཅིའི་
ལྷ་ཕྱོག་གི་ངར་ཤུགས་དེ་ཁ་ཕྱོགས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ནས་མངོན་དུ་འགྱུར་བཞིན་ཡོད་དེ། གཅིག་ནི་གཏུག་
མའི་ཁུས་པ་དང་། གཉིས་ནི་རིགས་ཤེས། གསུམ་ནི་རང་རིག་བཅས་སོ། །

དང་པོ་གཏུག་མའི་ཁུས་པ་དེའི་ཁ་གཏད་ཡུལ་ནི་འཆོ་གནས་ཡིན་ལ་ཁུས་པ་འདིའི་ཐད་ནས་མི་དང་
ཕྱོག་ཆགས་མཚུངས་སྐྱར་གྱུར་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཆེས་མི་མཚུངས་ས་ནི་མི་ལ་བྱུན་མིན་གྱི་ “རིགས་ཤེས་” ཟེར་
བ་ཡོད་པ་འདིའི་ཐད་ནས་ཡིན་ལ། མི་ལ་སྒོལ་རྒྱུན་གྱི་རིགས་དབྱེ་དགར་སྤངས་སྤྱར་མ་ལས་པ་(Homo
Sapiens) དང་ལས་ཀ་བ་(Homo Faber)གཉིས་སྐྱེ་འབྱེད་ཀྱིན་ཡོད། འོན་ཀྱང་པོར་གེ་སན་ལྷན་
ན། མི་མཚན་ཉིད་པ་ནི་ལས་ཀ་བ་དག་ཡིན་ཏེ། ཁོང་ཅག་གིས་ལས་ཀའི་བྲེལ་བྱེད་ཁྲོད་ནས་རང་ཉིད་འཛིག་
ཉེན་དང་ཁ་ཐག་འཛིན་གཏོང་ཁུས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལས་གཞན་རིགས་ཤེས་ཁོ་ནར་བཞེན་པའི་སྐྱེས་བུ་དེས་
ནམ་ཡང་ངེས་ཤིང་གསལ་བྱལ་པ་ནི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱུན་པའི་འཛིག་ཉེན་རྒྱུས་པ་ཅམ་ལས་ལྷ་ཕྱོག་གི་ཁུས་
སྒྲོལ་ས་གཞན་དང་གཞན་དག་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་གྱིན་མེད་པས་མི་ཞིག་གིས་རིགས་ཤེས་ཀྱང་པ་ལ་བཞེན་ནས་
བསམ་གཞིག་བྱེད་པར་སྤྱིར་པོ་དེ་ཅམ་མེད་ལྟ་བཞིན་ཡོད། དཔེར་ན། ང་ཆོས་དེང་སང་གི་སྐྱེས་བུ་དག་གི་
ལེམས་ལམས་ལ་བརྟུག་སྐབས་དང་ཐོག་དབྱེ་ཞིབ་བྱས་པའི་བྱི་རྒྱམ་ཏ་ཅང་མང་མོད། མཚུག་མཐར་དེ་དག་ལ་
གཏན་དུ་བཀོལ་སྤྱོད་བྱ་ཁུས་ཀྱིན་མེད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ནམ་རྒྱུན་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ལམས་སྐྱོན་བཞེད་བཞིན་
པ་དེ་དག་དོན་དངོས་ཀྱི་ར་བ་ལས་ཡོངས་སྐྱེ་འདས་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་འདི་ཁོང་ལྷག་དང་དང་གནས་སྤངས་
དེའང་ནམ་པ་ཀུན་དུ་ཆོད་དཔག་གི་འཛིག་ཉེན་ལ་ཡོད་པར་མ་ངེས་པས་སོ། །

དབའ་འོ་འི་རྒྱལ་རབས།

རྒྱལ་མཁན། ལ་འབྲམ་ཐོ་བཟང་དམ་ཚུགས།

དུས་རབས་༡༧ལ་༡༨ལ་འི་བར་མཚམས་སུ་དབྱི་ཐ་ལིར་ལུལ་དུ་བྱུང་བའི་མི་སྣ་ཞིག་ཐོན་བྱུང་། ཉི་
ཀུའུ་དང་ཁའེ་ཕུའུ་ལེ་དགེ་སློབ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱ་སྐད་གསར་བརྗེ་ལས་འགུལ་གྱི་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་
བརྟེན་ནས་ཀོ་པེ་ཉི་རིག་གཞུང་འཕེལ་རྒྱས་ཆེན་པོར་གྲོལ་བཞིན་པའི་སྐབས། ཁོས་ཡོ་བྱད་གསར་པ་རྒྱང་
ཤེལ་སྤྱད་ནས་གནམ་རིག་སྐར་ཅིས་ཀྱི་སྣ་དཔྱད་ཚད་ལེན་བྱེད་རྒྱ་ཆེ་བུ་བཏང་བ་དང་ཀོ་པེ་ཉི་གཞུང་ལུགས་
ལུགས་ཆེན་སློབ་ཁྲུལ་གདལ་དང་དར་སྤེལ་བཏང་། ཁོང་ནི་ཀ་ལི་ལེ་ཡིན། གནམ་དཔྱད་རིག་པའི་ཁེལ་འཇུག་
བྱེད་ཐབས་ཀྱི་རིམ་འགྱུར་ཁོད་རྒྱང་ཤེལ་གྱི་དབྱེ་མཚམས་བྱུང་བ་དང་། དུས་དེ་ནས་བཟུང་གནམ་དཔྱད་རིག་
པའི་གནའ་རབས་ཀྱི་དུས་ནས་ཉི་རབས་སུ་བསྐྱོད་པལོ་ཚུགས། འོན་ཀྱང་སྐབས་དེར་ཀ་ལི་ལེ་ཡི་བྱས་རྗེས་ལ་
ཁྱི་ཚོགས་ཀྱིས་དྲིན་ལན་ནི་བྱ་དགའི་དཔྱལ་དང་མེ་ཉོག་ཐལ་མོའི་རྟེན་སྒྲ་མ་ཡིན་པར་འདྲི་གཙོད་དང་གཞོད་
འཆེ་བཏང་ཞིང་། ཉ་ལམ་ཁོང་གིས་རང་སྟོག་ཀྱང་འདོར་བར་བྱ་དགོས་ཐུག་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཀོ་པེ་ཉི་གཞུང་
ལུགས་དེལ་བསྐྱགས་བྱེད་མཁན་གཞན་པ་ཞིག་སྟེ། ཆོན་རིག་མཁས་ཅན་ཕུའུ་ལུའུ་ན་ནི་རང་སྟོག་འབྲལ་
མཁན་ངོ་མ་ཞིག་ཏུ་སྒྱུར་ཡོད།

ཡོ་ཙེ་བ་ཁྱིར་གི་རྒྱལ་མཁན་ཆེ་བའི་རིག་ཆལ་བསྐྱར་དར་ལས་འགུལ་ཡར་ཐོང་རྒྱ་བ་ལྟར་གོང་དུ་འཕེལ་
བའི་༡༧༦༩ལོར། རིག་ཆལ་བསྐྱར་དར་གྱི་མི་སྣ་ལུགས་ཆེན་གསུམ་ལས་མེའེ་ཁའེ་ལང་ཅི་ལའོ་ཆེས་མཐའ་
མར་སྐྱ་གཤེགས་བ་རེད། ཡོ་འདིར། ལི་པའོ་ལུའོ་• ཀ་ལི་ལའེ་(རི་མོ་<༡-༡༩>) དབྱི་ཐ་ལིའི་པེ་ས་རུ་སྐྱ་
འཁྲུངས་ཤིང་། ཡུ་ཉི་པེ་ཡ་ནི་དབྱིན་ཇིའི་འོ་ལི་ཁུ་ཅོན་ནས་སྐྱུ་འཁྲུངས་པ་རེད།

ཀ་ལི་ལེ་ཡི་རུས་ལ་ཀ་ལི་མིན་ཟེར། འོན་ཀྱང་འབོད་སྐད་སྐད་ཀྱིས་སྤར་ནས་ཁོང་ལ་ཀ་ལི་ལེ་ཞེས་
འབོད་པ་རེད། དེ་ཡང་ཉེའི་ཀུའུ་• ཕུའུ་ལ་ཁུའུ་ལ་ཕུའུ་ལ་ཁུའུ་ཡི་རུས་མིང་བཏགས་ན་འང་ང་ཚོས་ཁོང་ལ་

ཉལ་ཀུའུ་ཡམ་མ་འཕད་པ་འཕད་པ་དང། གཤམ་ཉལ་དུ་སྒྱུ་ཀུ་ལ་ལ་ན་གཟུགས་སྤྱང་ཤ་ཅུང་ལྷགས་པ་དང།
 སྤྱང་མར་པོ། སྤྱང་ཕྱང་འཛོམས་པོ་ཞིག་ཡིན་པས། སྤྱོད་ཞིག་ནས་སྤྱོད་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལྡན་པའི་ཕུལ་དུ་
 ཕྱང་པའི་ཚན་རིག་པ་ཞིག་དུ་འཕྱར་པའི་བྱང་རྟགས་མངོན་ཡོད། དུས་རབས་༡༦པ་དང་༡༧པའི་བར་མཚམས་
 རྒྱབས་སུ་དབུས་བྱ་མཚོ་ནི་འཛམ་གླིང་གི་ཕྱེ་གནས་དང་དབྱི་ཐ་ལི་ཡང་ས་དབུས་བྱ་མཚོའི་གཙོ་གནད་ཡིན།
 དུ་ཕྱི་པི་ཡའི་“ བེ་ཉི་མའི་ཚོང་པ་” ཞེས་པའི་ཁྱོད་དུ་ར་ཚོས་མི་རིགས་འདིས་མངོན་སུམ་དང་དངོས་ཐོག་
 བདེན་འཚོལ་ལ་ཉ་ཅང་དང་དོད་བྱེད་པ་ཤེས་ཐུབ་ལ། འོན་ཀྱང་བྱ་བ་སྤྱབ་རྒྱབས་སྒྲོག་སྒྲོག་སུང་སུང་དང།
 བར་སྒྲོར་ཚུར་སྒྲོར་གྱི་བྱང་ཚོས་ལྡན་པ་ཡང་ཤེས་ཐུབ།

རང་ལོ་ཉེར་ལྷ་ནས་བཟུང་། ཀུ་ལི་ལོ་ཡིས་སྤྱི་ཕྱིར་སྤུས་སྒོ་བ་ཤུ་ཆེན་མོ་དང་པོ་དོ་བ་སྒོ་བ་ཆེན་གྱི་
 བྱངས་རིག་སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་འགན་ཁུར་བ་དང་། ལོ་༡༦ ལ་སོན་པའི་ཆེས་སྔ་ནི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་ནི་
 < 托斯卡尼 > ཐོསི་ཁ་ནི་བྱང་ཆེན་གྱི་གམ་བཅར་མཁས་དབང་རེད། སྤྱོད་དུས་ནས་ཁོས་རང་གི་འཚོལ་
 ཞིབ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤུས་ཤུགས་རིག་པ་དང་ཕྱོད་ཚད་འཇལ་ཆས་གསར་བཏོད་བྱས་ཏེ་སྤུས་ཤུགས་རིག་པ་དང་
 དངོས་བཤེར་བྱེད་སྒྲུངས་བཅས་ཀྱི་ཐད་ལ་དོན་སྤྱིང་ལྡན་པའི་ལེགས་སྤྱོད་སྤུས་ཡོད།

བཤད་རྒྱན་ལ། ཁོང་གིས་ཤེའུ་ས་གཞིག་མའི་མཚོད་རྟེན་(比萨斜塔) ཐོག་དུ་མི་ཀུན་གྱི་མདུན་ནས་
 བྱ་མ་གཅིག་དང་བཅུ་ཅན་གྱི་སྤྱགས་རྟོག་ཉེས་དུས་མཉམ་དུ་སར་སྤྱང་བ་ཆོད་ལྟ་བུས་ནས། ཡ་ལེའུ་སུ་རྟོ་
 བུས་(亚里士多德) བྱ་མ་བཅུ་སར་སྤྱང་བའི་ལྷ་ར་ཆོད་ནི་བྱ་མ་གཅིག་ལས་ལྟ་བུ་མཐོ་གས་ཞེས་པའི་ནོར་
 འཁྲལ་གྱི་ཆོད་གཏམ་དེར་ར་སྒྲོད་བྱས་ཡོད། ཡ་ལེའུ་སུ་རྟོ་བུའི་སྤྱགས་ཀྱི་རིག་པ་(力学) ལྟར་ན། དངོས་
 གཟུགས་ཀྱི་འགྲུལ་སྒྲོད་ལ་འདེད་སྤྱགས་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་དགོས། གོ་ལ་འགྲུལ་སྒྲོད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་དགག་
 དེས་ན་ས་ཡི་གོ་ལར་སྤྱས་འདེད་དགོས་རེད། ཀུ་ལི་ཡ་(伽利略) ཡིས་གཞིག་རོས་ཆོད་ལྟ་སྤྱགས་ནས་དངོས་
 གཟུགས་ནི་འབྱུལ་སྤྱགས་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུལ་སྒྲོད་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་ཤེས། ཁོང་གིས་ད་དུང་སའི་གོ་ལ་དང་
 བྱ་སྒྲར་ཉི་ཟེའི་འགྲུལ་སྒྲོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་ས་ཐོག་གི་དངོས་པོ་ཕལ་བ་ནམས་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་ཞེས་
 གསུངས། དེ་ཆེས་ཁོང་གིས་དངོས་པོ་འཕང་བའི་འཕྱར་སྤུས་ཀྱི་སྤྱགས་མཐུན་རིག་གཞུང་གསར་འཛུགས་
 བྱས་ཡོད། ཀུ་ལི་ལོ་ཡི་གཞིག་རོས་ཀྱི་བར་སྤྱང་ནས་འདེད་དེ་ས་ཆེན་ལ་སྤྱང་ཞེས་གྲགས། ཆེས་ཐོག་མར་རྒྱང་
 ཤེལ་ནང་ནས་གནམ་གཟུགས་ལ་བརྟུམ་པ་ནི་ཀུ་ལི་ལོ་ཡིས་གནམ་དབྱུད་རིག་པར་བཞག་པའི་མཛད་ཆེས་
 ཆེ་ཤོས་དེ་ཡིན། རྒྱང་ཤེལ་སྤྱོད་དེ་སྤྱི་ལོ་༡༦༠༩ལོར་ཉོལ་ན་(荷兰) རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཤེལ་མིག་བཟོ་བྱའི་བཟོ་བ་
 ཞིག་གིས་ལྟེས་དབང་གིས་གསར་གཏོད་བྱས། ༡༦༠༩ལོར་གནས་རྒྱལ་འདི་ཀུ་ལི་ཡ་(伽利略) ཡིས་ཤེས་ཆེས།
 མཚན་གཅིག་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་མཐུད། དེའི་ཁྱོད་ཀྱི་སྒོག་ལམ་(光路) གྱི་གསར་བཟོགས་མོང་། དེ་ནས་
 མི་འགྲུངས་བར་རྒྱང་ཤེལ་ཞིག་བཟོས་པ་ཡིན། ཁོང་གིས་སྤྱུ་ལྟོད་བཞིག་གི་སྤྱེ་གཅིག་ལ་འཕྱར་ཤེལ་དང་སྤྱེ་

འཛོལ་རྟོགས་འདི་དག་ནི་རྣམས་དེར་དུས་ལུན་ཞིག་གི་གསར་འཛུར་གྲགས་ཆེན་ཏུ་ལུང་བ་སྟེ། “གོ་
 ལུན་པོ་ (Cristoforo Colombo) ” ལིས་རྣམས་ཆེན་པོ་གསར་རྟེན་དང་། ཀུལུ་ལོ་ལིས་འཛིག་རྟེན་
 གསར་པ་གསར་རྟོགས་བྱུང་བ་” ཞེས་གྲགས། རྣམས་དེའི་རྒྱང་མཐོང་ནི་ཏུ་ཅང་ཐབས་ཆག་ཡིན་པས། ལུ་
 ཞིབ་ཆད་ལེན་བྱས་པའི་རྣམ་མའི་དབྱིབས་གྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་ཐག་གཅོད་བྱེད་ལག་པོ་རེད། ཀུལུ་ལོ་ལིས་ནི་སྟོན་
 གཟའ་སྟེན་པའི་གཞོགས་གཉིས་ལྷ་འབྱུར་དངོས་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་གསར་རྟེན་བྱུང་། ལུ་ཞིབ་ལ་ནོར་འཁྲུལ་
 བྱུང་ནས་དགོད་གཏམ་དུ་མི་འཛུར་བ་དང་། གསར་རྟེན་གྱི་ཁེད་པར་མི་ཤོར་པའི་ཆེད་དུ། ཞོས་གཤམ་ཆིག་ལ་
 སྟེལ་ནས་གཏམ་བཤད་ཅིག་བྱས། རྟེན་ལྷ་ཞོས་རང་གི་གཤམ་ཆིག་དེ་ལ་འབྲེལ་བ་ཆོད་བྱས་དོན། རྒྱུ་མཐོང་
 པའི་ཆེས་མཐོའའི་རྒྱ་རྒྱར་གསུམ་ཡོད། རྟེན་མཐོའའི་རྒྱ་རྒྱར་ཐེར་བ་ནི་གཟའ་སྟེན་པར་སྟོན་པ་དང་། ཞོས་
 འབྱུར་དངོས་དེ་ནི་གཟའ་སྟེན་པར་ཉེ་བར་བཅར་པའི་བྱུང་རྒྱར་ཆེན་པོ་གཉིས་ཡིན་པར་ཆོད་དཔག་བྱས།
 བསམ་ལུལ་ལས་འགོངས་པ་ཞིག་ལ་ལོ་ལ་ཤས་ཀྱི་རྟེན་ལྷ་འབྱུར་དངོས་དེ་ལ་ལས་སོང་། གནས་ཚུལ་དེས་ཁོ་ལ་ཞེ་
 ཞེལ་བ་ཞིག་བྱུང་། ཞོས་ཀྱོགས་པོར་བརྒྱར་པའི་སྤྱིངས་ཡིག་གི་ནང་དུ། ཞོས་བཤད་རྒྱུ། དེ་དག་གཟའ་སྟེན་
 པས་བྱུར་མིད་བཏང་སོང་བ་ཡིན་ནས། ཡང་ན་དེ་དུས་རང་མཐོང་ནོར་བྱུང་སོང་བ་ཡིན། ཞེས་བྲིས་འདུག དེས་
 ཞེ་ཞེལ་བའི་གཟའ་སྟེན་པར་ལུ་ཞིབ་བྱེད་མི་འདོད་པའི་རྣམས་མིག་བྱུང་། (ཕྱི་ལོ་ ༡༦༥༥ ལོར་རྟེན་པོ་ལན་གྱི་
 གནམ་རིག་པ་རྟེན་ཀུན་མི་ལོས་དགའོད་གཟའ་སྟེན་པའི་འོད་ཀོར་གསར་དུ་མཐོང་བ་རེད། གཟའ་སྟེན་པའི་
 ལྷ་ལོགས་རང་ཆོ་འམ་ཡང་ན་ཉེ་མ་ལ་གཏད་ཡོད་དུས་དགའོད་རང་ཆོས་འོད་ཀོར་དེ་ཉི་འབྱུར་དངོས་ཀྱི་མཐོང་
 ལྷུང་བ་རེད།)

འདས་པའི་རྒྱལ་ཁུ་ཆོས་ཆོག་ལ་ཁྱིམ་གོ་བ་ཉི་ལྷ་ལ་བཤེད་དོན་ལྷན་པ་བྱས། དེ་ནི་ཆོད་ཆེན་ལ་རྣམས་
 བདེ་པའི་ཆོད་རྒྱ་བཅོས་པའི་རྟོག་བཅོམ་ཞིག་ཏུ་འདོད། དེར་གྱི་རྒྱལ་ཁུ་གྲ་ལུ་ལོ་ཡིས་གསར་རྟེན་རབ་དང་རིམ་
 པ་ལྷན་པ་འདྲམ་བྱ་སྤྱིར་གྱི་མི་ཀླན་ཁྱིམ་ཆོག་པ་དེད། རྒྱ་ཞིག་གིས་ད་རུང་མའི་གོ་ལ་ལྟེ་བར་སྐྱབ་པ་ལ་ཡིད་
 ཆེས་དང་། ཉི་མ་ལྟེ་བར་སྐྱབ་པ་ནི་ཡོད་ཀྱང་ཆོག་ལ་མེད་ཀྱང་རུང་པའི་རྟོག་བཅོམ་ཞིག་ཏུ་རྫོམ། ཆོས་ཆོག་ལས་
 གེལ་འཆབ་ལངས་པ་དང་། མི་རྣམས་ཁྱིམ་རྩ་བ་ཆད་ནས་གྲ་ལུ་ལོ་ཡི་རྒྱར་མཐོང་བ་རྒྱད་དེ་གནས་མཁའི་
 གནས་ཚུལ་ལ་ལྟ་ཞིབ་བྱས། ཡིན་ཡང་ཆོས་པ་དེ་དག་ནི་བྱ་མེད་དང་འདྲ་བར་མིག་མཉན་གྱི་དོན་དངོས་ལ་
 རྒྱལ་ཚུགས་ཏེ་ལྟ་ཞིབ་མི་ཡིད་པར། དེ་ནི་ཤེལ་གཟུགས་ཁྱིམ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མའི་གཟུགས་བརྟན་ཏེ། ཁྱོད་ཁྱིམ་
 རྒྱར་མཐོང་གི་ཤེལ་ལེབ་ལྷངས་ཏེ་བ་ལྟམ་ན་རྒྱ་པའི་རྟེན་གྱི་འདུར་གོང་དང་ཉི་མའི་རྟེན་གྱི་ནག་ཐིག་གང་ཡང་

ཉི་མ་ལྟེ་བསྐྱབ་པའི་ལྷ་བ་མི་སེམས་སུ་རིམ་གྱིས་བྱག་པ་མཐོང་བས། ཆོས་ཚོགས་ཀྱིས་དམ་བསྐྱགས་
 ཟུང་མགོ་ཚུགས། ཁོང་ཚོའི་སེམས་ཁམས་ལ་དབྱ་རྟོག་ཟུང་བྱབ་པ་ནི། གཞུང་དུ་བསྐྱབ་པ་ལྟར་ང་ཚོ་འཛིག་
 རྟེན་གྱི་ལྷ་བར་འཆོ་བ་དང་། དཀོན་མཆོག་གིས་སྐྱབ་གྱིས་གཟིགས་ཤིང་མགོན་སྐྱོབ་ཟུང་བྱེད་པ། ང་ཚོས་མི་འདྲོད་
 པའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་ཁྱར་བཞོན་ཟུང་དགོས་པ། ཕྱི་མར་ལྷ་ལུལ་དུ་འཁོ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱགས་དཀའ་
 ཆོགས་ཀྱིས་གོ་བསྐྱོན་བྱས་ནས་ཡིད་ཆེས་པ་ཅམ་ལ། གལ་ཏེ་མི་རྣམས་ཀྱིས་རང་ཉིད་འཆོ་རྟོན་ཟུང་མ་ནི་དོའི་
 གོ་ལ་ཚུང་བཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེའི་མཐའ་སྐྱོར་དུ་སྐར་མའི་གོ་ལ་གཞན་གྱིས་བསྐྱོར་ཡོད་པ། དེ་ནི་དོའི་གོ་
 ལ་ཁྲི་མ་འབྲུམ་ཁྲིད་གྱི་ཉམ་ཚུང་ཤས་ཤིག་ཡིན་པ་རྟོགས་ཡོད་དུས། ཁོང་ཅག་གི་སེམས་ལ་ཅི་འདྲ་ཞིག་དབྱ་
 འོང་ངམ། འདས་པའི་དུས་ཀྱི་ཕྱག་འཆལ་བ་དང་དཀའ་བྱབ་ལ་ད་དུང་དགེ་མཚན་གཞན་ཡོད་ངམ། དེར་
 མ་ཟད། འཆོལ་རྟོགས་འདིས་སྐབས་དེའི་ “མིའི་རིགས་ནི་སྤང་སྤྱང་གྲུག་གི་གཙོ་བོ་དང་། མིའི་རིགས་ནི་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་དམིགས་ལུལ་” ལྷ་ལུའི་རང་རྫོང་གི་སེམས་ཁམས་ལ་རྒྱང་རྟེན་དྲག་པོ་ཐེབས་པ་རེད།

༡༥༧༡ལོར། ཆོས་ཚོགས་ཀྱིས་ཀུ་པེ་ཉིའི་ (Nicolaus Copernicus) བསམ་སྒྲིའི་མ་ལག་ནི་
 “རྒྱན་གསེབ་དང་ནོར་འབྲུལ་” ཡིན་པར་བསྐྱགས་ཏེ་《རྒྱ་སྐར་འཁོར་ལམ་རྣམ་བཤད་》བཀག་དེབ་ཀྱི་གྲས་
 ལ་བཞག་ཀུ་ལུ་ལོ་ལ་ལྷ་བ་འདི་རྒྱན་འཛིན་ཟུང་མི་ཆོག་པའི་བཀའ་ལས། དེ་ནས་བརྒྱུད་ཀུ་ལུ་ལོ་ཡིས་ལོ་མང་
 པོར་ཉི་མ་ལྟེ་བ་དང་མའི་གོ་ལ་འབྲུལ་སྐྱོད་ཟུང་པའི་ལྷ་བ་དེ་འཆད་སྟེལ་ཟུང་མ་བྱས། ཕྱི་ལོ་༡༥༨༣ལོར་སྟེབས་
 དུས། ཁོང་གི་ཁྱོགས་པོ་བྱུང་ཡར་པན་ཆོས་དཔོན་དུ་བསྐྱོས། ཁོང་གིས་ཆོས་དཔོན་དང་ཁོག་ཉིས་ཀྱི་མཛའ་
 བཤེས་འབྲེལ་བས་རང་ལ་སྤང་སྐྱོབ་བྱབ་པར་སྟམ། དེ་ནས་བརྒྱུད་ཡང་བསྐར་གོ་པེ་ཉིའི་ལྷ་བ་དེ་འཆད་སྟེལ་
 བྱས། ཁོང་གིས་ཆོས་དཔོན་ལ་བདེན་པ་བདེན་བྱབ་དང་གཞན་ངིང་མི་འཛིག་པའི་སྐོ་ནས་མིའི་རིག་སྟོབས་ལ་
 ཆད་ཡོད་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་ནི་གྲུན་ནས་རྩས་པ་ཡིན་པ་མཚན་པའི་དེབ་ཅིག་ཆོས་པའི་སྟན་ལྷ་ལུས། དེ་
 ལ་སྤྱར་དུ་ཆོག་མཚན་ཐོབ་པ་རེད།

ཁོས་དེབ་འདི་ལོ་ངོ་ཤི་རིང་ལ་བཅུ་མས་མཐར། ཕྱི་ལོ་༡༥༩༣ལོར་སྐོ་ལོ་ཡིན་སར་དཔེ་སྐྱབ་བྱས། དེབ་
 ཀྱི་མིང་ལ་《ཐོ་ལི་མི་དང་གོ་པེ་ཉི་ཡི་འཛམ་གླིང་གི་མ་ལག་ཆེན་པོ་གཉིས་དང་འབྲེལ་བའི་ལབ་སྟེང་》ཟེར།
 (དེབ་འདིའི་ཁྲོད་དུ་མིང་བསྐྱུས་ནས་《ལབ་སྟེང་》ཞེས་བྲིས་ཡོད།) དཔེ་དེབ་ཀྱི་ནང་དོན་ནི་མི་གསུམ་གྱི་ལམ་
 སྟེང་གི་རྣམ་པས་བྲིས་ཡོད་པ་དང་། ཐོ་ལི་མི་དང་གོ་པེ་ཉི་ཡི་འཛམ་གླིང་གི་མ་ལག་ཆེན་པོ་གཉིས་སྟོག་ཤིང་
 དུ་བྱས་ཡོད། དེབ་ཀྱི་ནང་དུ་གོ་པེ་ཉི་ཡི་ལྷ་བ་ལ་བྱང་མཚར་བའི་ཞིབ་བརྟོན་བྱས་ཡོད་ལ། རྒྱང་མཐོང་གིས་
 ལྷ་ཞིབ་བྱས་པའི་བདེན་དཔེར་ཉ་ཅང་མང་པོར་གཞིགས་ནས་མའི་གོ་ལ་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ལྷ་བ་མིན་པ་དང་།
 མའི་གོ་ལས་ཉི་མར་བསྐྱོར་བ་རྒྱག་པ་ཞིབ་འབྲེལ་བྱས་ཡོད། རྫོང་ཟུང་ཆོག་གི་བར་གསེང་དུ་ཆོས་པ་བོའི་

ཁྱེད་པའ་རྒྱལ་ལུ་ཡང་མེད་ཏུ་ཅམ་ཡང་གཏང་བྱུང་ཡང་པ་མ་རེད། ཅམ་དཔལ་གྱིས་ཀྱི་ཡ་ལ་ཡ་རང་ག་གཞན་
ལུགས་ཡོད་པ་མ་རྟོགས་པ་ག་ལ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཚེས་དཔོན་རང་གི་གོ་གནས་ཀྱི་དབང་གིས་དེ་ལས་ཐར་ཡོད་
པ་མ་རེད། དེ་ནི་ཀ་ལི་འོ་ཡི་འགན་འཁུའི་འདུ་ཤེས་དང་འདྲ་བར་ཚུགས་གཉིས་ཀས་རང་གི་དད་མོས་ཀྱི་ཆེད་
དུ་འཐབ་ཆོད་བྱས་པ་རེད།

ཀུན་ལ་གཤགས་ཆེ་བའི་བཤད་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི། ཀ་ལི་འོ་ཡིས་མིང་རྟགས་བཀོད་ནས་ཉེས་པ་རོས་
ལེན་བྱེད་དུས་ད་དུང་ཁེར་ལབ་གྱིས་ “གང་ལྟར་ཡང་སའི་གོ་ལ་སྐར་བཞིན་འཁོར་སྐྱོད་བྱེད་པ་རེད།” ཅེས་
གསུངས་ཐུང་ཟེར། འདི་ནི་ཇེས་སུ་མི་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱོ་འདོགས་ཤིག་ཡིན་སྲིད་མོད། ཀ་ལི་འོ་ཡི་སྐབས་དེའི་
སེམས་ཁམས་དངོས་རྒྱུ་རྒྱུ་ཡོད་པ་གདོན་མི་ཟེལ།

སྐབས་དེར་ཀོ་པེ་ཉིའི་བསམ་སྒྲུབ་འཕགས་ལ་མོས་གུས་དང་རིགས་སྒྲུབ་ཁྱེད་མཁན་ཡང་ཀ་
ལི་འོ་གཅིག་བྱ་མ་ཡིན་པར། ཀ་ལི་འོ་ལས་འོ་མཁྱིས་རྒྱུ་རྒྱུ་བའི་ཁྲུང་མི་ལི་ཡང་ཉི་མ་ལྟེ་བ་སྐྱབས་པར་མོས་གུས་བྱེད་
མཁན་དང་ངེལ་བསྐྱགས་བྱེད་པའི་ལྷན་སྐྱོད་གདོང་མཆོང་བ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་ཁོང་གི་གསུང་ཚཱ་ཤིན་ཏུ་
ཟབ་མོ་སྟེ། རྒྱབས་ཆེ་བའི་བསམ་སྒྲུབ་དང་བསམ་ཡན་ཁ་ཤས་གཅིག་དུ་བསྐྱེས་པས་མཁས་པ་མི་ཉུང་བས་རྟོགས་
དཀའ་བ། ཚེས་པ་ཆོ་དེ་ལས་ཀྱང་སྒྲོས་མ་དགོས་པ་རེད། དེ་བས་ཀ་ལི་འོ་ཡིས་སྐྱག་སྐྱོར་ཐུང་ཐུང་དུས། ཁྲུང་མི་ལི་
ལ་ཉེ་ཞོ་མེད་པར་ཅི་བདེར་གནས་པ་རེད། དོན་དངོས་ཐོག་ཁྲུང་མི་ལི་ཡི་གཏན་སྡོལ་གསུམ་གྱིས་ཉི་མ་ལྟེ་བ་སྐྱབས་
པར་རྒྱུ་རྒྱུ་ལུགས་དྲག་གནང་སྟེ། སའི་གོ་ལ་ལྟེ་བ་སྐྱབས་བཞིན་མགོ་རྟོག་པ་རེད།

རྡོར་ཏན་ནོ་བུ་རོ་ནོ་(Giordano Bruno) ནི་དབྱི་མ་ལིའི་སྐད་གསུགས་ཆེ་བའི་མཁས་པ་ཞིག་
རེད། ཁོང་གིས་འགྲུར་མེད་སྒྲོས་ཉི་མ་ལྟེ་བ་སྐྱབས་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་ངེལ་སྒྲོག་བྱས་པ་མ་ཟད། འདིག་རྟོན་ནི་
ཆོད་ལས་འདས་པ་ཞིག་དང་། བརྟན་སྐར་ཡོད་ཆོད་ནི་ཉི་མ་དང་འདྲ་བའི་སྐར་གཟུགས་ཡིན་པ། རྒྱུ་རྡོར་ཀི་
རྒྱ་སྐར་ལྟེ་དུ་སའི་གོ་ལའི་ལྟེ་དུ་ཀི་ཆེ་སྟོག་དང་འདྲ་བ་ཡོད་པའི་ལྟེ་བ་བཏོན། སྤྱི་ལོ་༡༦༠༠འཕེེ་ཟླ་༡པའི་ཚེས་
༡༨ཉིན། ཚེས་ལུགས་ཁྲིམས་གཅོད་ཁང་གིས་ཁོ་ལ་མེ་སྟེག་གི་ཁྲིམས་བཅད་དེ། རོ་མའི་མེ་རྟོག་ཐང་ཆེན་དུ་
མེར་བསྟེགས་བྱས། ཁོ་མེར་བསྟེགས་གཏོང་བའི་རྒྱ་རྒྱུ་རོ་མ་ནི་ཁོང་གི་བསམ་སྒྲུབ་ཡན་གར་བ་དེའི་རྒྱུ་རེད།
ཁོང་ནི་ལྟ་ཀུན་བྱུང་སྐྱབས་པ་ཞིག་སྟེ། དུང་དོས་རྟིང་བ་ཡོད་ཆོད་ལ་བྱི་དོར་དང་། དབང་ཐང་ལ་རྟོག་རོལ། ལྷའི་
དབང་ཆ་ཁས་མི་ལེན་པ། སྒྲོན་འགྲུའི་ཚེས་ལུགས་ལོར་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་རེད། ཁོང་ལྟ་བུའི་རྒྱབས་ཆེན་གྱི་
བསམ་སྒྲུབ་ཡན་གར་བའི་རིགས་ཀྱང་མཐར་མོ་མ་ལྟ་བུས་མེར་བསྟེགས་བཏང་བ་རེད།

འདི་ནི་དུས་རབས་༡༦དང་༡༧པར་མཆམས་ཀྱི་ཆོན་རིག་གི་བརྒྱུད་ལམ་རེད། དེའི་སྒོན་རྩིས་གང་ལ་
ཡང་ཁྲག་འཛྲག་པའི་འོ་རྒྱུས་བྱང་ཐུང་ཡོད་པ་མ་རེད། དུས་རབས་༡༧པའི་ནང་ཏར་ལུན་གྱིས་འཕེལ་འགྲུར་
སྐྱབས་དང་། དུས་རབས་༡༨པའི་ནང་མེ་དབྱིན་སི་ཐན་གྱིས་སྒྲོས་བཅོས་སྐྱབས་པ་འདོན་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཞོ་ལ་བ་

སྐད་ཡིག་གི་མཛེས་ལྗོན།

ལྷ་མཁན་ བེ་སྒྲིད།

འཕྲོར་ལྡན་གྱི་ས་འཛི་གཞུང་ལམ་གྱི་ལམ་འགྲམ་ཞིག་ན་ལུས་ལ་གོས་ཤིང་ཕྱོད་ཞིང་། རྒྱ་ལོ་དྲུང་
ལྷར་དཀར་བ། མིག་གཉིས་ལོང་པར་གྱུར་པའི་ཆུ་པོ་ཞིག་ལངས་འདུག་ལ། ཁོ་པོས་ནི་ཐུང་པོ་གཞན་དག་
དང་འདྲ་པར་ཡར་འགྲོ་མར་འགྲོ་འི་འབྲུག་པ་དག་ལ་ལག་པ་བཟེད་ནས་སྒྲོང་མོ་ཕྱེད་པ་མ་ཡིན་པས། རང་གི་
འཁྲིམ་ཐུག་ཤིང་བྱང་ཞིག་བསྐྱར་ས་ནས་དེའི་སྡེར་དུ་ “རས་ཅི་ཡང་མཐོང་གི་མི་འདུག” ཅེས་བྲིས་འདུག་ཡར་
འགྲོ་མར་འགྲོ་འི་མི་ཚོགས་ཏེ་ཅང་མང་བ་དང་། ཤིང་བྱང་སྡེར་གི་ཡིག་མཐོང་ན་ཡང་དོ་སྣང་གང་ཡང་མེད་
པར་མ་བཟད། འགའ་རེས་ད་དྲུང་དེ་མཐོང་མ་ཐག་དཔོན་ཅན་གྱིས་བྱང་འགྲོ་བ་རེད།

ཉེན་དེའི་ཉེན་ཡུང་ཅམ་ལ། རྒྱ་རབ་མེད་མིང་ཡུགས་ཅན་གྱི་རྩོན་དག་པ་རང་པོས་ཀློང་ལི་ (让 · 彼
浩 勒) ཡང་ལམ་འདི་བརྒྱད་ནས་མོང་བ་དང་། ཁོ་པོས་མིང་བྱང་ལྷེད་གི་ཡིག་དག་ལ་བརྩས་ཅམ་གྱིས་ལོང་
བ་ཀྱང་པོ་ལ་ “ཀན་ལགས། དེ་རིང་ལྟོ་ཁྱེད་ལ་སྒོར་འབྲུལ་མ་ཁན་འདུག་གམ” ཞེས་ངེས་པར་། ལོང་བ་
ཀན་པོས་དང་ན་པ་ཞིག་འཕེན་བཞིན། “ངས་” ངས་ཅི་ཡང་རྟག་མ་མོང་། ” ཞེས་བཤད་བ་དང་། གཤོང་ལ་
སྒོ་ཉམས་གྱིས་ཁེངས་འདུག་ རང་པོས་ཀློང་ལི་ཡིས་ (让 · 彼浩勒) ཉན་རྩེས་ཁ་ཤོག་གིར་རྒྱ་ལུག་ཏུ་སྒངས་
ནས་ཡིག་སྒྲེང་དེའི་མཚོར་ “དབྱིད་ཀ་སྒྲེབས་ལྷུང་། ཡིན་ནའང་” ཞེས་པའི་ཡིག་འབྲུ་དག་བརྩན་རྩེས་ལམ་སང་
ལྱུ་མོང་།

བཀྲན་པོར་ཕྱི་དྲིའི་གནས་ཚུལ་ངེས་པ་ན། ཡོང་བ་ཀྲན་པོའི་གདོང་ལ་འདྲུམ་གྱིས་ཁེངས་ཏེ་བཤད་རྒྱུ། “སྐུ་
ཞབས། རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞིག་གིས་ཡིན་ཏེ་གོ་མ་སོང་། ཕྱི་དྲོར་ང་ལ་སྒྲོར་མོ་སྟེར་མ་ཁན་ཏེ་ཅང་མང་པོ་འདུག” རང་
མིས་ཏཱོ་ལི་（让·彼浩勒）ཡིས་ཉན་ཇེས་སྒྲར་ལ་བྱིལ་བྱིལ་བྱེད་བཞིན་ཡིད་ཆེམ་པའི་ངང་ནས་བྱིན་སོང་།

“དབྱིད་ཀ་སླེབས་སོང་། ཡིན་ན་འང་ངས་ཅི་ཡང་མཐོང་གི་མི་འདུག” ལྷན་ངག་གི་རོ་བཅུད་ལྡན་
པའི་སྐད་ཆ་ཆོག་དུམ་འདིར་དེ་འདྲའི་ནུས་པ་ལྡན་པ་ནི་དེ་ལ་བཅེ་བ་ཟབ་མོ་ཞིག་གི་ནམ་པས་རབ་ཏུ་སྒྱག་
པས་ཡིན། རེད་ལ། དབྱིད་ཀ་ནི་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྟེ། ནམ་མཁའ་སྟོ་ཞིང་དྲངས་ལ། ཆི་ཤིང་དང་
མེ་ཏོག་དགོད་པ། བྱ་དང་བྱེའུས་སྒྱ་གར་ཅེན་པ་སོགས་ཏེ། མི་ནམས་ཅིའི་ཕྱིར་མཛེས་སྒྱུ་གིས་བཟི་བར་མི་
འགྱུར་རམ། ཡིན་ན་ཡང་། ལུན་སྒྱམ་ཆོགས་པའི་མཛེས་ལྗོངས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་མིག་གཉིས་ལོང་པར་གྱུར་པའི་
མི་ཞིག་ལ་མཆོན་ན། སྒར་བཞིན་སྒྱན་ནག་ཁོན་འོ། །མི་ནམས་ཀྱིས་ལོང་བ་ཀྲན་པོ་འདིའི་མི་ཆོ་གཅིག་ལ་ཐ་
ན་མཛེས་སྒྱུ་དཔལ་དུ་བཟླ་བའི་དབྱིད་ཀ་ཞིག་གྱུང་རོལ་སྟོང་བྱེད་མ་ཐུབ་པ་ཡིད་ལ་བྱན་ན། ཁོ་ལ་གདུང་
སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་མི་བྱེད་པ་སྲིད་དམ།

སྒྲོབ་གསལ་གནད་དོན་ཆེ་མེ་བ་ནི་བྱིས་པ་ལི་རང་

དབང་འཕྲོག་པ་དེ་ནི།

ཚུམ་པ་ལོ། ཆན་ལེ་འུ་ཚོན།

རྒྱུ་མཁལ། མེ་འུ་བཟོད་པ།

ངས་བཤད་དགོས་པ་ནི་ལོ་འདི་འགའི་རིང་ལ་ང་ཚོས་སྒྲོབ་གསལ་ལོ་སྒྲོབ་ཅི་ལྟར་བཤད་ན་དེ་ལྟར་རྟོག་
འཛིང་ངེ་ཆེར་དང་མགོ་ངེ་འཛོམ་དུ་རྒྱུར་འདུག་པ་དེ་ཡིན། ད་ནི་སྒྲོབ་གསལ་ལྷན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་དུ་བབ་པོས།

སྒྲོབ་གསལ་ལིས་ཅི་ཞིག་བྱེད་དགོས།

མི་མེར་ཆོ་ལ་ཆེས་བབ་བསྐྱིད་གིས་བཤད་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི། འུ་ལྷུག་སྒྲོབ་གསལ་ “གཏོར་པ་ནི་དཔེ་
སྒྲོག་” བྱེད་དུ་མོང་བ་རེད། དཔེ་སྒྲོག་བྱེད་པ་ནི་ཆེས་གནད་འགག་ཆ་རེད། སྒྲོབ་མར་དཔེ་སྒྲོག་གི་ལམ་སྟོན་
བྱེད་པ་ནི་སྒྲོབ་གསལ་ཆ་བའི་འགན་འཁུར་རེད། འུ་ཅག་ལ་ད་རྒྱལ་མས་ཆེས་དགའ་གནད་ཡོད་པ་ནི་ཆར་མས་དཔེ་
སྒྲོག་མི་བྱེད་པ་དེ་རེད། དགོ་རྒྱན་གྱིས་དཔེ་སྒྲོག་མི་བྱེད་པ་དང་སྒྲོབ་མས་ཀྱང་དཔེ་སྒྲོག་མི་བྱེད། ཡང་ཅིག་བཤད་
ན་དགོ་རྒྱན་གྱིས་དཔེ་སྒྲོག་མི་བྱེད་པ་དང་སྒྲོབ་མས་ཀྱང་དཔེ་སྒྲོག་མི་བྱེད། ཡང་ཅིག་བཤད་
ཀྱི་དཔེ་ཆ་མ་གཏོགས་མི་སྒྲིབ་ཤིང་། སྒྲོབ་གསལ་ནང་དུ་རང་དབང་གིས་དཔེ་སྒྲོག་བྱེད་པའི་བར་སྒྲོབ་དང་དུས་
ཚོད་ནི་ཁང་དེ་མེད། ད་རྒྱལ་མས་འུ་ཚོས་སྒྲོབ་གསལ་ལྷན་ཤེས་སྒྲར་གསོ་བྱེད་དགོས། སྒར་ཡང་རང་དབང་གིས་
དཔེ་སྒྲོག་བྱེད་པའི་ཆ་ལྷན་བསྐྱུན་དགོས། ད་དུང་ཁོར་ལུག་དང་ནམ་ལ། ངས་བཞུས་ན་སྒྲོབ་གསལ་བཟང་པོ་ཞིག་
བསྐྱེད་དགོས་ན། ཆ་ལྷན་གསུམ་དགོས།

དང་པོ་ནི་ “སྒྲོབ་གསལ་བཟང་པོ་ཞིག་” དགོས་པའི་མི་ཚད་སྒྲོབ་གསལ་དེ་ལ་མི་གཞི་བཟང་པོ་ཞིག་ཀྱང་
དགོས། ད་དུང་དཔེ་ཆ་སྒྲོག་རྒྱུར་མོས་པ་ཅན་ཞིག་ཡིན་དགོས། ད་དུང་ “དགོ་རྒྱན་བཟང་པོ་ཞིག་” དགོས། སྒྲོབ་
གསལ་བཟང་པོ་དེས་སྒྲོག་མར་བསྐྱེད་དགོས་པ་ནི་དགོ་རྒྱན་བཟང་པོ་སྒྲོབ་ཞིག་སྒྲིབ་སྒྲིང་དང་འཛོལ་འདེམས་
བྱེད་པ་དེ་རེད། ཅི་ཞིག་ལ་དགོ་རྒྱན་བཟང་པོ་ཞིག་ཟེར། དེ་ལ་དགའ་ཞུགས་གསུམ་ཡོད། སྒྲོབ་གསལ་དགའ་བ་
དང་སྒྲོབ་མ་ལ་དགའ་བ། ད་དུང་དཔེ་སྒྲོག་ལ་དགའ་བ་བཅས་ཡིན། ད་དུང་དཔེ་མཛོད་ཁང་སྒྲིབ་གཙང་ཞིག་
དང་དེའི་ནང་ལ་རྒྱགས་གཞིའི་སྒྲོབ་ཀྱི་དཔེ་དེབ་ཉག་ཉག་ཡིན་མི་ཆོག་པར་གནའ་རབས་དང་དེང་རབས་ཀྱི་

བཅོས་བྱས་ཏེ། སློབ་གཙོ་དང་དགེ་ཆེན་སྐགས་ཀྱིས་རང་ངོས་ནས་མ་འདད་བདད་མ་འཕྱུར་བ་དག་བསྐྱར་
བཅོས་བྱེད་དགོས། ང་ཚོའི་མཉམ་དུ་སློ་སེམས་གཅིག་སྒྲིལ་བྱས་ནས་ཆད་ལྷན་གྱི་སློབ་གསོ་ཞིག་གནས་པའི་
ཕྱིར་ཏུ་བསྐྱར་བཅོས་བྱས་ན་དག་ཤོད་རེ་བ་ཡོད་ངེས།

ད་ལྟའི་ང་ཚོའི་སློབ་གསོའི་ལམ་ལུགས་འོག་ ང་ཚོས་ཡང་བསྐྱར་སློབ་གསོ་ཞིག་གསར་གཏོད་བྱེད་
དགོས། ང་ཚོའི་མི་ཚོགས་འདིར་ཐུན་མོང་གི་སློབ་གསོའི་འདུ་ཤེས་ཤིག་དགོས། ང་ཚོས་མཉམ་དུ་ང་ཚོའི་སློབ་
གསོའི་འདུ་ཤེས་གཞིར་བབྱུང་ནས་བྱ་བ་བསྐྱབ་དགོས་ལ། ཅི་ཙམ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ན་དེ་ལྟར་བཅི་བ་ཡིན། འོན་ཏེ་གཞི་
འཛིན་ས་ཞིག་ཡོད་པ་ནི། ང་ཚོས་ཁུས་ལུགས་བཏོན་ན་འབྲས་བུ་ཅི་ཞིག་ཡོད་མིན་མ་བསམས་པར། གསལ་པོར་
ངེས་པའི་སློ་ནས་གཅིག་སྒྲིལ་བྱ་བ་གཅིག་དང་ལེན་བྱེད་པ་ཡིན། དགེ་ཆེན་གྱིས་དཔེ་ཁྲིད་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་
འཛིན་གྱའི་སློབ་ཐོགས་ཡོངས་ཀྱིས་རང་གི་ཁ་ལ་ཉན་བསམ་གྱི་མ་འདུག་དེ་ནི་དཔེ་མི་སྤྲིད།

གཅིག་ ཆོད་དཔག་གསལ་པོ་ཞིག་ཡོད་དགོས། ང་ཚོར་ཆད་བཀག་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པར་ཆོད་དཔག་
དང་ངོས་འཛིན་འདྲ་ངེས་ཤིག་ཡོད་དགོས་པ་ལས། མི་གཅིག་གསལ་ཡང་ན་མི་འགའ་ཞིག་གི་འབད་འབྱུངས་
ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རེའི་སློབ་གསོའི་ནམ་པ་བསྐྱར་སྒྲུབ་པའི་སྣང་བསམ་བཅངས་མི་རུང་། འོན་ཀྱང་ངའི་
རྩར་ཙམ་བསྐྱར་སྒྲུབ། དེང་སྐབས་ནི་ལག་ཁྲེས་ཆེན་པོ་ཡོད་དཀྱའ་བའི་དུས་རབས་ཤིག་ཡིན་ན་ཡང་། ང་ཚོར་
ལག་ཁྲེས་ཚུང་ཚུང་རེ་ཡོད་ཆོག་ གལ་ཏེ་ང་ཚོས་བཙོན་པ་བསྐྱེད་ནས། ལག་ཁྲེས་འབྲིང་ཙམ་པ་རེ་འཛོག་སྒྲུབ་
ན་ནི། ཏ་ཅང་འགྲིག་ལ་ཏ་ལས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན།

གཉིས། ང་ཚོའི་དུས་རབས་འདིའི་སྐགས་བསམ་རང་ལུགས་དང་ཁྱོད་ཚོའི་དུས་རབས་དེས་སྐགས་
བསམ་རང་ལུགས་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོའི་བསམ་རྒྱུར་ང་ཚོས་འཛིན་ཉེན་འདི་བསྐྱར་སྒྲུབ་བསམ་གྱི་
ཡོད། ང་ཚོ་ལ་རང་ཉིད་སློབ་གཏོར་བྱེད་པའི་སྣང་སྣང་བས་ཡོད་ལ། རང་ཉིད་བསྐྱོན་ནས་གཞན་ལམ་གསལ་བར་
བྱེད། ཁྱོད་ཅག་གིས་བལྟས་ན། ཐོག་མར་རང་ཉིད་བསྐྱོན་ཟེར་བ་དེ་ལུད་གཏམ་ཞིག་ཡིན་ལ། ངས་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་
པ་ནི། རང་ཉིད་དགའ་ཞིང་སློབ་ར་འཛོ་སྒྲུབ་ཅིང་། ང་རང་གིས་དོན་སྣང་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཡིན།
སྐགས་བསམ་རང་ལུགས་བབ་ཆགས་ཤིག་བབྱུང་ན་ལེགས།

སྐགས་བསམ་རང་ལུགས་ཀྱིས་རྒྱབ་ན་དད་འདུན་ཡོད་པ་རེད། ང་རང་ཉིད་ལ་དད་འདུན་གསུམ་ཡོད།

གཅིག་ མི་གཤིས་ནི་དགེ་བར་བྱོགས་ཡོད་པའི་ཡིད་ཆེས་ཡོད། ཕྱིས་པ་ཆང་མའི་སེམས་སྒྲུ་ཀྱན་སློང་
བབྱུང་པོས་ས་པོན་ཡོད་པས། ངའི་བསམ་རྒྱུར་ང་ཚོ་ཆང་མའི་མི་གཤིས་ཀྱི་རྩར་ངོས་ནས་བཤད་ན་མིའི་གཤིས་
ཀ་ནི་ལེགས་ཉེས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པས། བབྱུང་པོའི་སློབ་གསོ་དང་དམན་པའི་སློབ་གསོ་གཉིས་ལ་ལེགས་སྒྲེལ་
ཉེས་འགོག་ཡོད་པས་མིའི་གཤིས་ཀ་ལ་དད་སེམས་ཀྱིས་ཁེངས་དགོས།

གཉིས། ང་ཚོའི་ཕྱིས་པ་ལ་ངས་ནི་ཕྱིས་དུས་དང་ལང་ཚོའི་སྐབས་གདེང་ཆོད་ཆེན་པོ་ཡོད་ཟེར་གྱི་ཡོད།

ལ་བས་སྒྲུབ་བྱུང་གི་ཡོད་པའི་དུས་རམ་ལ་མཆར་སྐྱབས་ལྟར་ཡོད་པ། ལ་གཤམ་གསལ་ཡོད་པ་དང་དེ་དང་འབྲེལ་གྱི་ཡོད་པ་འདྲ། མི་གཅིག་གིས་བྱིས་དུས་ཀྱི་དྲན་ཤེས་མཛེས་པོ་ཞིག་ཡོད་མེད་ནི་མི་དེའི་ཆེ་གང་གི་ལུགས་ཀྱི་ལ་འབྲེལ་བ་ཏུ་ཅང་ཆེ། དེ་ད་སྐབས་ད་ཆོའི་བྱིས་པ་ནི་ལྷག་པར་དུ་ཞིང་གོང་གི་བྱིས་པ་དག་ལ་བྱིས་དུས་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲ་ནི་ཡི་ནས་མེད། ད་ཅི་བཤད་པའི་དོན་དག་ལ་ (ཀེ་ཀུས་) (貴州) སློབ་མཐར་ཕྱིན་སྐབས་བྱིས་པ་བཞིའི་རང་སྟོག་བཅད་ཐེག། འདི་ཆེད་དུ་ཆོས་ཞིག་གིས་པ་མ་ཟད་ཞིབ་འདུག་ཀྱང་བྱས་པ་ཡིན།

ད་ཆོའི་སློབ་གསོའི་གནད་དོན་ཆེས་ཆེ་བ་ནི་བྱིས་པའི་རང་དབང་འཕྲོག་པ་དེའོ།

མི་ཞིག་གསོན་པ་ནི་རང་གིས་ལུགས་བསམ་གྱི་ཆེད་ཡིན། དེ་འཕྲོར་པ་མའི་ཆེད་དུ་གསོན་པའོ། འོན་ཀྱང་། ད་ཆོའི་ད་ལྟའི་སློབ་གསོ་ནི་རང་གི་པ་མ་དང་བྱ་ལུགས་གིས་བར་གྱི་བཅེ་འདད་ལ་གཞོད་ཆེན་པོ་སྒྲེལ་གྱི་ཡོད། ལ་མའི་འེ་འདུན་ནི་ད་ཆོ་སློབ་ལུང་སོང་ནས་སྤྲེལ་བ་བྱེད་སྒྱེད་ཀྱི་ཡོད། ད་རང་གི་སོང་ཡང་སྒྱུན་མེད་པ་དེ་ཡོད། ད་རུང་གསོན་པའི་སྒྱུ་མཆན་ཞིག་ཡོད། དེ་ནི་སོར་ཕྱོད་ཆད་པའི་སྒྱིད་སོབ་སྒྱུར་སྟེ། སོར་པ་ལ་བྱིས་དུས་ཀྱི་བདེ་སྒྱིད་ཀྱང་ཡོད། འོན་ཏེ་ད་ལྟའི་སློབ་གསོ། གཅིག་ནི་བྱིས་པའི་ལུགས་བསམ་འཕྲོག་པ་དང་། གཉིས་ནི་བྱིས་པའི་ཉེ་འབྲེལ་བཅད་པ་དང་། གསུམ་ནི་བྱིས་པའི་བདེ་སྒྱིད་འཕྲོག་པ་དེ་དག་གོ། ཞིང་གྱི་བྱིས་པ་ཆོ་ལ་གསོན་པའི་སྒྱུ་མཆན་མེད་སོང་བ་ཡོད། ཡིན་ནའང་མི་ནི་ཆེས་མཛེས་པའི་ལང་ཆོའི་དུས་ལ་བདེ་སྒྱིད་དང་གསོན་དགོས། ལུ་མཐུད་རྒྱུ་བཞེད་བྱས་ནས་མ་འོངས་པར་བྱང་མཆར་སྐྱབས་པའི་ཁེངས་དགོས། དེ་ཆང་མ་ལང་ཆོའི་དུས་སྐབས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ཡོད། དེ་ལྟར་བྱས་ཆེ་སློབ་གསོའི་རོ་བོ་ལ་འེ་བ་ཡོད་པེས་ཡོད། དེའི་བྱིར་ད་ཆོར་ལང་ཆོའི་དུས་སྐབས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད་དགོས།

གསུམ། སློབ་གསོ་ལ་མ་གཞིར་ཡིད་ཆེས་ཡོད་དགོས། དའི་ནམ་ཡང་སློབ་གསོ་ནི་ལུགས་བསམ་རང་ལུགས་ཀྱི་བསམ་གཞིགས་ལ་ངོས་འཛིན་གྱི་ཡོད། སློབ་གསོ་ནི་གཞན་པའི་ལས་དོན་དང་འདྲ་བ་མ་ཡོད། སྒྱུ་མཆན་ཁོ་ཆོ་ལ་ལུགས་བསམ་རང་ལུགས་མེད་པ་དེའོ། ཞལ་ཆེའི་སློབ་གསོ་དང་ཡི་ནས་མཐུན་པ་མ་ཡོད། དས་བསམ་སྒྱུར་རང་ལ་ཡིད་ཆེས་གསུམ་ཡོད་དགོས། གཅིག་ནི་མི་གཉིས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད་པ་དང་། གཉིས་ནི་ལང་ཆོའི་སྐབས་དང་བྱིས་དུས་སྟོགས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད་དགོས། གསུམ་ནི་སློབ་གསོ་རང་ངོས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད་དགོས། ད་ཆོས་བསྐྱབ་པ་དེ་ནི་ཕྱོགས་གང་ཐད་ནས་སྒྱུ་མཐུན་སོབ་མེད་མོད། ཡིན་ཡང་དས་བསམ་སྒྱུར་ད་ཆོའི་མི་གཉིས་ལ་མཐུན་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱིས་པ་འེ་འདུན་ལ་མཐུན་པར་བྱེད་པ་དང་སློབ་གསོའི་རོ་བོ་སྟོགས་ལ་མཐུན་པར་བྱས་ན་བསྐྱབ་བྱུང་པེས། ད་ཆོའི་བྱིས་པའི་ཆེ་གང་ལ་ལུགས་ཀྱི་ལེབ་པའི་སློབ་གསོ་ཞིག་བྱ་སྒྲིག་བྱེད་དགོས། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱ་སྒྲིག་བྱས་ན་གཞན་པའི་རང་འགྲུལ་གྱིས་ཁྱོད་ལ་སློབ་སྒྱུར་བྱེད་པེས།

2015/11/14ཉིན་བསྐྱར།

ཡའ་ཆེན་ཞིག་གི་འབྲིན་པ་གཉིས།

རྒྱུ་མཁན། བཞག་མཉམ་

<<བཅེ་བའི་སློབ་གསོ་>> ལས་བཏུས།

(༡) སློབ་གྲྭ།

ངའི་བུ་རྒྱུ་མཁན་ཞེས་ཀྱང་། ངས་དེ་རིང་ཁྱོད་ལ་འབྲིན་ཡིག་འདི་འབྲི་དོན། སློབ་སྦྱོང་སྐོར་ནས་ཁྱོད་ལ་ཁ་
བར་ཞིག་བྱེད་བསམ་པ་སེམས་ཡིན། རྒྱུ་མཁན་ཁྱོད་ལ་མཆོན་ན་སློབ་སྦྱོང་ནི་ཆེས་གཤམ་ཆེ་བའི་བྱ་བ་དེ་རེད། ཡིན་
ནའང་ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱུ་མཁན་དེ་ཙམ་ནས་ཤེས་ཀྱི་མེད་ཁར། སློབ་སྦྱོང་ནི་སྤྱད་བསམ་ལ་བའི་བྱ་བ་ཞིག་རེད་སྟེ་སྤྱི་
འདུག ཁྱོད་སློབ་སྦྱོང་ལ་དང་དོད་ཡོད་པ་དང་རང་སློབ་གཤམ་ཆེས་ཀྱིས་སློབ་གྲྭར་འགྲོ་བ་ཞིག་ནམ་ཡང་མཐོང་
རྒྱ་མི་འདུག མ་གཞི་ཁྱོད་ཀྱིས་ཞིབ་འདེད་ཞིག་རྒྱབ་སྤྲོད་དང་། ཁྱོད་གཤམ་ཏེ་སློབ་གྲྭར་མ་ཐོང་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱ་
བ་གཞན་ཅི་བསྐྱབ་རྒྱ། ཉིན་ཀྱང་པར་འབྱེད་ནས་སྤྱོད་དམ། ཡང་ན་སྤང་ལྷུ་བ་དེ་དག་དང་ལྷན་དུ་ཚུལ་མིན་
ཀྱི་སྦྱོང་རན་ལ་ཞུགས་རྒྱ་ཡིན། གཤམ་ཏེ་དེ་ལྷན་ཡིན་ན། དུས་ཚོད་ལྷན་རིང་འགོར་ཆེས། ཁྱོད་ཉིད་འཆོ་བ་དེ་ལ་
ངེས་པར་དུ་ལྷན་སྤང་དང་ཞེན་པ་ལོག་ངེས། ཏ་ཅང་གིས་སྤྱིང་པོ་མེད་པར་བསམ་ངེས། ཁྱོད་ངེས་པར་དུ་དེ་ལྷན་
བའི་འཆོ་བ་ལ་སྤྱད་མེས་ལང་ངེས། དེ་འདྲའི་འཆོ་བ་ཞིག་རོལ་ན་མི་འདོད། ཁྱོད་ཀྱིས་བལྟས་ན་དེ་མེ་རེད།

ད་ལྟ་མི་ཆང་མས་སློབ་སྦྱོང་ལ་བཅོན་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། སློབ་གྲྭའི་ནང་གི་སློབ་མ་ཡིན་ནའང་ཆོག དེ་
མིན་ལས་ཀ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཉིན་གང་པོར་ལས་ཀ་བསྐྱབས་ཏེ་མང་ཆད་ནའང་། ལུ་མོར་ “མཆོན་མོའི་
སློབ་གྲྭ” འགྲོ་བཞིན་ཡོད། སྤྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་འཁོར་གང་པོར་ལས་ཀ་བསྐྱབས་ཤིང་གཟུང་ཉི་མར་
སློབ་གྲྭར་ཕྱིན་ཏེ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དམག་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཉིན་ཀྱང་པར་སྦྱོང་བརྟེན་བྱས་ཏེ་ལྷན་ཀྱང་གསུགས་
ཡོད་ཆད་ཟད་ནའང་། ལུ་མོར་དམག་སྤྱང་དུ་དཔེ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེར་མ་ཟད་ཡོང་
བ་དང་འོན་པ། ལྷག་པ། གཞན་དུ་དང་ཁྱིམ་འོག་གི་བཅོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དཔེ་ཆ་སྟོན་ཅིང་ཡིག་འབྲི་
བཞིན་ཡོད།

སྤྱག་མང་པོས་ཐོང་དུ་དཔེ་ཁྱུག་ཁྱར་ཏེ། རྩོགས་མི་འདྲ་བའི་རང་རང་གི་སློབ་ལྷན་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དུ་འགྲོ་བཞིན་
ཡོད་པ་རེད།

པལ་ཆེར་དུས་སྐབས་དེ་ཙམ་ན། འཛམ་གླིང་འདིའི་སྤྱི་འགྲུལ་བྱ་སྤྱག་ཆེས་མང་པོ་རང་རང་གི་སློབ་
ལྷན་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། ཁོ་ཆོ་ལ་ལ་ནགས་ཆལ་དང་རི་ལུང་བརྒྱུད་ནས་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། ལ་ལ་སྤྱི་བོར་བསྟེན་ཏེ་
རྒྱ་མཚོ་བརྒྱལ་ནས་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། ལ་ལ་རྟ་མོའི་རྒྱུག་ཆལ་ལ་བསྟེན་ཏེ་རྩ་ཐང་འགྲིམས་ནས་འགྲོ་བཞིན་ཡོད།
ལ་ལ་མཐའ་མི་མངོན་པའི་གངས་ཐང་ལ་བསྐྱད་དེ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། ལ་ལ་འདུ་འཛི་ཆེ་བའི་ཐོང་ཁྱེར་ནས་
འགྲོ་བཞིན་ཡོད། ལ་ལ་ལུང་སྟོང་གི་རུ་སྤྱེའི་རྒྱང་ལམ་བསྟེན་ནས་སྤྲད་པར་ཉི་མས་ཆ་གཏུང་གཟེར་བཞིན་
ཡོད་ལ། ལ་ལ་ཆར་རྒྱང་གི་གཏུག་རྒྱབ་འགམ་གྱིན་ཁྱུང་འཛིགས་མེད་པར་དམིགས་ལུལ་བསྟེན་བཞིན་ཡོད།
འདི་ཆར་མ་སློབ་སྦྱོང་གི་རྩེས་སུ་དུས་ཚོད་སྐར་མ་གཅིག་མི་འགྲུང་པའི་ཆེད་རེད། ཁོ་ཆོའི་ཁྱོད་དུ། རེ་འགའ་
ཁེར་འགྲོ་བྱེད་གྱི་ཡོད་ལ། རེ་འགའ་གཉིས་གསུམ་བཞི་ལྔ་ལྷན་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། ཁོ་ཆོས་མདོག་དབྱིབས་
འདྲ་མིན་སྒྲ་ཆོགས་གྱི་སློབ་ཤོས་ཐོབ་ཏེ། རྒྱ་དེགས་མི་གཅིག་པ་སོ་སོ་དག་ནས་སྤྲོད་བཞིན། གངས་དང་ཆབ་
རོམ་མོད་པའི་སྤྱ་རུ་སྤྱ་ནས་ཏ་ལའི་སྟོན་ཆལ་རྫོབ་པའི་ཨ་རབ་བར། རིག་གནས་འཕེལ་རྒྱས་ཕྱིན་པའི་ཡོ་
རོབ་སྤྱི་ནས་སྤོངས་ཐུན་རྩེས་ལུས་ཐེབས་པའི་སྟེ་གླིང་བར། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྱུང་གོ་ནས་ལུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་དབྱིན་
རི་དང་ཨ་རིའི་བར། ཆང་མ་གྲངས་གྱིས་མི་ལོང་པའི་ན་རྒྱང་བྱ་སྤྱག་མང་པོས་དཔེ་ཆ་ཐུག་པར་དུ་བརྟུག་ཅིང་།
དཔེ་ཁྱུག་རྒྱབ་དུ་ཁྱར་ནས། ཆང་གཞི་གཅིག་མཐུན་གྱི་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད།

མི་རིགས་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོའི་བྱ་སྤྱག་ཡོད་ཆད་སློབ་སྦྱོང་གི་དམག་དཔུང་ཆེན་པོར་མཉམ་གཅིག་དུ་
ཁྱུགས་ཏེ་མཐུན་དུ་སྦྱོང་གྱི་ཡོད། དཔུང་ཁག་དེ་ནི་རི་འདྲའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོགས་སྤྱི་ཞིག་རེད་ཨང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་
ཆོགས་སྤྱི་དེས་ཉིན་རྟག་པར་མིའི་རིགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྟེང་དུ་དོན་སྦྱིང་ལྡན་པའི་འཕེར་ཆེན་གྱི་འགལ་སྦྱོང་
བྱེད། ཉམ་ཞིག་འགལ་སྦྱོང་དེ་མཆམས་བཞག་ན། དུས་དེ་ནས་མིའི་རིགས་ལ་འོད་སྤྲང་མེད་སོང་བ་རེད་ལ། རེ་
བ་ཡང་མེད་སོང་བ་རེད། མ་ཟད་ལྷ་སྟོའི་དུས་རབས་སུ་ཕྱིར་སྟོག་བྱ་རྒྱའི་མགོ་བརྩམས་པ་རེད། རྒྱ་མཆན་དེས་
ན། འཕེར་ཆེན་གྱི་འགལ་སྦྱོང་དེ་ནི་མིའི་རིགས་ཀྱི་མཐུན་སྦྱོང་ཡར་རྒྱས་དང་མ་འོངས་འབྱུང་འབྱུར་གྱི་མཆར་
སྤྱག་འོད་སྟོང་འབར་པའི་ཆབ་མཆོན་ཉག་གཅིག་གོ།

སློབ་སྦྱོང་ལ་བརྩོན་པ་ཕྱོས། ཞན་ནས་སྤྱི་ཁྱོད་ཁྱུང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དམག་དཔུང་དའི་ཁྱོད་ཀྱི་དམག་མི་རྒྱང་
རྒྱང་ཞིག་རེད། ཁྱོད་ཀྱི་དཔེ་ཆ་དེ་ནམས་མདའ་མཆོན་རེད། འཛིན་སྤྱད་ཡང་རུ་ཁག་གཅིག་རེད། སློབ་ཁང་
དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་འཐབ་ར་རེད།

— ཁྱོད་ཀྱི་ཨ་པས།

འདི་བུ་རྒྱུད་ཨན་ནེས་ལྷན་ ཉི་མ་འདི་ཚོར་འདི་མེས་མ་ལམ་གྲུན་ནས་སྒྲིང་པོ་མི་འདུག གོ་ཚོས་ཐུ་བུ་
 བོ་ནད་ཀྱིས་གདུང་འདི་དུས་སྐབས་དེར། རྒྱུད་ཀྱིས་རང་གི་ཨ་མ་ལ་བཙི་བཀུར་མེད་པའི་སྐད་ཆ་འགའ་བཤད་
 འདུག རྒྱག་ཏུ་ “བུ་བོ་ལ་གཅིས་སྒྲིང་བྱེད་པ་བཟང་དུག་མཁིང། ང་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པས།” ཞེས་པའི་སྐད་ཆ་
 དེ་ནས་རབ་ཚོས་པའི་མོད་ནས་རྒྱུད་ཀྱི་ཨ་མ་མེས་མུག་གི་འོ་བས་ཐུ་རྒྱུད་ནས་འདུག།

ལོ་འགའི་རྩོད་དུ་ཁྱེད་ཉིད་ནད་ཀྱིས་ཟིན་སྐབས། ཁྱེད་ཀྱི་ཨ་མས་ཉིན་མཚན་ཀུན་པོར་མ་ལ་ཁིའི་གམ་
དུ་ཁྱེད་ལ་བསྟུན་ནས་བསྟན་པ་དམས་གསལ་པོར་དན་པ་མ་བྱེད། ཁྱེད་ཀྱི་དབུགས་འཕྱིན་རྒྱབ་དང་ཅ་གནད་
འཕགས་ཚུལ་ལ་ཡང་ཡང་བརྟགས་ཏེ། ཁྱེད་ཉིད་ཐོར་འཁྲོ་བར་སྐྱག་ནས་ཉིན་རྒྱུན་མིག་ཆུག་ཏོར་གིན་བསྟན།
སྐབས་དེར། དམ་མོ་རང་ནད་ཀྱིས་ཟིན་པ་འཕམ། འདུ་བ་འབྲུགས་ནས་སྒྲོ་དོགས་ལུ་མེམས་ཁྱད་བྱས་པ་ཡིན། མོས་
ཁྱེད་ཀྱི་སྐབས་གཅིག་གི་ན་བྱེད་མེལ་ཐོབ་སྟེ། མོ་རང་གི་མི་ལོག་ཅིག་གི་དགའ་སྦྱིད་གཏོར་དཀོས་རུང་མེར་
སྒྲོ་ཏེ་ཅམ་མེད་པར་བཞེ་དེས་རེད། ཁྱེད་ཀྱི་མེད་དུ། མོས་གཞན་ལ་མཐེ་བོར་བསྐྱེད་པ་ཏེ་སྤོང་མོ་བྱེད་དེས་ལ།
ཁྱེད་ཉིད་སྤོང་མེད། མོས་ཐ་ན་རང་གི་ཆེ་ལོག་འདོར་དཀོས་རུང་མེ་ཆོས་མེད་པར་གཏོར་དེས་རེད།

ཞན་ནེས་སྤྱི་ཁྱིལ་ལ་བྱུང་། མི་ཆོ་གང་པོར་སྤྱུག་བསྐལ་འདྲ་མིན་སྒྲ་ཆོགས་ལ་འབྱུང་པར་འབྱུང་
ན་འདྲ། གང་གིས་ཀྱང་སྤྱར་ཐབས་མེད་པ་ནི་རང་གི་ས་མ་དང་གཏན་བྱལ་ཤོར་པའི་སྤྱུག་བསྐལ་དེ་རེད། རྗེས་
མར་ཁྱོད་མི་ཆེན་དུ་སྤྱར་ནས། མི་ཆོའི་སྤྱུག་བསྐལ་སྒྲ་ཆོགས་ཐོག་ཏུ་བབས་ཡོང་དུས། ཁྱོད་ཀྱིས་ད་གཞོད་རང་
གི་ཨ་མ་ཐེངས་མང་པོར་དྲན་ཡོང་ཞིང་། ཨ་མ་ལགས་ཀྱི་གསུང་སྐད་ལན་གཅིག་ཐོས་ན་ཏུ་ཅང་གིས་འདོད། བ་
ན་སྐར་མ་གང་ཙམ་ཡིན་ཡང་ཆོག་སྐབས་དེར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཨ་མ་ལ་ལེམས་སྤྱུག་བཞག་པའི་འདས་དོན་རྣམས་རེ་
རེ་ནས་ཡིད་ལ་འཁོར་ཏེ། ཅི་འདྲའི་འཁྱོད་པ་ཆེ་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེར་སྐབས་གཏན་ནས་མི་ཤིས། ཁྱོད་ཉིད་ཨ་མའི་
པང་དུ་འཐམ་སྟེ་འཁྱོད་བཤགས་དང་དུ་འབོད་ཐེངས་གཅིག་བྱ་བས་མ་པར་མ་བཟད། སྐབས་དེར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཨ་མ་
ལགས་ལ་ཉེས་བཤགས་སུ་ཉིད་ཀྱི་ཡོད་ཆད་ནས་ཡོད་ཆད་གཏོང་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་བས་མ་དེས།

ལས་མ་དག་པའི་བྱ་བྱག་ཡ། གཤའི་ཁྱོད་ཀྱིས་དེར་སྐབས་ཨ་མ་ལ་སེམས་སྦྱག་བཞག་སྟེ། མ་འོངས་
པ་ད་གཞིང་ཨ་མ་ལགས་ལ་ཀྱ་ཡངས་ཞུས་ཤིང་། ལྷན་ཉག་པར་བསྟོད་བཀུར་བྱས་ན་འང་ཕན་པ་ཡོད་མི་སྟི།
རྒྱ་མཆན། སྐབས་དེར་ཐོན་དུས་ཨ་མ་ལགས་ཁྱོད་དང་གཉན་བཤམ་བྱས་ཆར་བ་རེད། དུས་དེར་ཁྱོད་ལ་འཁྱོད་
སེམས་སྦྱིས་རྩེ་འཕྱིས་ཆར་བ་རེད། ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་ཅི་སྟར་བཟང་ཡང་བདེ་ལ་འབབ་བྱུང་བ་མ་རེད། དུས་དེར་
ཁྱོད་ཀྱི་ནམ་མཁེས་སྦྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་གཟིར་ནས་ཁྱོད་དགོས་སྦྱག་སྟེ། རྒྱ་མཆན་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་ཨ་མའི་ཞི་འཇམ་དང་
བྱམས་བཟེད་རྣམ་པ་དེ་ནམ་ཡང་སྟོ་ཤས་དང་བཀའ་བཀྱིན་གྱི་ཀྱི་བམའི་འོ་བས་ཐུ་བརྒྱུན་ཆར་བས་རེད།

ང་ཁྱེད་ལ་དགའ་། མཚན་ཞེས་བྲུ། ཁྱེད་ནི་ང་མི་མེས་མ་ནང་གི་གཅིས་ནི་རྒྱ་དང་ཕེ་ལ་ཉམ་གཅིག་པོ་དེ་ཡིན།
ཡིན་ནའང་། གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཀྱིས་བྱམས་པ་མེ་ལྟ་ཞིང་དང་རྒྱུད་པ་མང་པོའི་ཁྱེད་དང་གི་ཨ་མ་ལགས་ལ་པ་མེ་
བཀྲ་ར་མེད་ན། ང་ལ་ཁྱེད་ཡོད་པ་ལས་མེད་པ་དགའ།

2015/12/27

དགུན་གནང་སྐབས་ལྷ་རང་གི་སྒྲོབ་བྱ་དག་ལ་དཔེ་སྟོན་སྒྲོབ་ནས་

ཁ་བན་ཅུང་ཙམ་བྱེད་སྐབས་ལྷ་དྲན་ཐོར་བྱིས་པ།

རྟེན་ལྗན།

གཅིག་ར་ཆོ་ལ་རྟེན་དཀའ་པའི་དཔེ་སྟོན་གི་ཆ་རྟེན་འཛོམས་ཡོད་པའི་ས་དགོས།

༡ དབང་པོ་ཀུན་ཚང་གི་ཆ་རྟེན་ཚང་པ།

— གྱི་ཆོག་ས་སྒྲོབ་གི་མིག་དང་ན་ལྗེ་སོགས་མེད་པའི་མི་དང་། རྟེན་པ་དང་སྐྱགས་པ་སོགས་དབང་པོ་
མི་ཚང་པའི་མི་དག་ལ་བལྟས་ན། ར་ཆོ་ནི་སྒྲོབ་སྒྲོང་དང་དཔེ་སྟོན་བྱས་ཏེ་མི་ཆེ་རིན་མང་དང་ལྷན་པར་བྱེད་
པའི་ཆ་རྟེན་གཞལ་ཏུ་མེད་པ་དེ་ཆང་ནས་ཡོད། རང་གིས་རང་ཉིད་ལ་རྟེན་དཀའ་པའི་ཆ་རྟེན་འདི་དག་ཚང་
ཡོད་པ་དོས་ཟིན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། དེ་ཡི་རང་བཞིན་ནི་དཔེར་ན་ལ་ཏུ་ད་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ལས་སྒྲོར་ས་ལ་
གཅིག་གི་བདག་པོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རེད།

༢ བ་ཆོད་དར་བཔ་གི་ཆ་རྟེན་ཚང་པ།

— བ་གཞོན་གི་དུས་ཆོད་ནི་མི་ཆེད་ནང་འཕྲད་པ་ཐེངས་གཅིག་ལས་ཡོད་མི་སྲིད་པའི་གཞལ་མཐའ་
བལ་པའི་རིན་པོ་ཆེད་དུས་ཆོག་ས་དེ་ཡིན། དུས་ཆོད་ཁྱད་པར་བ་འདི་པོད་སྒྱུད་དེ་ཡོན་ཏན་མི་སྒྲོབ་པ་ནི་རིན་
པོ་ཆེད་སྲིད་དུ་བྱིན་ནས་སྒྲོང་ལོག་བྱེད་པ་དང་འདྲ་སྟེ། བམ་ཞིག་རང་ཉིད་འཁྱོད་གཏུང་བྲག་པོ་ཞིག་གི་ནང་དུ་
ལྷུང་པའི་དུས་ཤིག་ཐོན་ངེས། དེ་བས་མི་རེ་རེད་མི་ཆེད་ནང་འཕྲད་པ་ཐེངས་གཅིག་ལས་ཡོད་མི་སྲིད་པའི་དུས་
ཆོད་ཁྱད་པར་འདི་དོས་ཟིན་པ་གལ་ཆེ། དེ་ནི་ངས་ཚྱོད་ཆོར་རྒྱན་པར་བཤད་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ཅིག་སྟེ། དགེ་ཆན་
ཞིག་གིས་ཤིང་སྒོང་གི་ཆལ་དུ་སྒྲོབ་མ་དག་ཁྲིད་ནས་དུས་ཆོད་ཀྱི་རིན་མང་དོ་སྒྲོད་བྱས་པ་ལྟ་བུ་རེད།

༡ ཏུས་ཚོད་དལ་བའི་ཆ་རྒྱུན་ཚང་བ།

— མི་མང་པོ་ཞིག་ནི་དཔེ་སྟོན་དང་ཡོན་ཏན་སྟོབ་པར་ཅི་ཙམ་དགའ་ན་ཡང་། ཁོ་ཚོ་ནི་ཁ་གསོ་རྒྱུ་འགེབ་གྱི་སྐད་དུ་བྲེལ་གྱིན་ཡོད། མི་སྲུ་ཡིན་ཀྱང་སྟོ་གོས་མེད་ན་འཛིག་རྟེན་འདིར་འཚོ་ཐབས་མེད་པས་སོས་དལ་གྱི་ཏུས་ཚོད་ཟེར་བ་དེ་རྟེན་པར་ཤིན་ཏུ་དགའ། འོན་ཀྱང་ཁྱོད་ཚོར་མཚན་ན་བྱ་དགའ་བའི་ལས་དོན་དེ་དག་ལུལ་གྱི་པ་མ་དང་བྱིས་མི་ཚོས་སྒྲུབ་གྱིན་ཡོད་པ་རེད། རྟེན་བྲེལ་མཚན་ངལ་གྱིས་འཚོ་བའི་དགའ་ངལ་ཡོད་ཆད་ཁོ་ཚོས་ཁུར་ཏེ། ཁྱོད་ཚོ་ལ་སྟོབ་སྦྱོར་དང་དཔེ་སྟོན་གི་གོ་སྐབས་བསྐྱུན་ཡོད་པ་རེད། དེ་བས་འཛིག་རྟེན་འཚོ་གནས་གྱི་སྐད་དུ་ཁུར་བེད་དང་བྲེལ་འཆུབ་གྲོད་པའི་འཁོར་གནས་འདི་ནས། ཁྱོད་ཚོ་ལ་སོས་དལ་རྟེན་པར་འཇགས་གྱི་དཔེ་སྟོན་དང་སྟོབ་སྦྱོར་གི་ཏུས་ཚོད་ཁྱེད་པར་བཞིག་འཛོལ་ཡོད་པ་འདི་ངོས་ཟིན་དགོས།

གཉིས་པ། ང་ཚོས་ཅི་ཕྱིར་དཔེ་སྟོན་དང་སྟོབ་སྦྱོར་བྱེད་དགོས།

འདི་ནི་གནད་འགག་ཅིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་འདི་ལ་དབང་པོར་བ་འབྲིང་ངམ། བསམ་སྟོའི་སྤྱིང་སྟོབས་གྱི་ཁྱད་པར་ལས་མི་འདྲ་བ་ཁ་ཤས་བྱུང་གིན་ཡོད།

༡ མི་རིགས་དང་རིག་གཞུང་གི་སྐད་དུ།

རྒྱ་ཆེ་ས་ནས་བསམ་སྟོབ་བྱང་ན། ཆགས་འཛིག་གི་འགག་སྟོན་ཕྱུས་པའི་རང་རེའི་མི་རིགས་དང་རིག་གཞུང་གི་ལས་དབང་ལ་བསམས་ནས་དཔེ་སྟོན་དང་སྟོབ་སྦྱོར་བྱེད་དགོས། ཁྱོད་ཚོ་རང་རང་ད་ལྟ་གནས་བཞིན་པ་ཡིན་པས་དེ་ཙམ་ཚོར་བས་ཟིན་དགའ་ཡང་། མ་འོངས་པར་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཕྱི་མིག་ཅིག་འཕངས་ན། ཁྱོད་ཚོའི་རབས་འདི་ནི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྤེང་གི་ཆེས་དམིགས་བསམ་ལ་གྱི་མི་རབས་ཤིག་ཏུ་འཁོལ་ཡོད་ངེས་ལ། མི་རིགས་དང་རིག་གཞུང་ལ་མཚན་ན་ཆེས་ཆགས་འཛིག་གི་འགག་སྟོན་ཚུད་པའི་ཏུས་རབས་ཤིག་ལ་འཁོལ་ཡོད། སྐབས་འདིར་ང་ཚོར་ཐབས་ལམ་གཅིག་ཡོད་པ་ནི་མི་རྣམས་ཀྱིས་དཔེ་སྟོན་མང་ཙམ་བྱེད་ཅིང་། སྟོབ་སྦྱོར་ཟབ་ཙམ་གནད་ནས་ཆང་མ་གོ་རྟོགས་སྐད་རྒྱ་དེ་རེད་ལ། རྟོགས་གཞན་ཞིག་ནས་རང་གི་ཐུན་མིན་གྱི་དཔེ་ཆ་དང་རིག་གཞུང་ལ་བསྐྱབས་ཏེ། རིག་གཞུང་གི་རིན་ཐང་ངོས་ཟིན་པའི་སྤྱིང་ནས་ཕྱུས་ཚོད་ཀྱིས་བརྒྱད་འཛིན་བྱེད་དགོས་པ་དེ་རེད།

དེ་ཙམ་བསམ་སྒྲོ་ལ་མི་འཁོར་ན། རྒྱུ་ཚེས་ཅིས་ཀྱང་རང་རང་གི་ལྷག་རྒྱུ་ནས་རེ་བའི་མིག་བྱང་ཅེར་
བའི་ཉམས་ཐག་པའི་སོ་སོའི་པ་མ་དང་། སོ་སོའི་བྱིམ་མིའི་སྤྲད་དུ་དཔེ་ཆ་མང་ཙམ་སྒྲིག་ཅིང་། སྒྲོབ་སྒྲོབ་ལ་
ནན་ཏན་བྱེད་དགོས། ངས་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་ལྟར། རྒྱུ་ཚོའི་ལྷག་རྒྱུ་ནས་བལྟས་ཡོད་པའི་པ་མ་དང་ཡུལ་མི་
དེ་དག་གི་ལས་དབང་དང་། འཆོ་གནས་སོགས་སྒྲོན་ཐོན་གྱི་མི་རིགས་གཞན་དག་གི་པ་མ་དང་ཡུལ་མི་དང་བྲང་
དེ་སོ་སོ་ཡིན་པ་རེད། དེ་དག་ལ་ཅིས་ཀྱང་བསམ་གཞིག་གནང་དགོས། སོ་སོའི་པ་མ་དང་ཡུལ་མི་དག་གིས་རྒྱུ་
ཚོར་ཡིད་ཆེས་བྱས་ཏེ་འཆོ་བའི་ཆ་རྒྱུན་བསྐྱུན་གྱིན་ཡོད་པ་རེད། རྒྱུ་ཚོས་དེ་དག་ལ་སྒྲོབ་སྒྲོབ་དང་དཔེ་སྒྲིག་
རྩལ་གིན་ཡོད་ལ་ལ་ཞིག་བཤད་ནས། དེ་དག་མགོ་སྐྱོར་བྱུང་ན་ཁྲེལ་མེད་རང་རེད། མ་ཁས་པ་ཞིག་གིས་བཤད་
པ་ལྟར། རྒྱུ་གྱིས་མི་ལ་མགོ་སྐྱོར་མ་གཏོང་རོགས། རྒྱུ་གྱིས་མགོ་སྐྱོར་གཏོང་རུས་པའི་མི་དེ། རྒྱུ་རང་ཉིད་ལ་
ཆེས་ཡིད་ཆེས་པའི་མི་དེ་ཡིན།

༡ མི་བྱ་སྒྲེར་གྱི་ཆེས་ཐང་དང་མ་འོངས་པའི་མཁུན་ལམ་གྱི་སྤྲད་དུ།

དེ་དག་ཆང་མར་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་མི་སྲིད་པའི་དབང་དུ་བྱུང་ནའང་། རྒྱུ་རང་ཉིད་མི་བྱ་སྒྲེར་གྱི་མི་
ཆོའི་ཆེས་ཐང་དང་། མི་བྱ་སྒྲེར་གྱི་མ་འོངས་པའི་མཁུན་ལམ་ལ་ངེས་པར་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས་པ་རེད། ངས་
རྒྱུ་ཚོར་རྒྱུ་པར་བཤད་གྱིན་ཡོད་པ་ལྟར། ཐོན་ཆད་ཡིན་ན་ཡོན་ཏན་ཡོད་ན་རྒྱུ་ལོས་ཡིན་མོད། མེད་ནའང་
འཛིག་རྟེན་ནས་ཁ་གསོ་རྒྱུ་འགེབ་མི་བྱུང་པ་དང་། མི་གྲལ་མི་ཆོད་པའི་ཆོད་མ་རེད། དུས་རབས་འདྲིར་
མཆོན་ན་ཡོན་ཏན་ཡོད་མེད་ནི་རང་ཉིད་གྱིས་མི་གྲལ་ཆོད་མིན་དང་། འཛིག་རྟེན་འདྲི་ནས་ཁ་གསོ་རྒྱུ་འགེབ་
རྩལ་མིན་གྱི་གནད་དོན་ལ་ལྟར་ཡོད་ལ། ལྷག་ཏུ་མ་འོངས་པར་དེ་ལྟར་ཡིན་ངེས། དེ་བས་ཅིས་ཀྱང་མི་བྱ་རང་
ཉིད་ཀྱི་མཁུན་ལམ་དང་ཆེས་ཐང་ལ་བསམ་གཞིག་གཏོང་དགོས། འཛིག་རྟེན་འདྲིར་རང་ཉིད་ལ་རང་ཉིད་གྱིས་
ཤ་མ་ཆ་ན་གཞན་ཞིག་ཡོད་མི་སྲིད་ལ། གལ་ཏེ་ཡོད་ནའང་རང་གཙུན་གྱི་བསམ་སྒྲོ་འདྲི་མེད་ན་ལེགས་ལམ་དུ་
འགྲོ་མི་སྲིད།

མདོར་ན་ཆེ་ས་ནས་མི་རིགས་དང་རིག་གཞུང་ལའང་བསམ་གཞིག་བྱས་ནའང་ཆོག་ འབྲིང་ནས་པ་མ་
དང་བྱིམ་མིའི་རེ་བཞག་ལ་བལྟས་ནའང་འདྲ། ཐ་ན་མི་བྱ་སྒྲེར་གྱི་མཁུན་ལམ་དང་འཆོ་གནས་ལ་བསམ་ནའང་
འདྲ་སྟེ། ཆང་མ་གནད་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་བབས་ནས་ཡོད་དེ། དེ་ནི་དཔེ་སྒྲིག་མང་དུ་བྱས་ནས་རང་ཉིད་ཤེས་
ལྷན་གྱི་མི་སྣ་ཞིག་བྱེད་རྒྱུ་དེ་རེད། འདྲིའི་སྟེང་ན་གནད་ཀྱིན་འདུས་ནས་ཡོད།

༡ དཔེ་ཆར་ལྟ་ཚུལ་ལ་གསུམ་ཡོད། ཞིབ་ལྟ། བསྐྱར་ལྟ། རགས་ལྟ། དཔེ་ཆ་ཡག་པོ་དག་ངེས་པར་ཞིབ་ལྟ་
ཐེངས་གཅིག་ཕྱིད་དགོས་པར་མ་ཟད། བསྐྱར་ལྟ་མང་དུ་ཕྱིད་དགོས།

༡ ཐོག་མར་དེབ་ཀྱི་ཁ་བྱང་དང་ཚོན་པ་པོ་སྟེ་ཡིན་ངེས་པར་སྒོ་ལ་འཛིན་དགོས་ལ། ཚོན་པ་པོའི་ལོ་རྒྱུས་
རགས་རིམ་ཞིག་མ་མཐའ་ངེས་དགོས།

༡ དཔེ་ཆར་ལྟ་སྐབས་དེས་ཅི་ཞིག་བཤད་འདུག་ལྟ་བུ་ཅམ་མིན་པར། རང་གི་ཤེས་པ་སྟོན་ཆོད་ཀྱིས་
དེ་ལ་དབྱེད་པ་གཏོང་ཞིང་། ཕྱིར་རྟོགས་དང་འདྲི་རྟགས་མང་དུ་འགོད་དགོས།

༡ དཔེ་ཆ་དེར་དངོས་སྟེ་ཁྱིམ་མེད་ཀྱང་དཔེ་ཆ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་བ་མི་འདྲ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྟེན་པ་
དང་། གཞུང་གི་སྤྱིའི་གོ་བ་གཞི་གཅིག་དུ་བསྐྱུས་པ་སོགས་ཟིན་ཁྱིམ་སྟེ་འདེབས་དགོས། དཔེ་ཆར་ལྟ་སྐབས་ཟིན་
ཁྱིམ་འདེབས་པ་ཏུ་ཅང་གལ་ཆེ།

༥ དཔེ་ཆ་རང་ཉིད་ཀྱི་ནང་གི་གནད་ཆེག་དང་། རོན་དག་ཆེན་པོའི་རིགས་དག་ལ་རྟགས་རྒྱག་དགོས།

ཐོག་མཆོད་སྐོར་གྱི་འབྲུག་བསྟན་ཤེས་བྱ།

ཆོས་དཔལ་བཟང་པོས་བསྐྱར།

གཅིག་ ཐོག་མཆོད་ནད་ཀྱི་རྒྱུན་ཤེས།

དང་པོ་རྒྱུན་

ཐོག་མཆོད་ཀྱི་ནད་པས་སྐོར་ལྟ་བུ་བྱེད་པ། ཡང་ན་སྐད་གསལ་མཐོན་པོས་ཁ་བརྒྱ་བྲ་སྐབས། ཐོག་མཆོད་
དུག་སྟོན་མང་པོ་འདུས་པའི་ཁ་རྒྱུས་མ་ཁའ་དབུགས་ནད་ཁྱབ་པར་བྱེད་སྟེ་ཅིང་། ཁ་རྒྱུས་དེ་དག་མི་གཞན་
གྱིས་བརྟུབས་རྒྱུ་མི་དེ་བདེ་ཐང་ཡིན་སྐབས་ནད་རྟགས་མི་མངོན་པར་བྱིད་བྱུང་། ལུས་ཀྱི་རིམས་འགོག་བྱེད་
ལས་ཉམས་པའི་སྐབས་སུ་དེས་ཐོག་མཆོད་ནད་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ། འགོ་ལམ། མ་ཁའ་དབུགས་བརྒྱུད་ནས་འགོ་མཆོད་བྱེད་བཞིན་ཡོད། གསུམ་པ། ནད་རྟགས།

༡ ཆ་བརྒྱས་པ། རུལ་ཆུ་དང་བསྟོང་བ། ལུས་པོའི་མྱིང་ཆད་མར་ཆགས་པ། ལྟོབས་ཤུགས་ཟད་པ། ཡི་ག་
ཆད་པ། ༢ ཐོག་ལྟ་བུ་འཁུལ་བྱུང་བ། ཐོག་མའི་དུས་སུ་ནད་རྟགས་ཉུང་། དེའི་སྐབས་སུ་ལྟ་བུ་མེད་པའམ། ལྟ་
བྱུངས་ཀྱང་ཁ་ལུད་མེད། ཡོད་ཀྱང་ཁ་ལུད་དཀར་པོ་འབྱར་བག་ཅན་ཉུང་ཉུང་ཅིམ་ལས་མེད་པ་བྱིད། ནད་ཆབས་
རི་ཆེར་བྱིན་པ་དང་ལུ་བ་རི་བྱག་ཏུ་འགོ་ལ་ཁ་ལུད་ཀྱང་དཀར་པོའི་འབྱར་བག་ཅན་མང་པོ་འབྱར་ངོ་།

༣ ཁྱག་སྐྱག་པ། ནད་པར་ཆད་མི་འདྲ་བའི་ཁྱག་སྐྱག་པའི་སྒྲ་ཚུལ་འབྱུང་བྱིད། བཅ་རྒྱུན་དང་ཐོག་བྱང་
ཁ་མྱིད་པ་དང་། མེད་པ་ཟ་བ། ཐོག་ལྟ་བུ་པོ་ལས་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་ཡོད། ༤ དབུགས་འབྱིན་རུབ་དཀའ་བ། ནད་པ་
པལ་མོ་ཆེ་དལ་མོའི་ངང་རིམ་བཞིན་དབུགས་འབྱིན་རུབ་དཀའ་བར་འགྱུར། དེ་དང་མཉམ་ཏུ་ལུས་མདོག་སྐྱག་
པོར་འགྱུར་བའི་ནད་རྟགས་ཀྱང་ཡོད།

གཤམ་གྱི་ནད་རྟགས་ཡོད་པ་ཆོས་ཐོག་མཆོད་ཡིན་མིན་ལ་བསམ་སྒྲོག་ཏེ་འོས་ཏེ། ༡ གཉན་ཆད་འགོག་
བཅོས་ཀྱི་མཆུག་འབྲས་ཡག་པོ་མ་བྱུང་བའམ། མཆུག་འབྲས་མངོན་གསལ་མིན་པ། གཟའ་འཁོར་༡ནས་༡༥ན་
ལ་སྐོལ་བྱེད་པ། ཐོག་ལྟ་བུ་པ་དང་སྐྱགས་བྱང་ཁ་མྱིད་པ་དང་བྱང་ཁ་ན་བ། ཆ་བརྒྱས་པ། ལུས་ཀྱི་མྱིང་ཤོར་བ།
བྱུང་མེད་ཀྱི་ཁྱ་མཆན་རྒྱུན་ལྟར་མིན་པ་ལོགས་བྱུང་བ། ༢ ནད་དུག་གཏོར་འདོར་བྱེད་བཞིན་པའི་ནད་པ་དང་
འབྲེལ་འདྲིས་ཆེ་བའི་མི། བཞི་པ། སྟན་བཅོས་ཆ་དོན། སྟན་བརྟག་བཅོས། ཆད་ལྟན་བརྟག་བཅོས།
ཐོག་མཐར་ལེགས་བཅོས། མང་ཉུང་ཚུལ་མཐུན། སྟན་སྟན་མཉམ་བཅོས་བཅས་བྱ་དགོས་སོ།

༡ གང་བྱུང་དུ་ཁ་ལུད་མི་འཕེན་པར་ཁ་ལུད་དུག་མེལ་སྒྲན་ཚུའི་ནང་འཕེན་པའམ། གཙང་ཤོག་གི་ཁྱད་
ཏུ་བདུམས་ཇེས་སྒྲིགས་ཁྱལ་ནང་སྒྲུགས་ཤིང་གཅིག་ཁྱུར་གྱིས་མེར་བསྐྱེགས་པའམ་ས་འོག་ཏུ་སྒྲུབ་པ།

༡ མི་གཞན་པར་ངོ་གདུང་དེ་སྒོ་ལྷ་མི་བྱེད་པ་དང་སྒྲིད་པ་མི་རྒྱག་པར་སྒོ་གཙང་གི་དུག་རུལ་བྱུང་མཆིང་
བྱེད་ཆད་ཇི་ཆུང་དུ་གཏོང་བ། ༡ བྱིས་ནང་ཉིན་རེར་སྐར་མ་ ༡༠རེར་སྐྱེུ་ཁྱད་བྱེད་ནས་རྒྱུང་བུ་རྒྱ་བུ་འཕྱག་པ་
དང་། མ་ཁའ་དབྱུགས་དུག་མེལ་འབྱུལ་ཆས་ཀྱིས་ཉིན་རེ་བཞིན་བྱིས་ཀྱི་མཁའ་དབྱུགས་ལ་དུག་མེལ་བྱེད་པ་དང་
། ད་དུང་ཁེལ་འབྱུགས་དུག་མེལ་ཆས་(含氣消毒劑)ཀྱིས་པང་གཙལ་དང་ཉལ་ཁྱིད་དང་ཉལ་ཁྱིའི་བྱར་གྱི་ཅོག་ཅེ་
སོགས་ལ་དུག་མེལ་ལེགས་པོ་བྱ་དགོས། ༤ མོར་པ་སོགས་ལོགས་སུ་སྒྱུད་པ་དང་དུས་ལྟར་ཆུ་ཁོལ་ནང་ནས་གཏུ་
བུ་འཕྱག་པ། བྱང་པས་བེད་སྒྱུད་བྱས་སྒྱུར་བའི་ཅད་ངོས་དག་ཉི་འོད་འོག་ཆུ་ཆོད་འལ་ན་སྐྱེལ་བ། ༥ བྱིས་མི་དང་
ཤོགས་པོ་སོགས་ལྟ་བུ་ཡོང་སྐབས་ངེས་པར་དུ་ཁ་ལུད་པས་ཁྱོད་དགོས། བྱིས་པ་དག་ལྟ་བུ་མ་ཡོང་ན་བཟང་།

གསུམ་མཁའ་བསྐྱེད་ནད་གཡོག

དང་པོ། སྒྲན་བསྐྱེད་ཚུལ། སྒྲན་པ་ས་སྒྲན་བཅས་ཀྱི་ཐབས་ལས་བསྐྱེད་པ་ཇི་བཞིན་བསྐྱེད་པ།
གཉིས་པ། སྒྲན་འཁྱུང་སྐྱེད་པ། སྒྲན་ངེས་པར་དུ་སྒྲན་པའི་དག་བཞིན་འཁྱུང་བ། དུས་ལྟར་དང་མང་ཁྱུང་གི་ཆད་
ལྟར་འཁྱུང་བ་ལས་རང་མོས་སྒྲོས་མཆམས་མི་འཛོག་པ་དང་། ཁྱུང་འཁྱུང་དང་མང་འཁྱུང་བཅས་མི་བྱའོ།

གསུམ་པ། སྒྲན་གྱི་ཞོར་སྒྱོད། ༡ ཡི་ཡན་ཅིང་(昇烟鼎)། མོར་ཆེའི་ཆོར་བར་འཁྱུར་བ་བྱུང་བ། དཔེར་ན།
སྒྲིད་པ་ལྟ་བུ། མཆིན་པའི་རུས་པར་སྒྱོན་སོག་པ། སྒྲུག་ལོག་པ་དང་། སྒྲུག་པ། བྱང་ཁཆ་པ། སོ་བསྐྱོས་པ། སོ་བན་པ།
སོག་བཤལ་པ་སོགས་སོ།

༡ ཡི་རྒྱ་མིང་(利福平)། ཆོར་འོག་བྱུང་བ་དང་། དགས་འབྱུམ་བྱུང་བ། བྱ་འབྱུག་ལངས་པ། མོར་པ་བྱུང་
བ། ཁྱལ་རུལ་ཇི་ཁྱུང་། བྱ་བྱུང་དགར་པོ་ཇི་ཁྱུང་། ཁྱལ་གིས་མི་འདད་པ། ཆེ་བ་རྒྱས་པ། ཆོགས་མཆམས་ན་བ། ཆུ་
ལེར་ལེབ་མོ་བྱུང་བ། མཆིན་པའི་རུས་པ་ཉམས་པ། གཅིན་པ་ཁམ་མདོག་ཏུ་བྱུར་བ་སོགས་སོ།

༡ ལུང་མའེ་སུའོ་(链霉素)། རྩ་བ་མི་སངས་པར་བྱུར་བ་དང་། མགོ་ཡུ་འཁོར་བ། སྒྲུག་ལོག་པ། སྒྲུག་པ།
བྱང་པོར་ལངས་མི་ཐུབ་པ། གོ་མ་པ་འཕྱོལ་བ། བྱེད་རུས་ཁབ་སོགས་སོ།

༤ བེ་ཆེན་ཤན་ཞན་(吡嗪酰胺)། སོ་ཁ་དང་སོག་པ་མི་བདེ་བ། མཆིན་པའི་རུས་པར་སྒྱོན་སོག་པ། ཆོགས་
མཆམས་ན་བ་སོགས་སོ། ༥ ཡི་ཞན་ཉིན་ཐུན་(乙胺丁醇)། མིག་མི་བདེ་བ། མིག་ནང་དུ་ཅིག་སོང་སྐྱང་འཆར་
བ། ཐང་ཆད་པ། འོད་ལ་སྒྲུག་པ། མིག་ཆུ་བཟུར་བ། མིག་མི་གསལ་བ་སོགས་སོ།

བཞི་པ། བྱང་གཡོག་གི་སྐྱོར། ༡ བྱང་པར་སྒྲུག་ལོག་པ་དང་། སྒྲུག་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་བྱང་ཆེབས་ཆེན་

ས་མག ༡། ལྷན་ལྷན་ལ་རལ་པ་བྱ་གསུམ་ལ་མཐུང་ཆག་གནས་ཚུལ་ཆབས་ཆན་ཡན་ཆ་ངས་པར་དུ་
 ལྷན་འཁྲུང་མཆོམས་མཁུག་ནས་ལྷན་ཁང་དུ་མོང་ཞིང་བསྐྱར་བརྟག་བྱ་དགོས། ༡ གད་པས་དུས་ལྟར་ལྷན་ཁང་
 ལས་མཆིན་པའི་རུས་པ་དང་མཐའ་སྐོར་སྤ་བྱང་དཀར་པོར་བརྟག་བཤེར་བྱས་ཤིང་། མཆིན་པའི་རུས་པར་སྐྱོན་
 རྟོག་ཡོད་མེད་གཏན་འཁེལ་བྱ་དགོས། ༢ ལྷན་ངེས་པར་དུ་ལྷན་པའི་དག་བཞིན་འཁྲུང་བ། དུས་ལྟར་དང་མང་ཉུང་
 གི་ཆད་ལྟར་འཁྲུང་བ་ལས་རང་མོས་སྒོས་མཆོམས་མི་འཛོག་པ་དང་། ཉུང་འཁྲུང་དང་མང་འཁྲུང་བཅས་མི་བྱའོ།

ལྷ་པ། ཚུལ་མཐུན་ལྷན་བཅོས། ༡ ཚུལ་མཐུན་གྱི་ལྷན་བཅོས་བྱ་བ་ནི་སྒྲོག་ཅོང་གད་སངས་བཅོས་
 ཐུབ་མིན་གྱི་འགག་ཆ་གཅོ་བོ་ཡིན། དེ་ལས་ལྷོག་ཆེ་མོག་མའི་ལྷན་བཅོས་ལ་པམ་ཁ་འབྱུང་གིན་ཅིང་། བསྐྱར་
 བཅོས་གྱི་རིམ་པར་མ་ཞུགས་ཐབས་མེད་དུ་འགྱུར་གྱིན། ༢ ཚུལ་མཐུན་གྱི་ལྷན་བཅོས་མ་བྱས་ན། སྒྲོག་ཅོང་
 སངས་བཅོས་མི་ཐུབ་པར་གནོད་ཅིང་། ད་ཐེངས་བཅོས་རུང་ཆེས་ནས་བསྐྱར་སོས་གྱི་ཉེན་ཁ་ཡོད་ཅིང་། དེས་མ་
 ཆད་ལྷན་དེད་དུ་འགྲོ་བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད། གལ་ཏེ་ལྷན་དེད་དུ་མོང་ཆེ་ལྷན་བཅོས་གྱི་རུས་པ་ཞན་ཞིང་། དུས་ཆོད་
 རིང་ལ། ལྷན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་འཕོར་ཆེན་འཆོར་གྱིན། ༣ དུས་ཆོད་ཐུང་ཐུང་གི་ནང་དུ་ལྷན་བཅོས་བྱས་པ་འཇུག་ གད་
 རྟགས་མེད་པར་གྱུར་མ་ལན་ཆོས་ལྷ་མཐུད་དུ་ལྷན་པའི་དག་བཞིན་ལྷན་ལེགས་པོར་འཁྲུང་དགོས། རང་མོས་སྒོས་
 འཁྲུང་མཆོམས་འཛོག་མི་རུང་།

བཞི། འཆོ་བའི་ལམ་སྟོན།

༡ གད་པས་གཅོ་བོ་ལུས་བྱུངས་གསོ་བའི་ཟ་མ་མང་པོ་བཟའ་དགོས་ལ། རྫོད་ཆད་དང་སྤྱི་དཀར་མཐོ་བའི་
 ཟ་མ། འཆོ་ཅི་འདུས་པའི་ཟ་མ། ཞུས་པའི་ཟ་མ་བཅས་བཟའ་དགོས་ཏེ། རྟོག་འོ་དང་བྱ་སྤོང་། ཆེལ་མེད་ཤ་ ༩
 རིགས། ལྷན་རིགས། ཤིང་དྲོག་དང་སྒོ་ཆལ་རིགས་སོགས་བཟའ་དགོས་ལ། ལྷུ་མ་གྱི་བས་བཅོས་པའི་ཟ་མ་དང་ཁ་
 ཆ་མོ་དང་ལྷག་སྤོང་ཟ་མ་ཉུང་ཅམ་བཟའ་དགོས། ༢ ཉིན་རེའི་ཟ་མ་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་སྒོས་བཟའ་དགོས་
 ཏེ། བཟའ་བཏུང་མང་དགས་པ་མི་རུང་ལ། དུ་བ་དང་ཆང་སོགས་མི་སྤྱོད་པར་ཆན་རིག་དང་མཐུན་པའི་སྒོས་ཟ་
 མ་བཟའ་དགོས། ༣ ཚུལ་མཐུན་གྱི་འཆོ་བའི་གོམས་གཤིས་ལོབས་སུ་འཕུག་དགོས་ལ། ལྷན་ཁང་གི་ངལ་གསོའི་
 དུས་ཆོད་ལ་བཅི་སྲུང་བྱ་དགོས། དགོང་མོ་གཉིད་འདང་ངེས་པ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། ཐང་ཆད་པ་དང་འགྲལ་སྤྱོད་
 དྲག་པོའི་བྱ་འགྲལ་ལ་ཞུགས་མི་རུང་། གད་ཅུང་དྲག་པའི་སྐབས་སུ་རིམ་བཞིན་འགྲལ་སྤྱོད་འོས་འཆོམས་བྱ་
 ཆོག་སྟེ། དཔེར་ན། འཆོམ་འཆོམ་ལ་འགྲོ་བ་དང་། ལུས་སྤྱོད་བྱ་བ། ལུས་ཆལ་ཅེད་པ་སོགས་བྱ་ཆོག་ ཡིན་ནའང་།
 ངལ་གསོ་བྱ་ཞོར་དང་རུས་པས་སྒྲིགས་ཆད་ཅིག་བྱ་བ་གལ་ཆེ་ཞིང་། འགྲལ་སྤྱོད་ཡོད་ཆད་དཀའ་སྤང་མེད་པ་
 ཞིག་བྱ་བ་ནི་ཅ་དོན་ལྟ་བུ་ཡིན། ༤ འཆོ་བའི་གོམས་གཤིས་བཟའ་པོ་ལོབས་སུ་འཕུག་ལ། ལུས་པོ་དག་གཅོང་
 ཡོང་བ་རྒྱུན་འབྱེངས་བྱ་བ་དང་། སྤྱི་རིང་པོ་མི་འཛོག་པ། མེན་མོར་ཆེ་དེག་མི་ཆགས་པ། ཉིན་ལྟར་ཡར་ལངས་

[illegible]

ལྷ། བཅོམ་ཐོན་ལམ་སྟོན།

༡ ཟླ་བཞིན་ལམ་སྒོན། ཟླ་རེས་པར་དུ་ཟླ་པའི་དག་བཞིན་འབྱང་བ། དུས་ལྷན་དང་མང་ཉུང་གི་
ཚད་ལྷན་འབྱང་བ་ལས་རང་ལོས་སྐྱོས་མཆོམས་མི་འདོག་པ་དང་། ཉུང་འབྱང་དང་མང་འབྱང་བཅས་མི་བཤོ།

१ བཟའ་བུ་དང་ལམ་སྟོན། ལུས་བྱུངས་གསོ་པའི་བཅའ་མང་པོ་བཟའ་དགོས་ལ། རྟོད་ཆད་མཐོ་བ་དང་སྤྱི་དཀར་
མཐོ་བ། འཛོལ་འདུག་པ། ལྷན་པ་བཅས་ཀྱི་བཅའ་བཟའ་དགོས་ཏེ། རྟོག་འོ་དང་བྱ་སྟོང་། ཆེ་མ་མེད་ཤ། ཉེ་རིགས།
ཐུག་རིགས། ཤིང་རྟོག་དང་སྟོར་ཆུ་རིགས་མོགས་བཟའ་དགོས་ལ། ལྷུ་མ་ཀྱི་བཅོས་པའི་བཅའ་ཁ་ཆ་མོ་དང་
ལྷག་སྟོང་བཅའ་ཁ་ཆུང་ཆུང་བཟའ་དགོས། ཉིན་པའི་བཅའ་ཆུང་པ་དང་མཐུན་པའི་སྟོན་བཟའ་དགོས་ཏེ། བཟའ་བུ་དང་
མང་དུགས་པ་མི་རུང་ལ། དུ་བ་དང་ཆད་སྟོགས་མི་སྟོང་པར་ཆད་རིག་དང་མཐུན་པའི་སྟོན་བཅའ་བཟའ་དགོས།

१ རལ་གསེའི་ལམ་སྟོན། དགོང་མོ་གཞིད་འདང་ངེས་པ་ཞིག་དགོས་ཤིང། གང་ཆད་པ་དང་འགྲུལ་སྐྱོད་དཔག་
པོའི་བྱ་འགྲུལ་ལ་ཞུགས་མི་ཅུང་། བད་ཅུང་དྲག་པའི་སྐབས་སུ་ངེས་པ་ཞིག་འགྲུལ་སྐྱོད་འོས་འཆམས་བྱ་ཆོག་
སྟེ། དཔེར་ན། འཆམ་འཆམ་ལ་འགྲོ་བ་དང་། ལུས་སྐྱོང་བྱ་བ། ལུས་རྩལ་རྩེད་པ་སོགས་བྱ་ཆོག་ཡིན་ནའང། རལ་
གསོ་བྱ་ཞོར་དང་རྒྱས་པས་སྟུགས་ཆད་ཅིག་བྱ་བ་གལ་ཆེ་ཞིང། འགྲུལ་སྐྱོད་ཡོད་ཆད་དཀའ་སྤང་མེད་པ་ཞིག་བྱ་
བ་ནི་རྩོད་ན་ལྟ་བུ་ཡིན། ༤ དུས་ལྟར་བསྐྱར་བརྟག་ སྟན་པའི་དག་པ་ཞིག་དུས་ཚོད་གཏན་འཁེལ་བ་ཞིན་བསྐྱར་
བརྟག་བྱ་བ། གལ་ཏེ་ཡིག་མེད་པ་འཕྲ། རྒྱུག་ཡོག་པ། རྒྱུག་པ། ༣ འབྲུག་ལ་ངས་པ་སོགས་མི་པེ་པེ་ཆོར་བ་བྱུང་
ན། དུས་ལྟར་སྟན་པ་ཁང་དུ་ཡོང་ནས་བརྟག་པའོས་བྱ་དགོས།

[illegible]

༤ རྩོད་ཁང་ནང་གཙང་སྒྲུབ་བ་དང་རྩོད་དང་རྩོུ་ཁྱེད་ལོག་ས་ཕྱེ་ནས་ཉི་འོད་དང་རྒྱང་བ་རྒྱ་བ་འཇུག་པ།
དུས་རྒྱུན་ཁྱིམ་ནས་འདུག་རྒྱང་མི་བྱ་བ། རྩོད་ཆོད་དམའ་མོ་ཡོད་མ་ཁད་དང་། ཁྲག་རྒྱག་ནད་བ་ཡིན་ན་ཉལ་ཁྱིམ་
ཕྱིར་རལ་གསོ་བྱ་དགོས། གཤམ་ཏེ་ཁྲག་རྒྱག་བ་དང་དབུགས་འཕྱིན་རུལ་ཁག་པོ་ཡོད་པ་ལོག་ས་ཀྱི་ནད་རྟགས་བྱང་
ན་ལམ་མང་སྒྲུབ་པར་བསྟེན་བ་གཤམ་ཆེ།

དུ་སྤྱི་ལ་བྱུང་བ།

ཚུམ་པ་ཤོ་ ཞི་མོ་འོ་རོང་། (སྟག་རྟེན་གསལ་བ།)

ཚུམ་པ་ཤོ་ ཞི་བ་ཤོ་

དུ་སྤྱི་ལ་གསལ། ངས་བྱ་གཉིས་པལ་ཚུན་དོམས་མིན་མི་ཤེས། འོན་ཏེ། ངས་བཤད་འདོད་པ་དེ་ནི་ལོ་ངོ་
མང་པོའི་ཤོང་རོལ་ཞིག་སྟེ། ངས་ནང་སྟག་ནས་ཡིན་པའི་མིང་ལ་དུ་སྤྱི་ལ་འབོད་པའི་བྱ་མོ་ཞིག་དོམས། དེ་ད
གཉིས་ཀྱི་པ་མ་ཆོ་གྲགས་པོ་བཟང་པོ་ཡིན་ལ། མོ་ནི་སྟེ་གཟུགས་རིང་ཞིང་། གཤིས་རྒྱུད་འཇམ་པ། ཉག་པར་
འདྲུ་མ་མདངས་ཀྱིས་ཁེངས་པ་ཞིག་ཡིན། ཡིན་ཡང་། ང་ཚོས་ཡུན་རིང་ལ་འབྲེལ་བ་མ་བྱས་པས། ངས་བྱ་མོ་དེ་
ཕྱི་རྒྱལ་དུ་སློབ་གྲུར་སོང་བ་དང་མོས་གནས་དེར་གཞིས་ཆགས་ཤིང་། གཉེན་པསྟོགས་བྱས་ཏེ་བྱ་སྤྱུག་གྲང་ཡོད་པ་
དེ་ཅས་ལས་མི་ཤེས།

ཁྱེད་ནི་མིང་ལ་དུ་སྤྱི་ལ་འབོད་པའི་བྱ་མོ་དེ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན། ཁྱེད་ནི་སྟག་པོ་ནས་ཡིན་པའི་བྱ་མོ་
དེ་ལས་ཀྱང་ན་རྒྱུང་ཞིང་། གྲེལ་རིང་ཆེ་བ། མིང་ལ་ཡང་དུ་སྤྱི་ལ་འབོད་པའི་བྱ་མོ་གཞན་ཞིག་ཡིན། གང་ལྟར།
ངས་ཁྱེད་རང་དོམས་ཀྱང་མ་ཤེས་ཀྱང་ཆོག་ ངས་བསམ་ན། ང་ནི་ཁྱེད་ལ་རྟ་ཅང་རྒྱས་མང་འཕྲོད་མ་ལན་ཞིག་
ཡིན། རྒྱ་མཚན། ཁྱེད་ཀྱི་དཀའ་སྤྱུག་དང་འཕགས་འཆག་དེ་དག་ངས་ཀྱང་སྤོང་ནས་ཡོང་བ་ཡིན། རྒྱ་མཚན། དུ་སྤྱི་

དང་ཐོག་ཁྱེད་གྱིས་ང་ལ་ན་ཟུག་སྒོར་བྱང་། ཁྱེད་གྱིས་བཤད་རྒྱུ་འི་ས་མེན་འདི་ནི་ཆན་རིག་གི་རིག་ས་
བ་ཞིག་ལ་གཞི་བཅོལ་ཞིང་། ཡང་ན་གོ་རིམ་མ་འཆོལ་བའི་དཔྱད་ཚེས་སྤུས་ལེགས་ཤིག་སྟེ་ལ་བ་མ་ཡིན་པར།
འདིས་ང་མི་སྐྱེར་གྱི་འཆར་ལོངས་གྱི་བརྒྱུད་རིམ་མཆོན་ཐུབ་པར་མ་བཟད། རོན་དག་གང་མང་ལ་འཕྲད་པའི་ཚུང་
སྐད་ཡང་མཆོན་ཐུབ། བྱིས་ཚེ་མ་འདིའི་སྟོན་དུ་སྐྱེར་གྱིན་པའི་དཀར་ལྗུག་དང་འཕགས་འཆགས་ཡོད་ཆད་གྱིས་ང་
དང་ཚུང་སྐད་གཅིག་པའི་ཡུལ་གྲོགས་ཆོར་རང་ཉིད་ཁེར་རྒྱུང་མིན་པར་ངེས་ཤིང་འདི་འདྲའི་ཐུབ་པར་སྟོན། རེད་
དེ། ང་རང་ཆུང་དུས་སྟེ། ང་ནི་ཏུ་ཅང་ཁེར་རྒྱུང་ཡིན་ཚུང་།

དཔོག་དགའ་བཞིག་ལ། ལོན་ཆུང་པའི་ང་ལ་མཆོན་ན། ས་ཁམས་ཆོག་མཁན་ཐུན་དེ་ནི་དེ་ཆེ་ཤོག་ཤོད་
 གྱི་ཆེས་གཏིང་ཟབ་པའི་ཆ་ལུ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཤོང་། འོན་ཏེ། སྐབས་དེར་མི་གཞན་དག་ལ་མཆོན་ན་དེ་ནི་མིན་
 ཏུ་སྒྲོ་བུ་ལ་གིས་ཁེངས་པའི་ཆོག་མཁན་ཞིག་ལས་མ་འདས། སློབ་ཁྲིད་ལོ་རྒྱུས་ སློབ་ཁྲོག་མཆོན་མ་རྒྱན་ལྟར་
 ཡོང་ནས་དོན་དག་དེའི་རིགས་པ་ཤད་ཅིང་ཏུག་ཆ་རྒྱག་ དགོ་ཆན་གྱིས་ཀྱང་སྤར་གྱི་ལྷག་པས་མ་ནམ་དག་གི་བཟོ་
 ལྷ་སྟོན། མི་གཅིག་གིས་ཀྱང་དའི་སེམས་ཁོང་གི་སྤྱག་བསྐྱུལ་དེ་ཤེས་མི་སྲིད། ཁོ་ཆོར་མཆོན་ན་དེ་ནི་དོན་དག་ཅི་
 ཡང་མ་བྱུང་དང་ཁྱད་པར་ཅི།

དེའི་རྒྱུ་ལྟ། དེ་རིགས་ཀྱི་དོན་དག་ལ་རྒྱན་པར་འཕྲད་ཅིང་། དའི་སེམས་ཁོང་གི་ཆ་ལུ་ལེ་ཡང་རྒྱུ་
 བས་རྒྱུ་ལྟར་ཏུ་གྱུར། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ང་རང་ནར་སོན་པའི་གོ་རིམ་ཤོད་དའི་ཉེ་འབྲམ་དུ་རྒྱ་རིགས་ཁྲོག་ས་པོ་རྒྱུ་
 མང་དུ་སོང་ཞིང་། བ་གཞི་ཁོ་ཆོས་བསམ་མཁུ་ཤེས་ཏེ་ང་ལ་གཞོད་སྟེ་ལ་འདོད་པ་མིན་ཡང་ཅི་ཡིན་ཆ་མི་འཆལ་བར་
 དེ་ལྟར་གཞོད་པ་བཟོ་འགྲོ། རྒྱ་མཆོན། མི་གྲངས་མང་ཞིང་། ལོ་རྒྱུས་རིང་བ་དང་རིག་གནས་ཐུན་ཐུན་ཆོག་ས་
 པའི་རྒྱ་ནག་ཆེན་པོར་མཆོན་ན། གན་འཇུ་མོ་ནས་བཟུང་རང་གི་མི་རིགས་འདི་གཙོ་བོར་བཟུང་ནས་བསམ་སྟོ་
 གཏོང་རྒྱུར་དགའ་ཞིང་། མཐོང་མཁན་གྱི་ས་མཆོས་དང་ཆོད་གཞི་ཡོད་ཆོད་འདི་ལྟར་ཐག་གཅོད་བྱེད་དེས།

འདི་འདྲའི་གོ་མས་སྟོལ་དག་ནམ་རྒྱན་གྱི་འཆོ་བའི་ཤོད་དུ་མངོན་པ་ཡིན་ན། བ་གཞི་དེ་ནི་མི་ཆོག་པ་
 ཞིག་མིན་མོད། མི་རིགས་གང་ལ་མཆོན་ན་རང་གི་མི་རིགས་དེ་འདྲམ་སྤྱིར་གྱི་ལྷེ་བ་བྱས་ཏེ་སྤོང་ཆོག་པའི་ཁེ་
 དབང་མཆིས། འོན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐད་ནས་འདི་འདྲའི་གོ་མས་སྟོལ་ཞིག་རྒྱན་འཁྱོངས་པ་ཡིན་ཆེ་
 གཞོད་འཆོ་ནི་འགོག་ཐབས་བྲལ་བ་ཞིག་རེད།

དུ་སྟོལ་ལགས། དཔེ་ཤེས་ཡོད། འདི་ཡང་ཁྱེད་རང་འཛིགས་སྒྲག་སྟེ་མའི་དོན་དག་དེ་ཡིན་དེས།

ཁྱེད་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་ “ང་ཆོ་འཕྲད་ཀྱིན་པའི་ཆེས་ཆེ་པའི་ཉེན་འཆབ་དེ་ནི་འདི་འདྲའི་ཁོར་ལུག་
 གི་ཤོད་ནས་ཕྱིར་ཏུ་མི་བྱེད་རྒྱུ་དང་། ང་ཆོས་དེས་པར་དུ་ཁོར་ལུག་འདིའི་ཤོད་ཀྱི་རིག་གནས་དང་ལེན་བྱེད་
 དགོས། རྒྱ་མཆོན་གཞན་ཞིག་ལ་ང་ཆོར་མི་གྲངས་ཏུང་བས་རིམ་གྱིས་ང་ཆོས་ཤེས་ཤིང་དང་ལེན་བྱེད་དེས། ཐ་ན་
 ཡོངས་སུ་དང་ལེན་བྱས་ཤིང་། བརྟེན་པར་གྱིས་དང་།” དུ་སྟོལ། འཛིགས་སྒྲུང་སྟེ་མི་དགོས། དཔེ་ལྟར་ལ་དཔེ་མོར་བཤད་
 ཡོང།

ཐེངས་འདིར་ང་རང་པ་ལུ་ལུ་ལོག་དུས། པ་ལུ་ལ་ནས་ཡིན་པའི་ཁྲོག་ས་མོ་ཞིག་གིས་བཤད་རྒྱུར། མོ་
 ཆུང་དུས་སྟེ། བྱང་སོག་གི་རྩ་ཆལ་ཏུ་ཁག་ཅིག་ལ་ཞུགས་ནས་རྩོ་ཁྲོག་ས་སུ་འཁྲམ་སྟོན་བྱེད་དུ་སོང་ཞིང་། སི་
 ཁོན་གྱི་ཤོད་གསེབ་ཅིག་ནས་རྩོ་སེམས་ཁོ་ལ་པའི་རྒྱང་མོ་བ་ལ་ཅིག་གིས་ཁོ་ཆོ་བསྐྱོར་ནས། བྱང་གཞོན་ཆང་མས་
 ཁོང་ཆོ་སྟེ་ལེན་ཟབ་རྒྱས་གནང་ཞིང་། ལ་ལ་དུ་ཁོར་དུ་ཁོ་ཆོར་འདི་ལྟར་སྤོང་བྱུང་། “ང་ཆོ་ཡང་སོག་རིགས་

ལྷན་པོ་ལྟ་ལོན་པོ་ལྟ་ལོན་གྱིས་བྱུང་ཅེད་ཀྱི་མེ་ལ་ལས་པ།

ལྷུང་མཁའ། ཏྲ་ལ་ལྷུང་རིགས།

༡ རྩོམ་པ་ལ་བསྐྱབས་པོས། བྱིད་ཀྱི་རྩལ་བཟུལ་ནི་གཞན་གྱི་ཕྱག་རྒྱེད་ཏུ་ལེན་པའི་དཔེ་ནི་མྱོད་པས།
དུས་ནུན་ཡང་ད་བྱིད་ལ་དགའ་ཤོས་རང་ཉིད་ལ་གསལ་འདེབས་བྱ་དགོས་སོ།

༡ ཡོངས་སྤྱོད་པ་བཟང་དགོས་ལོ། ཁིལ་རྟོག་ཀུ་ཤུའི་མཛེས་སྟུག་གི་དུས་ཚོད་ནི་ཉི་འདྲུ་ལྷུང་
བ་ཤིང་བཟ། རང་ཉིད་ལ་ཡིད་ཆེས་སྤོས་དང་ཐངས་ཆེས་མའི་ཁིལ་རྟོག་ཀུ་ཤུ་ནི་ཁྱེད་ཀྱི་མགོ་ཐོག་དུ་མི་སྤང་བའི་
དེས་པ་ཐེད་དོ།

༡ རང་ཉིད་བདག་སྒྲིང་ལ་བསྐྱབ་དགོས་སོ། །མི་ཆེ་གང་པོར་རོགས་རམ་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཐོན་ཏུ་དགོན་
པས། རང་ཁ་རང་གསོ་བྱུང་བ་འདི་རྒྱ་ལ་ཅན་ཞིག་ཏུ་བསྐྱར་དགོས་སོ། །

༩ ལྷག་བསྐལ་ལས་ཐང་བའི་ཐབས་ལ་བསྐྱབ་དགོས་སོ། ། བཅེ་རྒྱུད་གིས་མི་ལ་རྒྱས་ཆོད་བཟེད་རྒྱ་འཇུག་
རྒྱས་ཆོད་གྱིས་ཀྱང་མི་ལ་བཅེ་རྒྱུད་བཟེད་རྒྱ་འཇུག་ ཆེས་ཐང་བའི་ཁ་ཐང་གིས་དེ་རིང་ལ་དབང་བསྐྱར་ཁྱེད་རྒྱ་
འཇུག་མི་དགོས། ཡིད་ཆེས་ཕྱོས་དང་། བོད་བསྐྱགས་སྐོང་བའི་དངོས་པོ་དེ་དག་དོན་དངོས་སྟེང་ཁྱེད་ལ་གཏན་
ནས་དབང་ཕྱོད་མེད་དོ། །

५. བཤེས་བཟང་ལ་བསྐྱབ་དགོས་ལོ། བཤེས་བཟང་ནི་མི་ཞིག་གི་རྩ་བའི་ཆ་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ། ཁེ་སན་དང་
སྤྱད་བྲལ་འཛིན་གྱི་ཕྱིར་དུ་རང་བཤེས་འདྲོར་བར་མི་བྱལོ།

༦ གྲུ་ཡངས་ལ་བསྐབ་དགོས་སོ། །བྱད་མེད་དག་ཕྱི་འཛེས་པ་ཅེས་མཛེས་པ་མིན་ཏེ། གཞན་དག་ཕྱི་
ལ་དགའ་བ་ནི་མཛེས་པ་ཡིན་ནོ། །

གྲ་ཡངས་ཀྱིས་མི་ཆེ་གང་ཐོར་བཀའ་འདིན་བྱ་བ་འདྲུག་པེས་སོ།

²¹ ར་རྒྱལ་ལ་བསྐབ་དགོས་མོ། །བྲུང་ཅིང་ལ་ངེས་པར་དུ་གཤིས་གཙང་གི་མ་ཚུ་ཞིག་ཡོད། བ་དངུལ་འདི་
དག་འ་རྒྱད་དང་འབད་འབྱུངས་ལས་སྟུབ་པ་ཡིན་པས། ཉང་ཡང་འདྲོར་བར་ཕི་བྱའོ། །

༡ རྫོ་བརྟན་འཕྱར་མདུལ་བསྐྱབ་དགོས་སོ། །རྟེན་ལ་དགའ་བའི་རྩམ་སྤྱུ་ཁྱེད་ནི་དེ་འདྲི་མཛེས་པས་
འཕྱད་པ་ཞིག ད་རང་རྟེན་ལ་མི་དགའ་བའི་རྩམ་སྤྱུ་ཁྱེད་ནི་ཅི་ཡང་མ་རེད། ལྷ་ཆ་འདི་བཅེ་རུང་ལ་བསོལ་ན་
འོས་ཤིང་འཆོམས་ལ། མི་ཆེ་ལ་བསོལ་ན་འདྲུང་ངོ། །

གཞི་རྒྱུ་བསྐྱེད་ཀྱི་འཕྲོ་

ཡུལ་མཁན། ཡུ་ཁུང་།

གཅིག་ “སྤྲུག་པེ་གཉིས་” བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། གཅིག་ནི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དང་། ཅིག་ནི་པེ་ལུས་ཚལ་
ར་བ་ཡིན། ལུས་ཚལ་ར་བ་མོང་ནས་ལུས་ཁུང་ལྗོང་བརྟན་བྱས་པས་ལུས་མེམས་གཉིས་ཀར་སྒྲིབ་པ་བསྐྱེད་ལུབ་
པ་དང་། དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་མོང་ནས་དཔེ་ཚོགས་ལ་གཞིགས་མེལ་བ་ནང་ན། རང་ལ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་སྤྲུག་
གསེབ་པ་དང་། “སྤྲུག་ཉེར་ཆགས་” “སྤྲུག་གཏོང་བ་” དང་འདྲ།

གཞིས། “ཆུལ་གཞིས་” གསལ་བྱུང་བྱ་དགོས་ཏེ། གཅིག་ནི་འགན་འཁུར་དང་། ཅིག་ཤིས་ནི་ཡོན་ཏན་
ཡིན། “ཆུལ་” འདི་གཞིས་ལ་བརྟེན་ནས་གསལ་དང་བ་རེད།

གསུམ། “དངོས་པོ་ཡི་གས་གཉིས་” བཟའ་བར་སྒྲོ་བ་སྟེ། གཅིག་ནི་ཁྱེད་དང་ཅིག་གོ་མི་རྩལ་རེད། མི་
ཞིག་ཡིན་ཅིན་ཁྱེད་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟ་མི་ཅུང་ལ། ལས་དོན་བསྐྱབ་པར་སྦྱུག་ཁྱེད་ཁྱེད་ལང་ཁྱེད་མི་ཅུང་། ཁྱེད་ལང་
བསྟེན་ན་མས་ཡིན་ལ། སྦྱག་ཁྱེད་བསྟེན་ན་མས་ཡིན།

པའི། “སྒྲོབས་སྤྱུགས་ཤིག་ལ་ཉིས་” ལྟ་དགོས་ཏེ། གཅིག་ནི་བསམ་སྒྲུབ་ལྟ་དང་། ཅིག་
ཤིག་ནི་དབྱ་སྤྱུགས་ཡིན། འོན་ཀྱང་བསམ་སྒྲུབ་ལྟ་དེ་ནས་ཡང་དབྱ་སྤྱུགས་ལས་ཀླུའུ་པ་ཡིན། འདི་
ནི་རྒྱ་མོ་ལོན་གྱི་གཏམ་གྲག་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། མི་ཞིག་གི་བསམ་སྒྲུབ་ལྟ་དེ་འདྲ་དེར་ན་ཁོ་དེ་འདྲ་གྱུར་
དེར་ཡོད་པ་སྒྲོང་སྤྱད་དེ་སྤྱུགས་ཡིན།

‘ཕྱི་ལུག་པ་ལ་ཉམ་པ་རྒྱུ་བྱ་དག་ལ། གཅིག་ལ་དཔལ་ལྷན་དང་ཕྱི་ལུག་པ་ལ་དཔལ་དང་།
 ཅིག་ཤོས་ནི་བཅེ་དྲུང་དང་གཉེན་སྲིག་མཐུན་པོ་ཡིན་པ་དེ་ཡིན། དགའ་ཕྱོགས་དང་བྱ་བ་མཐུན་པོ་ཡིན་པ་དེས་
 རྟེན་གྱི་འདོན་རྒྱུ་དེ་ཆོད་མཐོན་པོས་སྒོ་ནས་མཛོན་འཁུར་བྱ་བ་ལ། ཞེན་ཁི་མིས་ “གཉེན་སྲིག་ལ་བཅེ་དྲུང་
 གིས་མང་གཞི་བྱ་དགོས་པ་དང་། བཅེ་དྲུང་མེད་པའི་གཉེན་སྲིག་ནི་ཀུན་སྡོད་མ་ཡིན་པའི་གཉེན་སྲིག་ཡིན་ལ།
 བརྟན་པོའང་མེན་པའི་གཉེན་སྲིག་ཡིན་” ཞེས་གསུངས་ཡོད།

དྲུག “གཤོག་པ་གཉིས་” གཟུགས་དགོས་ཏེ། གཅིག་ལ་ལུགས་པས་མ་ཟེར། གཅིག་ཤོས་ལ་སྤྱིང་རྩས་
 ཟེར། གལ་ཏེ་མི་ཞིག་ལ་ “གཤོག་པ་འདི་གཉིས་” ལྟན་ཆེ། ད་གཙོད་དེ་འཁུར་བ་ཆེས་མཐོ་ཞིང་ཆེས་རྒྱུང་རིང་བ་
 ཡིན།

བདུན། “སྟོག་ཤིང་གཉིས་” བསྐྱན་དགོས། གཅིག་ནི་ཆོན་རིག་དང་། ཅིག་ཤོས་ནི་སྤྱི་ཆོགས་རིག་གནས་ཡིན།
 བརྒྱད། “བདེ་སྤང་སྒྲན་པ་” གཉིས་ཡོད་དགོས་ཏེ། གཅིག་ལ་འགྲལ་སྡོད་ཟེར། ཅིག་ཤོས་ལ་སྡོད་ལྡན་
 ཟེར། འགྲལ་སྡོད་བྱས་པས་སྤྱི་ཁམས་བདེ་ཐང་ཡོང་བ་དང་། སྡོད་ལྡན་ཡིན་པས་སེམས་ཁམས་བདེ་ཐང་ཡོང་བ་
 ཡིན། ཉིན་ལ་ལེ་བར་གྲི་ལ་འགྲིམ། མཚན་རིར་ཤོག་གངས་བཅུ་རེ་བཟླག།

དགུ། “མན་ངག་གཉིས་” ཡིད་ལ་ལྷུང་དང་། ནངས་མོར་བདེ་ཐང་གི་མན་ངག་དང་། མཚན་ལ་ལེགས་
 འགྲུབ་ཀྱི་མན་ངག་བསྟེན། ཞེད་བྱིན་སེ་ཐན་གྱིས་ “མེད་བར་གྱི་ཉེ་བཀ་ནི་ལས་ཞོར་དུས་ཆོད་ནས་ཐོན་པ་ཡིན་
 ཞིང་། ལས་ཞོར་དུས་ཆོད་གྱིས་མི་ཞིག་ལེགས་འགྲུབ་ཡོང་ཐུབ་ལ། བརྟག་གྲུང་ཐུབ་” ཅེས་གསུངས།

བསུ། “ཆད་ངེས་ཅན་གཉིས་” ལ་རེ་སྟེག་བྱེད་པ་སྟེ། གཅིག་ནི་རང་ངོས་ཀྱི་མཛོན་མེད་རྩས་པ་ཆད་
 ངེས་ཅན་དུ་འདོན་པ་དང་། གཅིག་ཤོས་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་ཐག་རྒྱུན་སྤང་བའི་བདེ་ཐང་ཆད་ངེས་ཅན་དུ་བསྐྱང་
 དགོས་པ་ལོ།

2015.12.12ཉིན།

ཤེས་ཡོན་པའི་འགན་འཁུགས།

རྩོམ་མཁན། ལང་ལུ་ཤོང་།

རྒྱུར་མཁན། ལངས་དམར་ལོ།

༡༩༥༩ལོར། བེ་ཅིན་གྱི་སློབ་མཆོས་རན་སྟོང་ལ་ངོ་ཚོལ་དང་། དམངས་གཙོ་དགོས་པའི་འབོད་སྒྲུལ་བྱས་
ཤིང་། དེའི་རྗེས་ཀྱང་གོའི་ཤོང་ཁྱེར་མང་བོ་ནས་སློབ་མཆོས་ལས་འགུལ་དུ་མ་སླེལ་བར། མཆུག་མཐར་དག་
པོས་བཅན་གནོན་བྱས་པ་རེད།

༡༩༦༠ལོར། ལྷ་ས་ནས་བོད་ཀྱི་དགེ་འདུན་པ་ཆོས་སླིད་དབང་སྒྲེར་འཛིན་ལམ་ལུགས་ལ་ངོ་ཚོལ་བྱས་ཤིང་།
རང་དབང་དགོས་པའི་འབོད་སྒྲུལ་བཏང་བ་ནི། བོད་བྱུང་གི་ས་གནས་དུ་མར་ཚོལ་གཏམ་གྱི་ལས་འགུལ་སྒྲ་
ཆོག་སེལ་སླེལ་བའི་མཐུན་ཞུཅ་དུ་གྱུར་བ་རེད་མོད། དེ་ཡང་ཉེན་རྟོགས་དུ་ལག་དང་། དག་ཆས་དམག་དམར་
གི་མེ་མདའི་འོག་ནས་བཅན་གནོན་བཏང་བ་རེད།

དོན་དག་འདི་གཉིས་བྱང་བའི་དུས་ཚོད་དང་། ས་གནས། མི་སྡེ་མི་འདུན་འདྲ་ཕྱགས་གཉིས་ཀར་འདྲ་
སའི་ཆ་མང་བོ་ཞིག་ཡོད། དེ་འདྲའི་དོན་དག་བྱང་བའི་རྗེས་སུ། བོད་མི་ཤེས་ཡོན་པ་མང་བོས་དམངས་མིས་ངོ་
ཚོལ་མི་ཆོག་པར་རྒྱ་མཚན་མེད་པས་སྟོན་བརྗོད་བཏང་བ་རེད། ལྷག་བསམ་ཚོལ་མེད་ཀྱིས་དམངས་ཀྱི་ཕྱགས་སུ་
འགྲེང་བ་ཡང་། དུ་སྒྲིང་རྩོལ་བ་དབུ་ན། མཆུག་མཐར་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་སྐྱེད་དུ་མ་བྱུར་གཙོག་དགོས་པ་ནི་ཤེས་
གསལ་ལྟར་ཡིན།

རེད་དེ། ཀྱང་གོའི་དབང་གཙོ་སྒྲུ་བའི་ལམ་ལུགས་ནི་སྤར་བས་ཀྱང་ལྷ་བརྟན་དུ་གྱུར་ཏེ། བོད་ཀྱི་ཆབ་
སླིད་ཁོར་ལུག་དེ་ཆེས་དམ་དག་དུ་བཏང་ཞིང་། དུ་བ་བསྐྱབས་པའི་བར་སྟོང་ཡང་དེ་བས་རྗེ་རྒྱུད་དུ་བཏང་། འདི་

[illegible]

ལྷ་མོའི་89པ་ན་འགྲུབ་དང༌། བོད་ཀྱི་08ཚེས་ཤུགས་རྒྱང་གི་ཕ་དང༌། རྩེ་ཡང་དེ་འདྲ་རྒྱང་ནས་ཞུ་
ཆོག་ནས་ལྷ་མོ་འདི་དཀྱི་ནས་ཕ་ཚོ་ཐར་འཁྱར་བ་དེ་དེ། ལྷ་མོ་ཅན་ལོ་རྒྱུ་ཀྱིས་བདེན་དཔར་བྱས་ཡོད།

ཆད་མིན་གྱིས་བཅན་གཞོན་འོག་ལས་འབྲུལ་གྱི་མཉམ་ཁ་དེར་ཤེས་ཡོན་པར་ཡང་འགན་འཁུ་ཞིག་ཡོད་
པ་རེད། ཁོང་ཚོས་དུས་ལུགས་རིང་པོར་ཐབས་ཤིས་གང་འགྲུག་གིས་དམངས་ཁྲོད་དུ་རིག་གཞུང་དང་། རན་རྩམ་
སོགས་རིགས་རྣམས་ཚོགས་སྐྱོད་ནས། ད་གཞི་དུ་མངས་ཀྱི་བྱ་བ་མ་བཅུ་མས་པའི་མེན་ནས་ཁྱུང་གྲུ་མྱིག་ཡོད་ལ།
དམངས་མིའི་སྡོད་སྡང་ལ་ཁག་འགལ་བ་དང་། ཕྱིད་ཐབས་འདྲ་མིན་གྱི་དགོས་ནམ་སྒྲུབ་དབང་གཙོ་སྒྲུབ་པའི་
ལམ་ལུགས་ལ་རེ་བ་འཆར་བ་ཡིན། དམངས་ལ་བརྟམ་བཅོས་དང་བཅས་དམངས་གྱིས་རོ་ཞོ་ཕྱིད་སྐྱབས་སྒྲུབ་
ནས་མྱིག་དཔོན་ཕྱིད་དོ།

དམངས་ཀྱིས་ལས་ལུགས་སྒྲིལ་བའང་། གཞུང་ལུགས་ཀྱི་སྡེ་ཁྲིད་དང་། ཡང་དག་པའི་ཐབས་རྒྱུ་ལོག་
མེད་པ་ཡིན་ལ། ཐབས་རྒྱུ་དེ་ཡང་དམ་ཁྲུག་དང་དམུས་ལོང་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ལས་ཁའདི་དག་ལྟར་བཞོ།

2009 ਖੇਤੀਬਾੜੀ 453

ཟུལ་ཁབ་དང་རྒྱ་མི།

ཚུམ་པ་པོ། བླང་པེ་ལོན།*

རྒྱ་མ་ལག། ཐུ་རང་།

2002ལོའི་དགུན་མཇུག་དེར་ཆར་བཟམ་ཟིམ་འབབ་ཀྱི་ན་འདུག་ང་རང་སྟོལ་སི་ཐི(布雷斯特)

ཡི་FNACའུ་མོང་ནས་པ་རི་སིའི་སྐད་ཀྱི་<ཟུལ་སྐུས་རྒྱུད་རྒྱུད་>གི་སྐྱེ་ཐག་ཅིག་ཉོས་ནས་ཉན་ཞོར་དུ་མོང་བ་
ཡིན་ལ། དེ་ལས་བདག་སེམས་རབ་དུ་གཡོ་བར་བྱེད་པའི་སྐད་ཆ་དེ་གོ་མ་ཐག་མིག་མཐའ་མཆི་མས་བརྒྱན་ཞིང་
འགྲོ་འདོད་གོམ་མཆཆས་འཛོག་དགོས་བྱུང་།

“གལ་ཏེ་སྟེ་མྱེ་པོ་སྐྱེ་ཞིག་སྐར་ཆོགས་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱའི་ཁྱོད་ཀྱི་མེ་རྟོག་ཐོན་གཅིག་ལ་ཞེ་ཆགས་པ་ཡིན་
ན། ཁོས་སྐར་ཆོགས་ནམ་པར་བཀྲ་བའི་བར་སྒྲུང་ལ་ལྟ་གིན། སེམས་པ་དགའ་བདེས་ཁེངས་ནས་“ང་ཡི་མེ་རྟོག་
པ་གིར་འདུག་ག” ཞེས་སྒྲུ་སྟི། ཡིན་ནའང་། གལ་ཏེ་མེ་རྟོག་ཐོན་པོ་དེ་གཡང་དཀར་ལུག་གིས་ཐོས་ཆེ། ཁོ་ལ་
མཆོན་ན། མཐོན་པོ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱ་སྐར་བྱེ་བའི་ཆོགས་ཡོངས་གཟིམ་པ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་མ་མཆིས་
ཡང་།”

སྟེ་པོ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན། ཅིས་ཀྱང་རང་གི་བཅེ་བ་འཆོལ་དགོས་ལ། ཏུས་མཐའ་གང་ལའང་བཅེ་བ་དེ་ཡིད་
ལ་བཅངས་ནས་སྟོད་དགོས། འདི་ནི་བདག་གིས་<ཟུལ་སྐུས་རྒྱུད་རྒྱུད་>ཐོག་མར་སྟོག་དུས་ཀྱི་ཁྱོད་སྒྲུང་ཡིན་ལ།
ད་ལྟའི་བར་མ་བརྟེན་སྟེང་ལ་གཤགས་ཡོད།

བཅེ་བ་འདི་འདྲ་བ་ནི་སྟིང་པ་འཁོར་བའི་སྟོང་གི་གཞོན་ལུ་མོ་མའི་བར་ཁོ་ནར་ཡོད་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར།
ང་རང་ཡི་གེ་དང་བསམ་སྒྲུར་བཅེ་འདྲང་ཟབ་པའང་དེ་དང་ནང་བཞིན་ཏེ། སྟོན་ཆད། ངས་ང་ཡི་ཚུམ་ཡིག་ནང་
གི་ཆོག་དུམ་ཡག་པོ་དག་བསུབས་བཅོས་གནང་མ་ཐན་ཀྱི་ཚུམ་སྒྲིག་པ་དག་ལ། “གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ངའི་ཚུམ་ཡིག་
ནང་གི་ངས་ཆེས་བརྟོད་འདོད་ཀྱི་སྐད་ཆ་དེ་དག་བསུབས་པ་ཡིན་ན། ལུག་གིས་ཟུལ་སྐུས་རྒྱུད་རྒྱུད་གི་རྒྱ་མི་མེ་
རྟོག་ཐོས་པ་ནང་བཞིན། ང་ལ་མཆོན་ན། ངའི་ཚུམ་ཡིག་ནང་གི་ཐ་སྒྲུང་ཡོད་ཆད་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོགས་ཤོག་ངོས་ནས་
གཟུགས་མེད་ཀྱིས་ཡལ་ཅིང་འཛིག་པ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་མ་མཆིས་སོ།” ཞེས་བཤད་ཁྱོད།

འགྲོ་བ་མའི་རིགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་བྱེ་མིག་བཞུས་ན། ལོ་ངོ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོའི་རིང་དུ། ད་ཆོས་སེམས་

བུ་ཕུང་ལ་གྲང་སྒྲུབ་པ་ཅུ་ལ་ཡན་ཏེ། དེ་ཕྱིད་འཛུགས་ཀྱིས་མཉམ་སྲུབ་ཀྱིས་མཉམ་སྲུབ་ཀྱི་དགའ་ཕྱགས་དང་འཛོལ་འཕྲིན་གསལ་པའི་དུས་ལ། མི་རྒྱལ་སྤྱོད་ཅིང་གཞིངས་སུ་བསྐྱོད་པའི་སྐབས་ཆེན་གྱི་བཞག་ཡོད་ཆད་གནས་ཤིང་སྤྱི་བ་པའི་རིན་ཐང་ཤོར་བ་ཡིན་ལ། བྲགས་མེད་འབྲུལ་མེད་ཀྱིས་འཛིག་ཅིང་རྒྱུད་པའང་ཡིན།

ལོ་རྒྱུས་ནི་གདུག་རྒྱབ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། ལོ་རྒྱུས་ལའང་བཅེ་བ་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་མདངས་དང་བོད་ཀྱིས་ཁེངས་ཡོད། ཁོ་ཤོས་ད་རེ་བ་ཚོས་བྱུང་འདིར་བཅེ་བ་དང་འཛོལ་བའི་ཕྱོགས་ནས་མང་པོ་འདི་ཅིས་མིན་ཏེ། གཙོ་བོར་དེ་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་རྒྱུད་ཀའི་སྐབས་བཤད་རྒྱུ་ཡིན། གཏམ་རྒྱུད་གཅིག་ནི་གནའ་རབས་སུ་བྱུང་བ་ཞིག་དང་། གཅིག་ནི་དེང་རབས་སུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལྟ་ནའང་། དུས་རབས་མི་འདྲ་བའི་གཏམ་རྒྱུད་གཉིས་ཀར་ཐུན་མོང་གི་བརྗོད་གཞི་གཅིག་རང་འདུག།

གཏམ་རྒྱུད་དང་པོ་ནི་གནའ་བོའི་རོ་མའི་དུས་སྐབས་སུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན། དག་རྒྱུན་ཏུ་རོ་མའི་དམག་དཔུང་གིས་རྒྱན་འབྲུམ་གྱི་འབྲུམ་བྱ་ཁྱེར་ནས་ལོར་ཏོས་(高卢)ཡི་ཕྱོ་རྩུར་(博纳)ཞེན་དུས། ཡུལ་དེའི་བོད་འཇམ་གྱི་ནི་འོད་དང་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་ས་ཁམས་ནི་རྒྱན་འབྲུམ་འདེབས་འཇུགས་ལ་ཤིན་ཏུ་འཚམས་པས། ཁོ་ཚོས་ཡུལ་དེའི་ཁིང་འབངས་རྒྱལ་དང་འདྲ་བར་རྒྱན་འབྲུམ་བཀྲའ་ཅིང་རྒྱན་ཆང་བསྐྱལ་ནས་བསྟན། མི་ལོག་སྐྱུམ་གྱི་ཆེས་སུ་དམག་དཔུང་གཡུལ་གཤོལ་བར་འགོ་ཁར། དམག་མི་ཕྱིད་ཀ་ལྷག་དམག་འབྲུག་ལ་འགོ་འདོད་མེད་པར་ཡུལ་དེའི་ཁིང་འབངས་དཀྲུགས་མའི་འཛོལ་བ་རོ་མ་བར་སྒོ་སེམས་སྒོ་བོ་བྱུང་། ཡུལ་དེའི་རྒྱན་ཆང་གི་བོ་བ་ཞིས་པོས་ཁོ་ཚོའི་སེམས་པ་ཀྱང་ནས་བཀྲུགས་ཤིང་བསྐྱུས་པས། ཁོ་ཚོ་ཡུལ་དེའི་ཁིང་འབངས་དཀྲུགས་མ་ཞིག་བྱས་ནས། རྒྱན་འབྲུམ་བཀྲའ་ཅིང་རྒྱན་ཆང་བསྐྱལ་བའི་འཛོལ་བ་སྒོ་སེམས་རབ་ཏུ་བསྐྱེས་པ་ལས། སྒོ་ཕྱོགས་སུ་དམག་ལ་ཆས་ཏེ་གཡུལ་བརྒྱབ་ནས་བཅན་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མངའ་ཁོངས་རྒྱ་བསྐྱེད་པར་དགའ་བོ་མ་བྱུང་། རྒྱུན་དེས་གོང་མ་ཐུ་ལེས་སྤྲོད་ཀྱིས་བཅན་རྒྱལ་གྱི་དམག་དཔུང་ཕྱོ་རྩུར་བརྒྱུད་ནས་སོང་མི་ཚོག་པའི་བཀའ་མི་བསྐྱགས་ཐབས་མེད་བྱུང་། མ་ཟད། ཁོང་ཆེ་ཡི་འཕེན་པ་ཕྱོགས་ཁམས། རྩོམ་བཅན་རྒྱལ་ནི་རྒྱན་ཆང་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་ཐང་རྒྱས་ཤིང་། སྤར་རྒྱན་ཆང་གིས་ཆེག་མེད་བཀྲའ་སོང་ཤིང་ཞེས་བཤད་ལ། ཤིག་ཅི་མེར་གྱིས་ཀྱང་རྩོམ་བཅན་རྒྱལ་གྱིས་འཇམ་གྱིང་དབང་ཏུ་བསྐྱུས་ཤིང་། ཕྱོ་རྩུར་གྱིས་རོ་མ་བཅན་རྒྱལ་དབང་ཏུ་བསྐྱུས་སོང་བོ་ཞེས་བཤད་ཐོང་། དོན་དངོས་ཤིག་འདི་ནི་འཛོལ་བའི་སྐབས་ཐུགས་སྟེ། འཛོལ་བ་ཞོན་གཡུལ་འབྲུག་རྒྱུད་ཏུ་བསྐྱུགས་ཤིང་། བཅན་རྒྱལ་ཆེག་མེད་ཏུ་གཏོང་བར་བྱས།

གཏམ་རྒྱུད་གཉིས་པ་ནི་“བ་ལའི་རྒྱ་མེ” དང་འབྲེལ་ཡོད་ཅིག་སྟེ། 1942ལོའི་ཟླ5པར། འཇར་མན་གྱི་ཟུག་ཆས་དམག་དཔུང་གིས་རི་རབ་ཀྱི་ཕྱིར་བརྒྱལ་ཁིང་། ཏོ་ནོ་གཙང་བོའི་འབྲུམ་བརྒྱུད་ནས་ཐད་ཀར་པ་ལེར་འབྱོར། མཆུ་མོ་དེར། པ་ལའི་ཁར་ཁིན་མོན་ཐང་ཆེན་གྱི་ཁྱི་ཆང་སལ་ཆེ་བར་བཀྲག་མདངས་འཛོལ་བའི་རྒྱ་

[illegible]

འཆེ་བར་དུང་བའི་འདྲག་པ་མདྲ་པའི་ཆ་ལམ་འཕྲག་མ་བྱུག། ཉུང་ཁྱེས་བདག་ག་བད་ལྟན་གྱི་འཆེ་བ་ཆག་མདྲ་
བཅོ་ལྷན་ནའང་། བདག་བདེ་ལྟན་གྱི་འཆེ་བར་སྒྲོན་པའི་མཐའ་ཡས་པའི་རེ་འདུན་ཆེག་མེད་བཅོ་ག་ལ་བྱུག། མི་
ལྷན་པོ།

དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པར། ང་ཆོས་ཐབས་ལམ་ག་འདྲ་ཞིག་གི་སྒྲོན་ནས་དཔལ་ཡོན་དར་གསོ་དང་ཟིན་
ཐོར་དགོད་འོས། ཡང་ང་ཆོ་ཐབས་ལམ་ག་འདྲ་ཞིག་གི་ངོས་ནས། ཆབ་སྲིད་གྱི་དུས་རབས་དང་ཁྲག་དམར་
ཇོར་བའི་དུས་རབས་དེ་ནས། སྐར་འཆོ་བའི་དུས་རབས་དང་རྩལ་ནག་བཟུར་བའི་དུས་རབས་སྤྱལྱོག་ན་འོས།
མཆའ་མ་འདིར། ང་ཆོས་མེ་ལུར་དུས་ལན་སྤེ། (威尔·杜兰特) 《འཛམ་གླིང་དཔལ་ཡོན་ལོ་རྒྱུས་》ལྟེ་བུ་བའི་
སྐད་ཆ་ཆཅན་པ་ཞིག་ལ་ལྟ་རིན་འདུག་སྟེ།

“དཔལ་ཡོན་ནི་གཙང་བོའི་བཟུར་རྒྱན་དང་འདྲ་ཞིང་། གཙང་བོའི་ནང་བཟུར་གྱིན་པའི་ཁྲག་དམར་ནི་
མི་རྒྱལ་གྱིས་པན་ཚུན་དམར་གསོད་དང་། རྒྱ་འཕྲོག་འཐབ་ཚུང་བའི་མཐུག་འབྲས་རེད་ལ། ལོ་རྒྱུས་སྒྲིབ་
རྒྱལ་གྱིས་ནམ་ཞར་ཟིན་ཐོར་བཀོད་པའི་བརྗོད་གཞིའང་རེད། ཡིན་ནའང་། ཁོ་ཆོས་གཙང་བོའི་འགྲམ་རྒྱགས་
ན་མི་རྒྱལ་གྱིས་བྱིས་གཞིས་བཅུ་གས། པན་ཚུན་བཅེ་བས་བདག་བྱ་དང་བྱ་མོ་བསྐྱངས། ལྷ་མེད་སྤྱད་སྤྱད་
བྱིས། འདིམ་བརྟན་གསར་བཞོ་བྱེད་གྱིན་འཆོ་བ་རོལ་ནས་འདུག་པ་སྤྲང་མེད་བཞག་འདུག་གོ”

སྐད་ཅིག་ལ་བཞུད་ནའང་། གཏན་ནས་གྱེས་མ་ཐུང་སྟེ། འཆོ་བ་ལས་ལྷག་པའི་རྒྱན་རིང་བའི་འདས་པ་
ཞིག་མེད་ལ། འཆོ་བ་ལས་ལྷག་པའི་རྒྱང་རིང་བའི་མ་འོངས་པ་ཞིག་ཀྱང་གཞར་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། དཀའ་ཁག་
དང་ཀྱག་ཀྱོག་དབུལ་མོངས་དང་གདུག་རྩུབ་ཇི་འདྲ་ཞིག་བརྒྱན་ཅིང་ཐུངས་ནའང་། མི་རྒྱལ་གྱིས་བདེ་ལྟན་གྱི་
འཆོ་བ་འཆོལ་ཅིང་སྟེག་པའི་སྒྲོ་སྟོབས་བསྐལ་བར་བརྟན་ཅིང་བརྗོད་ལ། གཏན་དུ་གསོན་ལྷགས་གྱིས་བརྟན་ཡོད་དོ།

བྱར་མཆན།

*ཁུང་མེ་ཡོན། (熊培云) རྒྱ་ནག་གི་ཚོམ་མཁན་གྲགས་ཆེན། 《སྒྲོ་རྒྱུང་སྒྲུབ་ཁྱེད་ཀྱི་གསར་འགོད་པ་དང་། 《སྒྲོ་ཕྱོགས་
གཟའ་མཐུག་ཆགས་པར་དང་། 《ཡ་གླིང་གཟའ་རེའི་ཆགས་པར་སྟོན་གྱི་ཆེད་སྒྲིག་ཚོམ་པ་པོ། ལྟན་ཁེ་སྒྲོབ་ཆེན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་
སྟོན་གྱི་འགན་བཞེས་ཐོང་། བརྟན་ཆོས་ལ་《ལྷགས་བསམ་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་སྟོན་གསལ་ཡོད།

*2: ཏུན་གོ་ལེ། (de Gaulle 戴高乐) བ་རི་མིའི་དམག་དོན་པ་དང་། ཆབ་སྲིད་པ། བྱི་འབྲེལ་གྱི་ཚོམ་པ་པོ་གྲགས་ཆེན།

[illegible]

www.la5.org